

XV legislatura · quart període · sèrie P · número 71

Ple del Parlament

Sessió 36, tercera i darrera reunió, divendres 5 de desembre de 2025

Presidència del M. H. Sr. Josep Rull i Andreu

Sessió 36.3

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida pel secretari general, la lletrada Anna Casas i Gregorio i el lletrat Rubèn Ramírez Fernández.

Al banc del Govern seuen la consellera d'Economia i Finances, la consellera d'Interior i Seguretat Pública, la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, la consellera de Drets Socials i Inclusió i el conseller de Política Lingüística.

El president

Bon dia, senyores i senyors diputats. Es reprèn la sessió.

Abans de continuar amb l'ordre del dia i tal com els grups parlamentaris ja han estat informats i com ja us ha informat la subdirectora general de Relacions amb el Parlament, la interpel·lació de Junts, el punt 8 de l'ordre del dia, prevista per a dos quarts d'onze d'avui, i la interpel·lació del Grup Parlamentari de la CUP, el punt 9, prevista per a les onze, la previsió és que se substanciïn una en lloc de l'altra. Per tant, els punts 8 i 9 s'intercanvien.

Interpel·lació al Govern sobre les beques per a estudiar filologia catalana i estudis occitans

300-00219/15

El setè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre les beques per a estudiar filologia catalana i estudis occitans. És presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Gisela Navarro Fuster.

Gisela Navarro Fuster

Bon dia a tothom. Moltes gràcies, president. Conseller Vila, diputats i diputades, bon dia. Bé, la setmana passada es publicaven les dades per territoris de l'enquesta d'usos lingüístics de la població 2023. Ja hi va fer referència el conseller Vila abans d'ahir en una de les preguntes que es feien al Govern.

La primera característica d'aquestes és que mostren l'existència de dinàmiques lingüístiques diverses segons el territori, lògicament. Precisament jo, que vinc del Baix Llobregat, del Baix Llobregat sud en concret, de la zona sud, vinc d'uns pobles i ciutats on el català és menys utilitzat. Això recull aquesta enquesta, i sí, evidentment això és una realitat.

Però permeti'm una petita llicència territorial i trencar una llança en defensa de la meva comarca, de la que estic profundament orgullosa. De vegades les dades en fred poden arribar a ser imprecises o un pèl injustes, i igual que som la comarca on s'usa el català una mica menys, també som la comarca on socialment les famílies han decidit parlar en català amb els seus fills i filles venint d'una família precisament en què es parlava castellà.

També som la comarca que es va compondre amb milers d'històries, d'esforç i d'esperança, famílies vingudes de tots els punts de la resta de l'Estat, que van arribar a Catalunya i van defensar la llengua catalana com un element de cohesió social i d'oportunitats per als seus fills i filles.

També som la comarca que va lluitar per la immersió lingüística de les escoles, la que promou les parelles lingüístiques voluntàries també a dia d'avui, i la que impulsa els plans educatius d'entorn per oferir propostes interessants en català a tota la seva població. Som la comarca que va posar TV3 des del seu inici a casa seva, i la vèiem sense parar, perquè crec que és una mica, un pèl més heroic, si m'ho permeten, parlar

en català per elecció i per convicció quan no vens d'una família que parla català.
(Alguns aplaudiments.)

I aquesta és la gent de la meva comarca. I el baix, el baix sud en concret, perquè quedi molt clar, des dels ajuntaments i des de les entitats, des de la ciutadania, continuem cada dia treballant per garantir que el català és una llengua d'ús social i de cohesió social.

Aquestes dades de l'enquesta no aporten cap sorpresa, ja que aquesta informació ja s'avançava en la publicació de l'enquesta general a principis de l'any, que reflectia la notable diversitat de situacions del català a Catalunya, que és una obvietat, en un context de fort creixement poblacional. Tot i que el català guanya en termes absoluts –això ja ho va explicar el conseller– 267.600 nous coneixedors i coneixedores i 127.000 usuaris actius de quinze anys o més, aquest creixement no és suficient per compensar les xifres de persones que arriben, de manera que els percentatges globals de l'ús del català indiquen aquest retrocés del que estem parlant.

A banda d'analitzar aquestes raons de com hem arribat fins aquí, que no ho faré en aquesta interpel·lació, crec que podem centrar-nos precisament en crear les solucions. I és, en aquest sentit, conseller, que el vull interpel·lar. Precisament per revertir aquesta situació del català i materialitzar les polítiques lingüístiques necessàries ha nascut aquesta conselleria, que recordo que és la primera vegada a la història de Catalunya que la tenim, per molt que alguns es centrin en criticar-la. Hem de facilitar l'aprenentatge de la llengua, fer que sigui útil i també que sigui divertida, millorar-ne l'ús social i utilitzar-la també dins dels nous llenguatges digitals dels creadors i creadores, perquè és allà on es mou la gent més jove.

Des del Departament de Política Lingüística es va anunciar el mes de març un pla de xoc en el que el Govern preveia invertir 8,8 milions d'euros per incrementar el nombre de places de cursos de català arreu del territori, sobretot adreçats a persones adultes. Noves places per aprendre català que es fan coordinades, per descomptat, amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i que compten amb un suport de diferents entitats i sindicats. Així com també es va crear una línia de subvencions el passat mes de juny per donar suport als ajuntaments perquè, en coordinació també amb el

Consorti per a la Normalització Lingüística, puguin impulsar encara més cursos d'aprenentatge i foment de l'ús del català en els municipis.

Per tant, aquesta aposta per crear un ventall d'oportunitats o d'eines està més que demostrada, perquè com més gent sàpiga la llengua, no només n'hi haurà més coneixement, que ja de per si això és una dada bona, sinó que més gent se la sentirà seva i la podrà fer servir. Però, clar, hi ha un tema de detall. Com més gent vulgui parlar català, més professors necessitem; això està claríssim. Perquè és molt maco dir que s'aprèn la llengua veient la tele, escoltant la ràdio o escoltant música i, evidentment, sí, es millora moltíssim, és una molt bona eina, però abans millor que un docent, un bon docent, t'orienti i t'encamini una mica cap aquí.

La manca de professionals és avui un repte estructural de país. Per això, cal donar suport a totes les mesures que ampliïn aquestes oportunitats. I alhora cal fer una planificació ambiciosa però realista d'aquesta situació. La manca de filòlegs és una barreja de desconeixement, de les possibles sortides laborals que té. També és un tema de moda, perquè sempre això altera el mapa d'especialitats. I per què no? Reconeguem que entre tots fa uns anys vam crear un relat històric en el que si estudiaves lletres no tenies molta possibilitat de feina. Jo vinc d'aquella generació. Jo recordo els meus «profes» de secundària dient-nos que ens decantéssim pels batxillerats en aquell moment –jo soc de BUP i COU– de ciències. I també recordo que la societat et mirava amb una certa llàstima si deies que havies estudiat lletres o humanitats.

Entre tots hem aconseguit arribar avui aquí a patir una necessitat laboral d'especialistes en llengua i literatura catalanes per atendre precisament aquesta demanda creixent de l'aprenentatge de la llengua. I si, a més, hi afegim que hi ha una previsió d'un gran nombre de jubilacions de persones amb aquest perfil professional en els propers anys, podem entrar en una crisi o en una emergència lingüística.

Des del Departament de Política Lingüística, però, s'ha posat en marxa –per tant, moltíssimes gràcies també, conseller– la campanya «Tria filologia catalana», en col·laboració amb el Departament de Recerca i Universitats; té com a objectiu, precisament, promoure l'increment d'aquests estudis. A banda, el Departament de Política Lingüística també ha posat en marxa un pla pilot de beques per a estudiants

d'aquest grau per al curs 25-26, amb una dotació inicial de més de cent mil euros. Gràcies a aquestes beques s'ha detectat un repunt del nombre de matriculats al grau, i això, evidentment, és una bona notícia, i creiem que hem de continuar d'aquesta manera.

M'agradaria també destacar la nostra gran eina, el pacte nacional per la llengua, que és un espai de consens i que també té recollides diferents accions en aquesta línia. Per exemple, l'horitzó del punt 4, que diu que parla del nostre model educatiu universitari, que impulsa precisament la llengua perquè esdevingui una eina potent de cohesió social. En el punt 9.11, per exemple, que proposa ampliar la campanya precisament del foment d'estudis del grau de filologia catalana. O el punt 9.12, que crea aquestes beques de les que estem parlant per diversificar el perfil d'alumnat que pot accedir a aquests graus.

Aprofito que tinc també la paraula i que he parlat del pacte nacional per la llengua per convidar encara els grups que no en formen part a que s'ho repensin, perquè cada cop hi han més entitats, pobles, ciutats i institucions que s'hi estan adherint. I jo crec que no hi ha un marc millor de consens que el pacte nacional per la llengua per defensar la nostra llengua. Perquè cadascú amb el seu enfocament, òbviament, i amb les diferències que tenim, per descomptat, creiem que és una eina que suma aquestes mirades, que suma sensibilitats i que és una bona manera de treballar. Bé, nosaltres demanarem als Reis Mags que això passi, que ara, com que comença la màgia del Nadal...

Per tant, veient que el nostre marc conceptual és molt clar, aquesta convocatòria de beques i totes les eines que he mencionat i més que el departament està posant en marxa, li volem preguntar, conseller... Veient que l'any passat els graus de filologia catalana i estudis occitans han tingut aquesta millor visibilitat gràcies a la campanya, ens agradaria saber-ne una mica més: realment quin és l'impacte que ha tingut aquesta campanya, quines dades de com s'han començat a notar els efectes i, de la mateixa manera, en el marc de la segona edició de la campanya en la que s'han impulsat aquestes beques que abans mencionava, a qui s'adrecen en concret i, en especial, quina valoració faria vostè d'aquesta primera convocatòria.

I perquè, en definitiva, i per concloure, el futur de la llengua no només depèn de mesures puntuals, que òbviament també, sinó d'una estratègia que sigui sostinguda en el temps, que sigui molt estable i de veritat que sigui compartida. El català no és patrimoni de ningú, ni d'uns ni d'altres. És una llengua que pertany a tots i a totes. I, de la mateixa manera, la responsabilitat de tenir cura de la llengua també és de tothom. Per tant, ens emplacem a treballar conjuntament.

Moltes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyor Francesc Xavier Vila Moreno, conseller de Política Lingüística.

El conseller de Política Lingüística (Francesc Xavier Vila Moreno)

Gràcies, president. Gràcies, diputada. Efectivament, ens trobem en un context d'alta demanda de professionals de la llengua per part del mercat laboral, i és per això que des del Departament de Política Lingüística hem dut a terme dues accions bàsiques en aquest terreny: la primera, com ja deia, la campanya «Tria filologia catalana», i la segona, la creació d'aquestes vint-i-cinc beques per estudiar filologia catalana i estudis occitans, que tot seguit explicaré.

Però, a part de subscriure plenament la idea que el que hem de fer és sumar –sumar parlants i sumar actius i actors al pacte i a l'ús, sobretot, de la llengua–, m'agradaria començar explicant una mica la història de què hi ha darrere d'aquestes actuacions. Fa una dècada, aproximadament al curs 2014-2015, vam tocar fons pel que feia al nombre de matriculats de primer any al grau de filologia catalana de les últimes dècades. Era un moment en què les universitats intentaven organitzar accions per capgirar aquesta tendència. I m'agradaria explicar una mica què és el que va passar, com s'hi havia arribat. Perquè crec que és important que, més enllà d'explicacions més genèriques de si... –a vegades es parla del descrèdit de les humanitats–, hem d'anar a factors concrets, perquè, si no anem als factors concrets, no els podem corregir. I, per tant, em centraré en uns factors que són fàcils de verificar.

En primer lloc, em sembla lògic fer referència a l'evolució demogràfica del país durant les darreres dècades. A finals dels seixanta i principis dels setanta, Catalunya va tenir

un *baby boom*, va registrar una natalitat molt elevada, però a partir d'aquell moment va caure fortament la natalitat, i això va fer que les generacions d'estudiants posteriors fossin considerablement més reduïdes que les que hi havia hagut als anys seixanta i setanta. De manera que, per raons estrictament demogràfiques, a partir dels anys 2000 graus com filologia –de fet, tots, però filologia, en concret catalana– van perdre candidats. Certament, aquestes generacions buides s'han anat omplint posteriorment amb persones arribades d'altres llocs. Però, per raons òbvies, aquestes persones que venien bàsicament a treballar no formen part del públic al qual s'adrecen aquest tipus d'estudis.

Un segon factor important a l'hora d'entendre aquesta dinàmica que hem tingut és el que en podríem dir «l'efecte generació fundadora». L'oficialització del català després de la dictadura va generar una demanda urgent de persones capacitades en llengua i literatura catalanes per atendre les necessitats docents, editorials, etc. Aquesta demanda es va poder cobrir gràcies, sobretot, al fet que justament les generacions del *baby boom* i pre *baby boom* havien estat molt nodrides i vam poder respondre a les necessitats del moment. Però, és clar, hi va haver una conseqüència col·lateral. El fet que tants treballadors joves ocupessin els llocs de treball va fer que durant els anys noranta i primers 2000 la demanda de nous professionals fos inferior, i això va generar uns tòpics –que en aquell moment podien tenir certa raó–, uns prejudicis, com ara que amb graus com filologia catalana resultava difícil trobar feina o que només es podia treballar de professor d'institut.

Al costat d'aquests factors, també hi havia altres factors importants. I és que, molt especialment a partir dels anys 2000, van anar apareixent tota una sèrie de graus. Es va diversificar l'oferta universitària, que oferia noves opcions, i l'aparició d'aquestes noves opcions ens contradiu una mica aquella idea de que tot s'explica pel descrèdit de les humanitats, perquè justament hem creat graus com humanitats, llengües aplicades, indústries culturals, comunicacions de tipus divers, que han tingut públic. Però, és clar, la combinació de reduir la base demogràfica amb la diversificació de les ofertes va impactar en els graus més tradicionals, com segurament era inevitable.

Vet aquí, però, que aquelles circumstàncies han canviat, i han canviat per molts factors. D'una banda, perquè les generacions fundadores estan arribant al moment

en què s'acaba el seu cicle i entren a la jubilació. I, d'una altra banda, perquè la represa dels processos migratoris ha generat una demanda clarament perceptible de formació en llengua i literatura catalanes. I encara, perquè el creixement de les indústries culturals tecnològiques demana professionals competents en llengua, en narrativa, en literatura i, per tant, també en llengua catalana.

Enfront d'aquest creixement de la demanda que els departaments universitaris havien denunciat i davant del qual l'Administració havia estat reticent a intervenir, la constatació actual evident és que necessitem més graduats dels que estem produint. I això té costos. Això té costos perquè sovint, a l'hora de contractar i posar persones a les aules, necessitem contractar persones que no s'han format expressament per a aquella feina, i això té uns costos en el funcionament de tot el sistema.

Per resoldre-ho, què és el que hem fet? Davant de la necessitat de fer augmentar el nombre de graduats, l'any passat, la que aleshores era la Secretaria de Política Lingüística, ja havia llançat una primera campanya, «Pren la paraula. Tria filologia catalana». Al llarg de tot el curs 2024-25, es va poder fer això en coordinació amb els departaments d'Educació i Recerca i Universitats, diferents departaments de filologia catalana i la Xarxa Vives d'Universitats. Una campanya que es va dur a terme durant el curs 24-25 i que va incloure xerrades, cartells, vídeos, visites presencials, generació d'argumentaris, articles de premsa, vídeos als estudiants i la creació, fins i tot, d'un butlletí informatiu específic.

La campanya, que segurament la majoria dels presents a la sala no van percebre perquè s'adreçava directament a les generacions de divuit anys, que, òbviament, no és el públic d'aquesta sala, va tenir el seu impacte i va arribar a un milió de visualitzacions dels seus productes digitals. I, de fet, alguna cosa ja devia funcionar, perquè entre la feina del departament i la de les universitats, el curs passat els alumnes van augmentar un vint-i-u per cent.

Enguany hem fet la segona edició de la campanya amb un nou enfocament, perquè, a més a més dels cartells i els tríptics, s'han fet altres mesures: accions d'encartellament urbà, vídeos de creadors de continguts, la creació d'un filtre d'Instagram. I, de nou, la campanya ha tingut impacte: més de 2,7 milions de visualitzacions i més de 46.000 interaccions. De nou, adreçant-nos a aquell col·lectiu

que és el que volem portar cap a les universitats. En termes de matriculacions, encara no s'han acabat totes les matriculacions, perquè hi ha una universitat que fa dos períodes de matriculacions, però de moment ja hem tornat a tenir un augment d'un vuit per cent respecte de les xifres de l'any passat en les mateixes dates.

A més a més, aquest any hem engegat una altra actuació, que és la creació de les beques, beques que ja feia temps que dúiem al cap. De fet, formaven part –com saben tots els partits que van participar en les negociacions– de les mesures del pacte nacional per la llengua des del seu inici. I, finalment, havent-lo aprovat, s'han pogut posar damunt de la taula i executar.

Enguany les hem plantejat amb vint-i-cinc places i un pressupost de més de cent mil euros. L'objectiu era clar, era fomentar les matrícules de filologia catalana amb un ajut econòmic de cinc-cents euros mensuals durant el curs acadèmic partint de tres criteris. El primer criteri era l'excel·lència acadèmica, el segon criteri era la renda familiar i el tercer era el coneixement de llengües dels candidats. Perquè creiem que un docent o un dinamitzador de llengües ha de tenir experiència i coneixement de llengües. Perquè el que volem també és que el talent jove no tingui traves per arribar als estudis de filologia catalana.

El resultat? Hem tingut seixanta-nou sol·licituds, de les quals n'hem seleccionat vint-i-cinc. D'aquestes sol·licituds n'hi ha hagut deu que s'han matriculat a la UB, set a la de Lleida –i això ens fa especialment feliços, perquè aquestes set persones contribuiran també a incrementar el nombre de professionals en aranès, que és una altra de les urgències de les quals ens ocupem–, i la resta distribuïts per les altres universitats. Justament ahir vam celebrar l'acte de lliurament de les beques.

Abans deia que fa deu anys que vam tocar fons pel que feia al nombre de matriculats. A Catalunya aquell any, el 2014-15, només n'hi havia 153. Doncs bé, aquest curs ja en tenim 325, a l'espera encara d'acabar amb la segona matriculació. Per tant, estem doblant respecte de fa deu anys. I previsiblement arribarem a la xifra més alta de l'última dècada. Però també hi ha un altre indicador que ens satisfà, i és que per primera vegada en molts anys la nota de tall per entrar a aquest grau, concretament a la UB, ja no ha estat de 5, sinó que ha pujat fins a 6,16. I això és positiu, perquè confirma que no només hem crescut en quantitat, sinó també en qualitat.

Quins són els reptes que tenim de cara al futur? N'assenyalaré quatre que crec que són importants. El primer és, òbviament, el de continuar creixent. La demanda de professionals des de molts camps públics i privats no para de créixer. El segon és el repte de la diversitat. El grau de filologia catalana és un grau molt arrelat, i això fa que la major part de la gent que s'hi inscrigui sigui gent vinculada a la llengua per motius familiars. I això té tota la lògica del món. Però necessitem que aquest grau esdevingui interessant també per als nous parlants del català, per als parlants adoptius del català, aquests alumnes de batxillerat d'orígens diversos que parlen un català fantàstic, encara que no l'hagin après a casa, però que sovint no se senten prou legitimats per entrar-hi, com si fos la llengua dels altres o «jo què hi podré aportar?». Justament és el contrari. I aquí tenim un objectiu molt clar en què volem treballar, perquè la seva experiència enriqueix primer el grau i després la professió. Tenim un biaix de gènere, volem captar també més nois, i necessitem uns graus que finalment siguin atractius i estiguin alineats amb el segle XXI. Un repte en què els departaments treballaran amb nosaltres.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, conseller.

Interpel·lació al Govern sobre la participació i el nou model energètic

300-00221/15

Atenent que la diputada renuncia al torn de rèplica, passem, tot seguit, al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Govern sobre la participació i el nou model energètic, en aquest cas presentada pel Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. I per exposar-la té, per temps de deu minuts, la paraula el diputat Dani Cornellà Detrell.

Dani Cornellà Detrell

Consellera, bon dia. Diputats i diputades, bon dia. Bé, aquesta primera interpel·lació, que acabarà amb unes propostes, bàsicament la centrarem en dos aspectes. Tots

dos tenen a veure amb la participació ciutadana –ciutadana o dels ajuntaments o de les comarques– referint-se al Plater. I, per altre costat, parlarem de les comunitats ciutadanes d'energia.

A la primera part, que és sobre la participació i Plater, bé, volíem posar sobre la taula que, ara que finalment ja veiem la llum al final del túnel, que sembla ser que serà al gener del 2027, i així ho desitgem, perquè fa molts anys que aquest Plater el demanem i perquè és necessari al territori i perquè és el document inicial, el primer que s'hauria d'haver fet després de la pròpia llei per garantir una planificació de les renovables al nostre país... Per tant, lamentem que hagi trigat tant, però alhora ens n'alegrem, perquè finalment s'està fent la feina i ho veurem properament.

Ara que tenim aquest horitzó, que és gener 2027, nosaltres pensem que encara és més contradictori que s'estiguin tirant projectes endavant, s'estiguin tramitant, alhora que anem a cada municipi i a les comarques, als consells d'alcaldes i alcaldesses, a presentar aquest futur Plater i com afectarà cada municipi. I diem que és contradictori perquè, clar, estem presentant en els municipis les zones establertes com a aptes prioritàries o com a aptes futuribles, perquè evidentment això s'ha d'acabar de tancar, però alhora tenim uns projectes tramitant-se o en exposició pública o el que sigui –el tràmit que sigui–, que potser no coincideixen amb aquestes zones que ara el Govern està proposant als ajuntaments com a zones que seran utilitzades per a aquesta implantació de renovables. I això per nosaltres és molt contradictori. No podem estar, per un costat, ensenyant uns plànols de cada municipi i, per altre costat, tramitant uns projectes i que les dos coses no casin.

Per tant, nosaltres el que pensem és: ara que ja tenim un horitzó clar, que és un any, seria molt important establir una moratòria, aturar immediatament aquests macroprojectes energètics de més de cinc megawatts o aquests projectes grans que detectem que han fraccionat per saltar-se la llei, per tant, per saltar-se la declaració d'impacte ambiental i els han fraccionat en quatre, que en trobaríem algun cas, per exemple, a la Tallada d'Empordà, on una mateixa empresa presenta quatre molins diferents, que és el mateix projecte, però el divideix entre quatre per saltar-se procediments de la llei. I això sí que nosaltres pensem que no ho podem permetre.

Per tant, aquesta moratòria ens permetria, si més no, treballar amb els municipis i poder establir aquesta norma d'on ho fem a cada municipi. I així garantiríem un Plater amb un model de transició energètica distribuïda, de proximitat i participada. I, evidentment, on els ajuntaments no siguin simples espectadors, sinó que participin activament en el procés de planificació i decisió. Com poden participar en la planificació i la decisió si ja tenen a sobre l'espasa de Dàmocles de diferents projectes a sobre la taula que condicionen els seus planejaments i que potser no coincideixen amb la proposta del Plater?

Per tant, també hem de mirar que les 141 capes que proposen en els municipis garanteixin la preservació del patrimoni natural i agrícola, garantint una avaluació rigorosa dels impactes sobre la biodiversitat, el sòl productiu i el paisatge. I entenem que aquestes 141 capes van per aquí, però el que surt de les zones aptes no va per aquí. Per tant, hem de fer lligar el que proposem amb el que tenim sobre la taula.

I l'hi diem perquè veiem que el conflicte territorial continua, i continua quasi amb més força que mai, perquè veiem com a les Garrigues, a l'Empordà, a l'Anoia, al Gironès, al Segrià, a la Segarra, al Baix Camp..., i podríem continuar amb moltes altres comarques, però també amb ajuntaments d'arreu del país i consells comarcals, des d'Alcarràs, la Tallada, Pujalt, Sant Martí de Tous, Bellprat, Consell Comarcal del Gironès i molts altres, que diuen que això no pot ser, que aquests macroprojectes, que encara ara estan arribant als ajuntaments, els hem d'aturar sense tenir aquesta planificació i garantir la participació dels ajuntaments. Per tant, nosaltres, en aquesta primera part, li proposarem això.

I en la segona part parlarem de les comunitats ciutadanes d'energia, que en parlaré en aquests cinc minuts que em queden i els restants, perquè és un tema important i molt poc tractat en aquest Parlament de Catalunya i, en general, a l'Estat espanyol.

La comunicació de la Comissió Europea de 25 de febrer de 2015, amb el títol «Una estratègia marc per a una unió de l'energia resilient amb una política climàtica prospectiva», considera determinant una unió de l'energia centrada en els ciutadans, en què aquests assumeixin la transició energètica, aprofitin les noves tecnologies per reduir les seves factures i participin activament en el mercat, i en què es protegeixin els consumidors vulnerables.

Al juny de 2019, la Unió Europea, en el marc del paquet «Energia neta per a tots els ciutadans europeus» transformava aquest objectiu de política pública en drets de participació activa en el sistema. De fet, la Directiva europea 2019/944, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, modifica el del 2024 per incorporar, entre altres, el dret al consum de l'energia compartida, i el Reglament europeu 2019/942, del nou mercat de l'electricitat de la Unió Europea, regula les condicions d'aquesta participació activa de la ciutadania en el sistema energètic –energia ciutadana– i estableix com a nou actor del mercat elèctric el client actiu i les comunitats ciutadanes d'energia.

Els estats membres de la Unió Europea tenen l'obligació d'adoptar aquestes disposicions legals, reglamentàries o administratives necessàries per fer efectiu el desenvolupament de les comunitats ciutadanes d'energia i garantir els drets de la ciutadania de participació directa o mitjançant un agregador de vendre electricitat autogenerada, de participar en programes de flexibilitat i eficiència energètica, de compartir energia renovable, de proveir serveis de càrrega de vehicles elèctrics o un comptador intel·ligent d'accés a les dades i d'accés a la xarxa de distribució.

Per tant, les comunitats ciutadanes d'energia són diferents de les que hem estat treballant fins ara, que són les comunitats d'energies renovables –les comunitats energètiques, perquè ens entenguem–, que són les que fins avui s'han establert a Catalunya. I, malgrat que nosaltres pensem que són essencials per assolir els objectius de descarbonització –evidentment no les qüestionem– i tenen un enorme potencial de transformació econòmica i d'empoderament de la ciutadania, aquestes que nosaltres proposem continuen sent desconegudes i topen amb tota mena d'obstacles per desenvolupar-se.

Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya tenen dret a participar activament en el sistema energètic i al mercat d'electricitat, però aquest dret ara no el tenen garantit, un dret que sí que tenen garantit altres ciutadans de la Unió Europea. Per això cal que el Govern de la Generalitat i totes les administracions públiques del país corregeixin urgentment aquest greuge i s'impliquin plenament a fer-lo efectiu.

Les comunitats que s'han creat fins ara són les CERs, les comunitats d'energies renovables, que són centrades bàsicament, com saben, en la generació d'energia que

s'aboca a la xarxa centralitzada a canvi d'una compensació d'excedents sobre la factura. Molt correcte. Però les comunitats que avui reivindicuem i volem impulsar són les ciutadanes, comunitats ciutadanes d'energia. Aquestes estan centrades en la demanda i el dret de participació activa dels ciutadans en el mercat energètic, que els permet generar energia, però també vendre-la.

El model és completament diferent al que entenem fins a l'actualitat. Aquest discurs pot semblar fins i tot una mica contradictori, perquè fins ara hem estat defensant i fomentant les CERs, però no ho és, perquè continuem defensant aquestes comunitats d'energies renovables. El que passa és que fins ara tots ens havíem només centrat a defensar aquestes comunitats energètiques, perquè, de fet, van ser les primeres que van aparèixer, i sempre ens han dit i repetit que les altres no eren possibles. I tota aquesta feina s'ha d'aprofitar, la que s'ha fet fins ara. De fet, hi han exemples de comunitats d'energia actuals que les tenim preparades fins i tot per fer el pas a les comunitats ciutadanes d'energia, com, per exemple, les que trobem a Osona, on fins i tot han creat una cooperativa de segon nivell. I és aquest el segon objectiu d'aquesta proposta..., bé, d'aquesta interpel·lació, que es transformarà en propostes en el pròxim Ple.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Ara, per respondre, té la paraula la consellera, l'honorable Sílvia Paneque i Sureda, consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, i portaveu del Govern.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Molt bon dia a totes i a tots. Gràcies, diputat Cornellà, per aquesta interpel·lació que ens permet tornar a situar el debat energètic en el centre del debat i d'algunes transformacions que el nostre país necessita. Finalment, parlar de comunitats energètiques o de comunitats ciutadanes significa parlar també del model energètic que volem al nostre país.

Crec que compartim que necessitem un sistema més just, més proper i més participat, també més respectuós amb el territori –després m’hi referiré. Però permeti’m que recordi breument d’on venim, perquè això ajuda també a entendre on som i què és el que encara ens queda per fer.

Com vostè sap, Catalunya ha viscut dècades amb un model de generació que estava molt concentrat en pocs punts del territori i amb poques tecnologies –centrals nuclears i cicles combinats fonamentalment–, que han estat la columna vertebral del nostre sistema energètic, com li deia, en les últimes dècades, i això ens ha fet vulnerables, com s’ha pogut veure, ens ha fet dependents també i poc resilients.

Per tant, el repte que tenim per endavant no és només un canvi o una substitució de formes de produir energia, sinó que és també transformar el model de base –vostè s’hi referia també– i, per tant, passar d’un sistema que era molt concentrat i vertical a un sistema que és distribuït, que és descentralitzat i que, a més a més, ens permet la participació de la ciutadania i dels ens locals.

Per això, des del Govern defensem un model amb tres eixos, tres pilars fonamentals –ara m’hi referiré–, que són proximitat, participació i presència pública. Són tres pilars que ens permeten avançar cap a un model de sobirania energètica que ens faci més resilients, poc dependents, i garantir retorn social als projectes que es vagin implantant al territori, i també protegir el territori, efectivament, d’una implantació que pugui ser desordenada o poc respectuosa respecte a l’entorn.

Primer pilar, proximitat i generació distribuïda. El nou sistema energètic s’articula, com bé sap, a través de fonts renovables, que per naturalesa ens permet que es puguin desplegar arreu del territori català o, si més no, en molts més punts del que ens permetia el sistema basat en combustibles fòssils. Per sort, tenim un gran potencial en energies renovables –en teulades, en façanes, en espais urbans–, i això també ens permet apropar els punts de generació als punts de consum. Això és un canvi molt profund, és un canvi realment important. Ens permet minimitzar pèrdues en la xarxa, ens permet reforçar la sobirania local, generar oportunitats on fins ara no n’hi havia i facilitar, efectivament, la participació directa tant d’empreses com d’ajuntaments, com de ciutadania a títol individual.

A dia d'avui, Catalunya ja és capdavantera en les instal·lacions fotovoltaïques de proximitat, i volem consolidar aquesta posició. A llarg termini, una tercera part de la potència fotovoltaica ha de ser de proximitat, però per assolir-ho encara ens queda, en fi, reforçar, accelerar i treballar. Aquest aspecte sí que hem començat a portar-lo a la pràctica.

Havíem dit moltes vegades –recordo, diputat Cornellà–: «La Generalitat ha de ser la primera en donar exemple.» Deu recordar que això ho dèiem a les comissions, ho dèiem en la legislatura anterior. Aquest és un dels projectes ambiciosos que tenim: l'aprofitament de la superfície de les pròpies teulades dels equipaments i de les instal·lacions titularitat de la Generalitat. Són 1.400 teulades on podem instal·lar solar fotovoltaica gestionada per L'Energètica. És el programa Genercat, aquest programa d'aprofitament d'aquesta superfície en teulades titularitat de la Generalitat. I aquest 2025 ja hem pogut instal·lar a través de L'Energètica quinze megawatts en teulades. Per tant, en fi, aquesta és una línia que venia del Govern anterior, que continuem i que volem potenciar.

Cada instal·lació d'aquest tipus, finalment, és una instal·lació d'autoconsum col·lectiu que no només descarbonitza els edificis públics on estan instal·lades, sinó que ens redueix costos, als comptes de la Generalitat, i abasteix equipaments de la Generalitat també en un radi de dos quilòmetres. Per tant, és un sistema de coeficients de repartiment transparent, de preus regulats, i és un exemple clar de com la generació distribuïda pot tenir un impacte immediat, tangible i que socialment sigui útil.

Segon pilar, participació i democràcia energètica. La transició cap a aquest sistema energètic descarbonitzat no és només un desafiament tecnològic i una millora en la innovació de les tecnologies que tenim a l'abast, sinó que, com vostè deia, és una transformació social; també és una nova manera de viure, de produir i de moure'ns. I perquè aquesta transformació funcioni és veritat que cal que la ciutadania en vegi el benefici o, dit d'una altra manera, que es senti implicada, que senti que hi pot dir alguna cosa i que millora la seva vida.

I és per això que impulsem consumidors actius, que poden generar, que poden vendre, que poden intervenir amb flexibilitat, emmagatzemar i invertir, gestionar, operar mitjançant els agregadors. I perquè això sigui possible no és només que ens

calgui el marc legal, sinó que cal molt d'acompanyament, d'informació, de pedagogia, de formació. I en aquest sentit els torno a estendre la mà, al seu grup parlamentari i a tots aquells que s'hi vulguin sumar, en aquest treball, perquè és realment important pel que té a veure també d'implicació de la ciutadania en aquest canvi de model energètic.

Això ho estem fent en aquests moments amb les oficines comarcals de Transició Energètica, també amb la xarxa empresarial i col·legial d'impuls, i amb la plataforma Comunitat Energètica.cat, que per als que no la coneguin els animo a visitar aquesta web i a veure, doncs, les comunitats energètiques arreu del territori com s'estan articulant, i que facilita també la creació de comunitats energètiques, de participació ciutadana i empresarials en aquelles comunitats que ja són existents.

Aquesta voluntat participativa no és només operativa, és normativa també. Fa pocs dies convalidava, aquest Parlament, el Decret Llei 22/2025, que introdueix –era un dels aspectes rellevants, eh?, d'aquest decret– un model de participació completament renovat, amb dues fases, que combinen la transparència i la capacitat d'incidència real sobre els projectes. Hi ha una fase inicial informativa abans de la informació pública, on els veïns i veïnes tenen accés a tota la documentació i també torn de paraula, evidentment, i una fase final, quan el projecte ja està més madur i, per tant, té menys risc a l'hora d'invertir-hi, on els residents, els treballadors, les persones que tenen segones residències en un ordre de proximitat poden invertir en aquests projectes. Jo crec que això, francament, és un pas endavant per posar el territori i la ciutadania més a prop del desenvolupament d'aquests projectes en els seus municipis.

També hem creat espais estables de governança, taules de diàleg social, de les energies renovables a cada vegueria –sap vostè que aquestes taules estaven articulades a nivell de Catalunya en el seu conjunt; les hem descentralitzat a cada vegueria–, i que ens garanteixen aquesta interlocució continuada amb les institucions, amb el territori i amb els agents socials.

I, finalment, el tercer pilar, la presència pública i responsabilitat compartida. I aquí em centraré en l'àmbit del Plater, que té a veure amb la protecció del territori. Jo li haig de dir d'entrada que per nosaltres és una prioritat, aquesta planificació. Comparteixo

la preocupació amb molts actors, inclosa la que vostè traslladava aquí sobre l'impacte dels projectes al territori. Estem treballant aquesta ordenació, planificació i les eines que ens ajudin en aquesta matèria.

El Plater, que tindrem els resultats prioritaris..., no, els d'abans de l'aprovació definitiva. Ara no em surt la paraula, disculpi, eh?, però... Els provisionals, perdoni, els provisionals, al gener del 2026, i definitius, efectivament, al gener del 2027. Ve d'un treball on s'han treballat més de 350 aportacions en fase prèvia i que dona a l'ajuntament la capacitat d'actuar en el mapa de zonificació. Prioritza edificis, espais antropitzats o artificialitzats, sòls degradats, i reserva o tindrà un impacte i una petjada en un 1,2 per cent del territori en una implantació ordenada.

Vostè em parlava d'una moratòria. Vostès han de pensar també que en els projectes que en aquests moments s'estan tramitant hi ha totes les garanties. El Plater és una eina d'ordenació, però en la tramitació dels projectes hi ha totes les garanties –les que recull el decret convalidat i les que ja hi havia– perquè aquests projectes s'adeqüin a la normativa, tant si és estatal com si és autonòmica. Per tant, tinguin per ben segur que aquí no hi ha un campí qui pugui, sinó que en els projectes s'apliquen els màxims estàndards i el marc legal que tenim en aquests moments.

Què implicaria una moratòria? Doncs implicaria, per començar, no poder complir amb el que vam aprovar ahir al Parlament. Vàrem aprovar uns pressupostos de carboni vinculats a una descarbonització i vinculats a una implantació d'energies renovables. Una moratòria implicaria que no compliríem amb el que ahir aquest Parlament va aprovar. I, a més a més, s'està fent amb totes les garanties, tingui-ho per ben segur.

I li demano en aquests segons –m'agafo uns segons només–, al Grup Parlamentari de la CUP, *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* que en aquest sentit siguin coherents i siguin honestos, i expliquin a la ciutadania i al territori que la implantació de renovables és una necessitat i que té una petjada en el territori –la té. Deu ser mínima, amb les màximes garanties. Però els hi demano que no posin llenya al foc i que expliquin a la ciutadania amb honestedat que cal la implantació no només a les teulades, que, com vostè sap, són catorze mil megawatts, el que podem instal·lar en espais artificialitzats, sinó que fins a arribar als 62.000

megawatts el 2050 necessitem un 1,2 per cent del territori; de la millor manera, però necessitem aquesta petjada en el territori.

Moltíssimes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera. És el torn ara de rèplica del diputat, i té la paraula el diputat Dani Cornellà Detrell.

Dani Cornellà Detrell

Gràcies. Consellera, compartim plenament que l'Administració pública ha de donar exemple, i la Generalitat n'ha de donar. Ho hem dit des del primer dia, i pensem que massa s'ha trigat. Perquè tot això comença el 2019, i als ajuntaments sí que els hi comencen a arribar macroprojectes un darrere l'altre, i la Generalitat comença a actuar fa un any, posem-hi, poc més d'un any. Per tant, està molt bé, però anem tard, i cal donar exemple amb tot, evidentment.

Després, diu que són catorze mil megawatts. Pot ser, però el que nosaltres sempre hem dit és: «Home, prioritzem sempre aquests catorze mil megawatts, precisament també per donar exemple; omplim tots els espais antropitzats per donar exemple i demostrar que, si amb això no en fem prou, després hem d'actuar sobre d'altres tipus de terrenys.»

Després, el que li deia del Plater. A nosaltres ens preocupa. Per exemple, a la Tallada, que sap que hi ha molt de conflicte, volen fer..., han fraccionat el projecte... Quatre aerogeneradors en sòls agrícoles de regadiu. És a dir, això genera un conflicte important, no? I, a més, aquests terrenys on ho volen ubicar entenem que no coincideixen amb el Plater aquest inicial, provisional, que estan presentant. Per tant, aquí s'ha d'actuar de manera ràpida i urgent per deixar clar que aquests projectes – aquest, el de la Tallada, o d'on sigui– no compleixen i aturar aquest malestar que hi ha als ajuntaments i a la ciutadania.

I, per altre costat, ens parlen d'1,2 per cent del territori, i el que veiem en les propostes que han fet els ajuntaments, i que també preocupa, és que hi han ajuntaments que els hi toca 0,2 i hi ha ajuntaments que els hi toca un cinc per cent. Pensem que això

també s'ha d'ajustar o explicar molt i molt bé, perquè això generarà també conflicte territorial.

Pel que fa a les comunitats ciutadanes d'energia, nosaltres pensem que les actuacions que s'han d'impulsar són en l'àmbit jurídic –preu públic–, tecnològic i econòmic. No cal impulsar cap canvi normatiu, perquè la normativa ja és molt clara. De fet, hi ha directives europees del 2009. El problema és que no estan transposades a l'ordenament jurídic espanyol. Però, com sap vostè, i els diputats i diputades, igualment són aplicables, encara que no les transposi l'Estat espanyol. De fet, la data màxima era 31 de desembre de 2020, i estem a 2025 i no s'ha fet. Tot i això, tots els actors estan obligats a aplicar aquesta normativa europea directament –totes les administracions i tots els actors elèctrics. Per tant, no cal fer cap llei nova. També hi ha el Reglament 2019/942 europeu, del nou mercat d'electricitat, la directiva sobre energia, que es va modificar el 2024. I a partir del juliol del 2026 a Catalunya tindrem el dret a compartir energia. Cal que ho tinguem molt en compte, perquè estem a tocar d'aquesta data.

Per tant, nosaltres el que diem és que tenim un marc jurídic favorable, però la falta de preu públic per accedir a la xarxa és conseqüència d'haver fet un mal procés de liberalització. De fet, nosaltres pensem que no s'hauria d'haver fet mai la liberalització de la xarxa de distribució elèctrica. Perquè la xarxa de telecomunicacions sí que té aquest preu públic i, en canvi, l'altra no. El preu l'ha d'establir cada gestor, es digui Endesa, es digui Estabanell o com es digui, d'acord amb els seus suposats costos de desplegament i manteniment de la infraestructura que té a càrrec seu. I la Comissió Nacional dels Mercats és la que ha de garantir que no sigui un preu abusiu perquè ens puguem, diguéssim, connectar a la xarxa i pagar aquest peatge.

Per tant, aquí tenim molta feina a fer en aquest sentit. S'han de resoldre els conflictes que es generin a la xarxa de distribució. Per tant, és la Generalitat que ha de fer l'encàrrec d'obligar els gestors a fixar aquest preu. Aquest nou model requereix tenir una infraestructura digital. Una comunitat ciutadana d'energia esdevé una petita xarxa de distribució que aprofita la xarxa física i és una mena d'intranet o un agregador que distribuirà l'energia d'un punt A a un punt B. Les comunitats ciutadanes d'energia són plataformes col·laboratives per compartir l'energia autogenerada entre iguals. I la

normativa europea estableix que els ciutadans han de poder accedir als seus consums d'energia al comptador, i a l'Estat espanyol això avui no passa; les companyies impedeixen físicament poder accedir als comptadors. I la Comissió Nacional dels Mercats l'únic que fa és advertir-los que seran sancionats si endarrereixen aquest accés a la informació, però no fan res més.

Bé, per tot això exposat, el que demanarem als acords que proposarem –i acabo– és impulsar les actuacions en l'àmbit jurídic, tecnològic i econòmic necessàries per construir un marc favorable perquè la ciutadania assumeixi la transició energètica i participi activament en el mercat elèctric.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputat. Ara, per fer la rèplica, té la paraula la consellera, l'honorable Sílvia Paneque i Sureda.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Bé, diputat Cornellà, jo crec que tres elements que en la primera i en la segona intervenció ha introduït... Primer, l'interès públic. Insistir en el caràcter estratègic de L'Energètica, que ens garanteix transparència, assegurar aquest retorn públic, evitar oligopolis –interessos privats en un àmbit que és molt sensible– i seleccionar els projectes amb una metodologia multicriteri, que està basada en l'impacte ambiental, en el benefici social, en la integració en el territori i en l'aportació que tenen aquests projectes respecte a la descarbonització. I aquest paper públic i L'Energètica no són una qüestió, diguéssim, poc important o ornamental; és absolutament estructural. És el que ens assegura que el futur energètic i que aquest model de país no depengui d'interessos privats, sinó que siguin decisions col·lectives i que vagin d'acord amb l'interès públic.

La segona qüestió, que hi insistia en la segona intervenció seva, és l'àmbit del Plater. Miri, el Plater, com vostès saben –perquè ho hem pogut compartir ja amb tots els grups parlamentaris i ara ho estem explicant a tot el territori–, s'ha dissenyat sobre 141 capes. La primera, o la que ens determina, és el recurs. Evidentment, les plaques

fotovoltaïques i els aerogeneradors a terra, que són les dues tecnologies que ordena el Plater, s'han de fixar on hi ha el recurs. Per tant, és evident que hi haurà territoris, efectivament, que tindran una intensitat de projectes més elevada que d'altres. Aquí el que hem de fer és acompanyar i, efectivament, que aquests projectes estiguin no només d'acord amb la normativa, sinó que tinguin una integració i un respecte al territori importantíssim.

Però, quina és l'última capa? La 142, la que encara no tenim, precisament la dels ajuntaments i la dels ens locals, que tindran la capacitat d'ajustar aquesta contribució que han de fer com a municipi en el seu territori i, si cal, amb el seu planejament, amb una relació deu a u. Per tant, tenen una capacitat d'incidència, de planificació i d'ordenació sobre el seu territori important. Per tant, jo crec que això ens assegura que aquest 1,2 –un u per cent i un 0,2: u per cent de fotovoltaica a terra, 0,2 d'eòlica a terra– que ha de tenir aquesta petjada en el territori es pugui fer amb les màximes garanties de preservació de l'entorn, amb la màxima integració i, sobretot, amb la màxima participació dels ajuntaments.

Recordi que en els primers treballs es deia que aquesta quota, si em permet l'expressió, seria comarcal, i que hem pres la decisió de que sigui municipal. Per tant, el paper de l'ajuntament a l'hora d'ordenar aquesta participació col·lectiva en renovables és absolut, i ens cal tot. I, efectivament, vostè sap que amb el decret vàrem limitar la implantació de renovables en sòls de regadiu. Per tant, si un projecte pretén instal·lar-se en sòls de regadiu, el propi decret ja ho limita. Per tant, jo crec que tenim totes les garanties perquè aquesta implantació al territori es faci d'acord amb el que aquest Parlament ha decidit i que el Govern comparteix.

I, finalment, sobre les comunitats energètiques, són una peça clau, com deia; jo crec que aquí hi coincidim plenament. El decret que vam convalidar fa uns dies no només les defineix; les declara d'utilitat pública, crea el registre de comunitats energètiques i obre la porta perquè les administracions puguin cedir drets de superfície i concessions directament a les comunitats energètiques. Aquesta era una demanda històrica dels ajuntaments, de les diputacions, de les pròpies comunitats. I el que volem és que les comunitats siguin protagonistes del sistema generant, compartint, invertint i retornant. I aquí seran una peça clau, els beneficis socials al territori.

La transició energètica, jo crec que hem superat allò de que era una batalla entre models. Jo crec –crec sincerament, eh?– que des del Parlament tots els grups parlamentaris que impulsen la transició energètica hem vist que també ha de tenir un component d'exercici de responsabilitat, que no podem renunciar a projectes de proximitat, però tampoc podem renunciar a projectes que estiguin ben plantejats, que contribueixin a la descarbonització i que tenen una petjada en el territori, perquè ens permeten sobirania energètica. I el compromís del Govern és clar: aquesta implantació s'ha de fer amb rigor, amb consens, amb participació i amb respecte de tot el territori. Jo crec que qui actua amb rigor i responsabilitat és qui garanteix que el país avanci.

Li torno a estendre la mà en el treball de comunitats ciutadanes i li torno a demanar, en aquest sentit, compromís i responsabilitat amb una transició que és un canvi de model, però que també implica un impacte en el territori. I els demano, doncs, que ens acompanyin en aquest camí de responsabilitat i d'explicar a la ciutadania que això tindrà un impacte, però explicar també per què ho estem fent i els beneficis que reportarà a la societat.

Moltíssimes gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera.

Interpel·lació al Govern sobre els assentaments irregulars amb relació a la seguretat i la convivència

300-00223/15

Passem, tot seguit, al vuitè punt de l'ordre del dia, que en aquest cas és la interpel·lació al Govern sobre els assentaments irregulars amb relació a la seguretat i la convivència, presentada pel Grup Parlamentari de Junts. I per exposar-la té la paraula el diputat Josep Rius i Alcaraz.

Josep Rius i Alcaraz

Moltes gràcies, president –vicepresidenta, també. Bon dia, diputats i diputades, consellera. Consellera, jo li agraeixo que estigui aquí, però lamento profundament el

desgavell que hi ha hagut amb relació a la interpel·lació que s'havia de celebrar avui. Ens han demanat si la podíem posposar, i ens hi hemavingut, ens hi vam avenir. Ens han demanat aquest matí, primer, si podíem endarrerir-la mitja hora, i ens hi hemavingut. Després, si la podia fer una altra consellera; després, si la podíem endarrerir una hora. Després ens han dit que no venia, i després, finalment, ens han dit que sí. Jo l'hi agraeixo, perquè sé l'esforç que ha fet, consellera –sé l'esforç que ha fet, consellera–, però això és un desgavell i ens han marejat.

I em sap greu, però ho haig de dir, perquè això –i no s'ho prengui particularment per vostè– és un menysteniment a aquest Parlament i a aquesta institució. (*Alguns aplaudiments.*) I no és la primera vegada que passa. I ja portem vint-i-set vegades que hi han hagut consellers o el mateix president de la Generalitat que no han vingut en aquest Parlament.

I el president Illa ha mantingut la seva agenda en un viatge a Mèxic mentre vostès aquí estan al peu del canó gestionant una crisi greu, que ens ocupa, que ens preocupa, i molt. I la urgència que a vostè segurament li dificultava o li impedia comparèixer avui en aquest Parlament és la mateixa urgència que des de l'inici feia exigir al president Illa que estigués aquí a Catalunya (*alguns aplaudiments*) liderant la crisi de la pesta porcina africana. I ja sabem que, quan en aquest país hi ha una crisi, el president de la Generalitat o bé està a Madrid o bé està a l'estranger o bé fa tard. Per tant, havia de plantejar i havíem de denunciar aquesta situació.

I anem al que ens ocupa avui. Avui interpel·lem el Govern sobre el fenomen dels assentaments irregulars, una realitat que es dona en molts municipis de Catalunya. Permeti'm que posi el focus particularment en les dades de Barcelona, perquè és on la magnitud, la recurrència i la manca de coordinació institucional són més evidents i preocupants, i perquè l'exemple de Barcelona pot servir també per abordar aquesta situació a nivell nacional.

A Barcelona, 330 persones viuen en seixanta-dos assentaments, i 206 més, en locals ocupats. En total, 536 persones, de les quals noranta-set són infants i noranta-quatre són dones. L'any passat, les persones que vivien en assentaments a Barcelona eren 260, i enguany en són 330. La situació no millora, sinó que la situació empitjora. En

algunes zones es comença a viure en una situació de barraquisme que no es veia des del tardofranquisme.

Des de Junts per Catalunya volem deixar d'entrada una cosa molt clara: la dimensió social d'aquest fenomen és la primera i és imprescindible, perquè parlem sobretot de persones vulnerables. I és una qüestió que ens ocupa. I ho posa de manifest el mateix debat parlamentari que hem celebrat aquesta setmana sobre la llei del sensellarisme, que des de Junts hi hem participat i hi hem presentat esmenes. Però també és evident que la dimensió de seguretat i de convivència no la podem ignorar. La seguretat de les persones que hi viuen, però també dels veïns del seu voltant, que en pateixen les conseqüències.

Compartim que desallotjar no és l'única solució. De fet, no és la solució; és moure un problema d'un lloc a un altre: de Sant Martí a Sant Andreu; de la Mar Bella a la ronda Litoral; de la Zona Franca a Montjuïc. Desallotjar per desallotjar és fer veure que es fa alguna cosa quan en realitat no hi ha cap estratègia estructural efectiva. Això passa a Barcelona, però també passa en altres municipis. Si el Govern no coordina, simplement els problemes es desplacen d'un terme municipal a un altre.

El setanta per cent dels assentaments se situen a Sant Andreu, a Sant Martí i a l'Eixample; la resta, repartits entre Sants, Sarrià, Gràcia, Nou Barris, Horta-Guinardó i les Corts. A la Sagrera hi ha hagut incendis reiterats; a la Mar Bella, desallotjaments que no duren ni una setmana; a Montjuïc, campaments afectats per addiccions severes, i a la Ciutadella, just aquí al costat, un assentament que és crònic.

Això, consellera, no és gestió; és una resistència institucional sense rumb. El SASSEP, el Sisfam, el SAIER, el CUESB i tota la xarxa social fan una feina extraordinària des de l'Ajuntament de Barcelona, però estan completament col·lapsats i disposen de molt poques eines per oferir una alternativa habitacional. I la raó és evident: el contracte programa que la Generalitat té amb Barcelona està desfasat i és insuficient per a l'emergència actual.

Des de Junts per Catalunya exigim una renovació profunda, amb recursos reals, governança compartida i ambició. Cal incrementar els recursos als ajuntaments –a tots– i no limitar-se a prorrogar les aportacions, perquè les situacions que han d'afrontar els ajuntaments són cada vegada més greus i també més complexes.

És un fet constatat que la Guàrdia Urbana de Barcelona, malgrat la manca endèmica d'efectius, carrega la major part del pes policial en els assentaments. I, mentrestant, els Mossos d'Esquadra, amb més recursos i unitats especialitzades, no hi són amb la intensitat que caldria, ni a Barcelona ni en altres municipis on els problemes es reproduïxen.

I permetin-me afegir: Collboni a l'ajuntament, Illa al Govern, Sánchez a la Moncloa i els Comuns al darrere, a tot arreu, com l'Esperit Sant, manant a tot arreu. És sorprenent i profundament greu que siguin incapaços de coordinar-se entre administracions.

Hi ha assentaments que s'han convertit en narcocampaments. Això ja no és només una qüestió social; és també una qüestió de seguretat, de tràfic de drogues i de delinqüència organitzada. I aquí cal una actuació policial decidida i coordinada.

Més. En relació amb els menors, la presència de noranta-set menors vivint en barraques i infrahabitatges és del tot inacceptable, i això supera qualsevol competència municipal. És una responsabilitat directa de la Generalitat de Catalunya.

Respecte a la immigració, cal dir-ho sense embuts també: una part important de les persones que hi viuen són migrants en situació irregular, atrapats en un sistema estatal que no funciona. I la realitat és clara: l'Estat no està gestionant com cal les competències d'estrangeria. D'aquí que des de Junts per Catalunya demanem la seva delegació a la Generalitat de Catalunya. I encara hi ha qui prefereix que aquestes competències continuïn a Madrid, tot i que el resultat és evident: col·lapse, precarietat i manca de vies reals d'inclusió. Catalunya necessita les eines per gestionar el que l'Estat no gestiona o no vol gestionar.

Consellera, aquesta és una crisi que ja no és local; és metropolitana, és nacional i afecta municipis grans i petits. Però és a Barcelona on avui es fan més evidents la manca de lideratge i la manca de coordinació entre administracions que governen el mateix partit. Per això exigim una estratègia local, metropolitana i nacional –no municipis treballant sols–; una coordinació policial real, amb els Mossos d'Esquadra implicats plenament; un contracte programa més potent, amb més recursos i governança compartida; protegir la convivència als barris que avui pateixen les conseqüències de l'abandonament; cap menor vivint en una barraca o en un

infrahabitatge; les competències d'estrangeria per a la Generalitat de Catalunya, delegades, que l'Estat no gestiona, i una corresponsabilitat real entre administracions, especialment quan estan governades totes pel mateix partit polític.

Consellera, el país necessita aquesta mateixa responsabilitat per part de tot el Govern. Tenen el Grup de Junts per Catalunya per donar suport i per acompanyar en tot allò que sigui necessari per acabar amb una situació que no hauria d'allargar-se més, que s'hi hauria de poder posar un remei, que hi hauria d'haver un pla nacional per abordar-ho. I que des del Govern, lamentablement, veiem que ni els ocupa ni els preocupa. O, si ho fan, ho fan amb mitjans del tot insuficients. I, per tant, li demanem des d'aquí –i després farem la moció subsegüent en el següent Ple– el seu parer al respecte.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula l'honorable senyora Núria Parlon i Gil, consellera d'Interior i Seguretat Pública.

La consellera d'Interior i Seguretat Pública (Núria Parlon i Gil)

Moltes gràcies, president. Membres de la Mesa, diputats i diputades i consellera Paneque... Com bé deia, diputat, els assentaments il·legals, que estan majoritàriament vinculats a la problemàtica del sensellarisme, són un fenomen que, sota el nostre punt de vista, és extremadament complex. I, per tant, vostè avui interpel·la la consellera d'Interior, que és la que s'encarrega de les qüestions de seguretat, perquè és ben cert que les derivades dels assentaments il·legals vinculats a situacions de vulnerabilitat social tenen incidència sobre les percepcions de seguretat o d'incomoditat que la ciutadania pateix davant d'aquest greu fenomen.

Però no és una qüestió estrictament de seguretat. Malament aniríem si haguéssim d'abordar la problemàtica del sensellarisme exclusivament des de la intervenció policial, perquè llavors estaríem fent-ho malament. De fet, la policia ha de ser l'últim recurs, en tot cas, davant de la situació d'intervenció en situacions de sensellarisme si hi ha activitat delictiva al darrere, com vostè ha mencionat en alguns casos, que sí, però no en tots. És a dir, no hi ha activitat delictiva darrere de tots els assentaments

que tenim a Catalunya i que tenim documentats. Perquè, malgrat que vostè ha fet veure o ha volgut fer veure que el Govern no se n'ocupa i que el Govern no es coordina i que el Govern és un desgavell, ni el Govern és un desgavell, ni el Govern no es coordina, ni no hi ha coordinació entre Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra a l'hora de treballar amb una estratègia de coordinació i, sobretot, de socialització de la informació per activar tots els recursos necessaris d'acord amb les característiques que cada persona individual, que no col·lectiva, té dintre dels diferents assentaments que tenim a Barcelona –Barcelona o àrea metropolitana–, que era l'espai en el qual vostè remarcava que cal fer més incidència.

En aquesta línia, des de l'àmbit policial, el que nosaltres estem fent és aportar informació i aportar informació al sistema. I què vol dir això? Doncs que treballem des d'una diagnosi que ens permet determinar quins són els perfils de les persones que estan en els assentaments. Si hi ha derivades delictives, evidentment, va per la via que ha d'anar. Però el més important que hi ha darrere dels assentaments no és exclusivament l'activitat delictiva, que en aquesta s'actua i s'actua amb tota la contundència que el sistema té, sinó de quina manera coordinem els recursos per resoldre les problemàtiques vinculades a la vulnerabilitat social que hi ha en molts d'aquests assentaments.

Nosaltres aquí som facilitadors d'informació, bolquem informació al sistema i podem ajudar amb tota la tasca preventiva, de vigilància, que, de fet, ja ho estem fent, i de reacció davant de l'activitat delinqüencial.

També amb un diàleg, amb un diàleg dels equips que treballen a les ORCs, a les oficines de relació amb la comunitat, i dels equips de mediació amb les persones sense sostre i també amb el veïnat davant d'algunes casuístiques, que, com bé sap, són difícils de resoldre des de l'àmbit policial i que requereixen la intervenció també d'altres estaments, especialment també a vegades de la judicatura. Perquè darrere de les situacions de vulnerabilitat social hi ha casuístiques molt complexes –molt complexes–, que els veïns i les veïnes no tenen per què entendre, però moltes d'elles estan vinculades fins i tot a situacions de salut que requereixen un acompanyament i tota una sèrie d'activació de recursos que no es fan des del Departament d'Interior.

Per tant, la nostra feina és d'afinar la diagnosi, d'actuar davant de les situacions delinqüencials i delictives i, per altra banda, contribuir a un diàleg amb el veïnat per entendre moltes vegades les externalitats negatives que provoquen aquestes situacions de vulnerabilitat i que no es poden resoldre exclusivament amb policia.

Davant d'això, i davant d'aquesta problemàtica, jo vull posar en valor la tasca que ja s'està fent des d'alguns òrgans, per exemple, el Consorci del Besòs, que està treballant en una estratègia coordinada per poder donar una resposta adequada a les diferents casuístiques que s'estan produint en relació amb aquests assentaments irregulars, on tenim persones moltes vegades, com vostè feia en la seva descripció, sense llar i en situacions de vulnerabilitat en el cas de menors.

I hi ha una cimera l'11 de desembre que crec que serà fonamental i cabdal – convocada per la síndica de greuges, a la qual vull agrair la feina de lideratge en aquesta qüestió –, perquè permetrà seure en una primera reunió, en una primera taula, l'11 de desembre, els ajuntaments de l'àrea metropolitana, la Generalitat i el Govern i tots els departaments implicats per fer coses que crec que són vitals per abordar aquesta problemàtica des d'una posició responsable: compartir la diagnosi, treballar des d'un compromís col·lectiu i millorar la coordinació.

Quan la policia és qui ha d'aparèixer, o els cossos de seguretat, per resoldre un problema de sensellarisme, és que hi ha coses que hem renunciat a fer, i això és el que no ens podem permetre –això és el que no ens podem permetre. I, evidentment, els ajuntaments tenen un paper clau a fer aquí, i la coordinació és del tot necessària. I, en aquesta coordinació, el Cos de Mossos d'Esquadra treballarà, òbviament, acompanyant tots els processos i tots els requeriments de manera proactiva, des de la prevenció, i de manera reactiva, quan escau, quan tenim un problema de delinqüència vinculada a aquests assentaments.

Una de les línies fonamentals en les que s'està treballant i que no és pròpiament del Departament d'Interior..., i suposo que després, que hi ha una interpel·lació, si no vaig errada, de sensellarisme, ja la consellera ho podrà explicar amb més detall, però un dels aspectes clau, donada la dificultat d'aquest fenomen i la complexitat d'aquest fenomen, té a veure amb la possibilitat de disposar d'un cens únic sobre la situació de sensellarisme al nostre país.

El Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social, el CETIS, està treballant en aquesta proposta de disposar d'un cens únic sobre el sensellarisme a Catalunya per impulsar una oficina de país que permeti fer una bona coordinació d'aquest fenomen. I, òbviament, en el marc d'aquesta coordinació, Interior i el Cos de Mossos d'Esquadra, però no només..., perquè vostè abans feia referència a que a vegades, donada la precarietat d'aquests assentaments, també hi intervenen bombers, Bombers de Barcelona, però si es donen en un altre lloc, doncs, Bombers de la Generalitat per solucionar les situacions que es donen de precarietat.

Aquest és un fenomen que ens interpel·la i ens interpel·la a tots, i és un problema que està malauradament establert de manera molt significada en les àrees metropolitanes, en les grans ciutats, però també al conjunt del país. La millor manera de treballar és de la mà, arribar a grans pactes, pactes dels ajuntaments, que tots els alcaldes, alcaldesses i regidors i regidores de seguretat ciutadana, de serveis socials, de territori... Perquè també hi ha una problemàtica d'habitatge aquí al darrere que no podem deixar de banda i, per tant, l'articulació dels recursos ha de ser estratègica i coordinada.

Davant de tot això, els ajuntaments, dintre de la seva autonomia municipal, hi tenen molt a dir, hi tenen molt a dir de cara a l'activació dels recursos necessaris. I la Generalitat ha d'acompanyar tot aquest procés i ha de liderar una estratègia compartida de la mà també dels agents socials, de les entitats socials, a les quals vull reconèixer el seu treball al costat de les administracions públiques i de les institucions per fer possible l'acompanyament de les situacions de vulnerabilitat que malauradament hi ha darrere de la majoria de les persones que estan en una situació de sensellarisme o que estan vivint en campaments irregulars.

Per altra banda, no se'ns escapa tampoc que tenim la proposició de Llei del sensellarisme, que a hores d'ara està en fase d'esmenes i que, per tant, aquí el paper de les entitats municipalistes també haurà de ser molt important. El desplegament d'aquesta Llei representarà també una inversió –que no despesa– de recursos, que també cal contemplar. I també requerirà complicitats en aquest Parlament per disposar dels recursos necessaris per poder garantir aquest abordatge integral.

I em sap greu que hagi de ser la consellera d'Interior, que és la dels Mossos i la dels bombers i la dels agents rurals, la que hagi de respondre a aquesta interpel·lació. Perquè crec que hi ha un enfocament equivocat. Perquè hi ha derivades de convivència en els assentaments. Sí, hi ha derivades de seguretat, però aquest no és un problema de seguretat. I estic encantada, eh?, de fer-la, la interpel·lació, perquè per molts anys que he estat alcaldessa tinc aquesta vocació cap a aquestes problemàtiques. Però sincerament, diputat Rius, no és un tema que havia d'abordar la consellera d'Interior, perquè no és la nostra feina la cabdal per garantir el bon funcionament de les solucions en aquesta problemàtica. Però no dubti que hi serem, i hi serem amb tots els recursos, aportant tot el coneixement i tot el lideratge del cos.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Josep Rius i Alcaraz.

Josep Rius i Alcaraz

Gràcies, president. Gràcies, consellera, per les explicacions que ha donat. Jo crec que, en l'última part de la seva intervenció, precisament es constata per què el fenomen dels assentaments ha crescut tant d'un any a l'altre i es cronifica tant d'un any a l'altre.

Quan he començat la meva interpel·lació, el primer que he dit és que l'abordatge que s'ha de fer davant dels assentaments irregulars és un abordatge social, però que és imprescindible també..., perquè hi han fenòmens derivats precisament de la manca d'aquest abordatge social que esdevenen problemes de seguretat. I vostè, perdoni, eh?, és la consellera d'Interior i Seguretat Pública, diria. I quan en un assentament, com, per exemple... Li posaré un cas molt concret, que l'he visitat en més d'una ocasió, al carrer Berenguer de Palou, al barri de la Sagrera, al districte de Sant Andreu, de Barcelona. Vagi a veure vostè quan pugui els veïns i digui'ls que els assentaments, a banda de ser un fenomen social, no han de tenir un abordatge de seguretat. *(Veus de fons.)* Ah, vostè ha dit això. Vostè ha dit que li sorprenia que li fes aquesta interpel·lació, a la consellera de Seguretat. Digui a gent, veïns, que s'han trobat no només amb furts diaris, sinó que s'han trobat que persones que estaven a dintre d'aquests assentaments els hi entraven a dintre de casa seva. Se'ls trobaven al menjador. Però no és... Literal, eh? L'hi estic dient literal. O que hi ha incendis que

es produeixen; se n'han produït dos ja, en els assentaments de les obres de l'estació de la Sagrera –un molt recentment. Baralles i narcotràfic, consellera. Sí, també hi ha un abordatge... Fixi's què li dic: també hi ha un abordatge de seguretat en la qüestió dels assentaments.

Més coses. Li he parlat de que fan falta molts més recursos, i jo li prego que ho transmeti a la resta de membres del Govern. Nosaltres... Quan la nostra diputada Ennату Domingo aquesta setmana participava ja en l'arrencada de la llei de sensellarisme, ja hi va fer referència, però sense recursos serà impossible abordar tot aquest fenomen. Els contractes programes que hi han –ho repeteixo, el de Barcelona i els d'altres municipis de l'àrea metropolitana– són insuficients. No podem anar a la pròrroga. Hem d'augmentar els recursos, els recursos per fer un abordatge social com cal, per descomptat. Hi ha d'haver un pressupost específic, hi han d'haver indicadors per mesurar l'eficiència.

Hi ha fet una referència molt tangencial, però jo ho vull tornar a dir: hi ha noranta-set menors identificats. És inacceptable que en ple segle XXI hi hagi noranta-set menors vivint en una situació de barraquisme o d'infrahabitatge. És inacceptable. Hi ha d'haver un pla per evitar que cap persona, i sobretot cap menor, dormi al ras, dormi al carrer o dormi en un infrahabitatge. Cal una actuació immediata, protocols d'urgència per protegir aquests menors.

Tampoc ha dit res de la gestió que fa l'Estat respecte de moltes de les persones que estan en situació irregular en aquests assentaments. I també l'hi demano: són els mateixos –ho torno a dir–, manen a tot arreu. Doncs si manen a tot arreu, també tenen tota la responsabilitat i també totes les facilitats per poder coordinar-se degudament. Perquè, si no es fa, o és desídia o és que no ho volen fer.

Per tant, acabo. La situació és greu en els assentaments que hi ha arreu del país. Jo avui ho he focalitzat a Barcelona i a l'àrea metropolitana, però aquest fenomen es dona a Girona també, i es dona al Maresme, i es dona a tants i tants altres llocs de Catalunya. Cal una estratègia nacional clara en aquest fenomen, uns Mossos implicats plenament, no només la Guàrdia Urbana o les policies locals. Cap menor vivint en una barraca o en un infrahabitatge. Distingir entre vulnerabilitat i delinqüència organitzada, que hi ha molt narcotràfic també en aquests assentaments. Les

competències d'estrangeria és urgent que passin ja d'una vegada i que no les gestioni més l'Estat i que ho faci la Generalitat de Catalunya. I un contracte programa i un finançament per als municipis que siguin adequats i ampliats. I, sobretot, corresponsabilitat, si us plau. Si fan això, ens hi trobaran amb la mà ben estesa.

Moltíssimes gràcies.

El president

Per respondre, té la paraula la consellera d'Interior i Seguretat Pública.

(Pausa.)

La consellera d'Interior i Seguretat Pública (Núria Parlon i Gil)

Estic esperant que acabin de sortir els diputats i diputades, que, si no, em despisto. *(Pausa.)* Molt bé. Diputat Rius, l'hi torno a repetir: no em sembla adequat que vostè enfoqui avui al Departament d'Interior la problemàtica tan complexa –tan complexa– que hi ha al darrere dels assentaments irregulars i del sensellarisme. I no perquè des dels Mossos d'Esquadra no estiguem fent la feina, que l'estem fent. D'això no m'ha de convèncer. I lo de passejar, doncs, miri, tot lo que calgui. Passejo cada dia. I de les problemàtiques dels veïns i les veïnes vinculades amb les situacions i les percepcions d'inseguretat, d'assentaments irregulars o en d'altres situacions, cada dia en rebo *inputs*. I dels alcaldes i les alcaldesses, també. Fins a altes hores de la nit. Per tant, no és una qüestió de que la consellera d'Interior passegi o no passegi; és una qüestió de com enfoquem la problemàtica.

I, pel que fa a l'àmbit de la seguretat, ja li he dit que nosaltres podem acompanyar i podem actuar davant de l'activitat delictiva, però plantejar el problema dels assentaments irregulars i del sensellarisme des de l'àmbit de la conselleria d'Interior és donar un missatge, sota el meu punt de vista, espuri –espuri–, perquè és donar a entendre que aquesta problemàtica només s'ha de resoldre des d'una dimensió estrictament policial, fins i tot des de la vessant preventiva. I no és única. I per això és tan important. No és única; és necessària, però no és l'única, ni la imprescindible, ni la que pot resoldre el problema –ni la que pot resoldre el problema.

Llavors, davant d'això, jo agraeixo el lideratge, en aquest cas, de la síndica, que el dia 11 de desembre ha convocat les autoritats locals, els alcaldes i les alcaldesses que

estan treballant amb compromís, amb coordinació i amb determinació i de la mà dels Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana. A Barcelona es fa molta feina. Jo no sé d'on treu que els Mossos no s'impliquen en aquestes qüestions. No sé qui l'ha informat d'això, perquè jo tinc les dades, i la implicació dels Mossos d'Esquadra i del treball dels Mossos d'Esquadra de la mà de la Guàrdia Urbana de Barcelona, amb les ORC, amb l'activitat preventiva i amb facilitar informació i baixar-la a la taula de coordinació on es prenen les decisions... Vaja, alguna cosa m'he perdut jo aquí –alguna cosa m'he perdut.

Però, bé, agraint-li que m'interpel·li per aquest tema, també li dic que m'ha servit per poder donar la meva opinió, i la meva opinió és que és un problema extremadament complex, que requerim la implicació i la coordinació de tothom, que hem de deixar els ajuntaments amb la seva autonomia municipal que puguin liderar aquestes solucions i anar acompanyats del Govern de la Generalitat i de tots els departaments, inclòs el d'Interior, per garantir que les situacions de vulnerabilitat relacionades amb els assentaments irregulars tinguin la resposta adequada. El marc legal del sensellarisme ens ha d'ajudar a disposar dels recursos necessaris perquè així es pugui fer.

Per altra banda, també és ben cert que, des del punt de vista del Departament d'Interior, tota la feina d'acompanyament i de les ORCs de la mà de la Guàrdia Urbana i les seves oficines de mediació, en el cas de Barcelona, està donant els seus fruits, perquè permet identificar situacions de vulnerabilitat en les quals s'està treballant, i situacions també que impliquen el Departament de Salut per l'especialització que han de tenir per tractar algunes de les situacions amb les quals ens trobem.

I l'activitat delictiva és activitat delictiva, es faci on es faci, resideixi on resideixi el delinqüent. Per això no m'agrada barrejar els temes o posar en el centre l'activitat delictiva d'una problemàtica tan greu com la del sensellarisme. Greu perquè ens interpel·la com a societat. I, a més a més, és una problemàtica que no és exclusiva de Catalunya, sinó que es dona en les grans ciutats de tot el món. I això requereix una resposta coordinada. I li garanteixo que el Govern de la Generalitat farà la feina i la farà bé.

Ara bé, lo de la mà estesa, no m'ho crec. Sincerament, no m'ho crec. M'ho ha demostrat en el minut i mig que ha gastat d'aquesta interpel·lació fent-me uns retrets

que l'únic que buscaven és demostrar que vostès no tenen la mà estesa ni amb la consellera d'Interior ni amb el Govern de la Generalitat en una crisi de país com és la pesta porcina africana. I m'ho ha demostrat. Per tant, els missatges de mà estesa a WhatsApp i els missatges de mà estesa aquí amb el tema del sensellarisme, malauradament, avui –i em sap molt de greu, i sap perfectament per què em sap molt de greu–, li haig de dir que no me'ls puc creure.

El president

Abans de continuar...

Interpel·lació al Govern sobre les mesures per a afrontar la crisi demogràfica a Catalunya (posposada)

300-00218/15

...els comunico, en relació amb el punt 11, que el Grup parlamentari Mixt, a l'empara d'allò que disposa l'article 160.6 del Reglament, ha sol·licitat, d'acord amb el Govern, de posposar la interpel·lació sobre les mesures per afrontar la crisi demogràfica a Catalunya per tal que s'inclogui en l'ordre del dia de la propera sessió plenària.

Per tant, els punts 12, 13, 14 i 15 de l'ordre del dia avançaran mitja hora tots ells la seva substanciació.

Interpel·lació al Govern sobre el transport públic

300-00225/15

El desè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre el transport públic. És presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, i per fer-ne l'exposició té la paraula la diputada senyora Mar Besses i Casanovas.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bon dia, diputats, diputades, consellera Paneque. Bé, avui tornem a posar sobre la taula un dels reptes majúsculs que té el nostre país, que és posar al dia la xarxa ferroviària i dignificar aquest servei. Parlem, per tant, d'un problema

estructural, cronificat, que afecta la vida quotidiana de milers de persones al nostre país. Parlem del mal funcionament persistent dels serveis de rodalies, de regionals i de mitja distància. Un servei que hauria de ser garantia per a la mobilitat, però que massa sovint s'ha convertit en una font d'estrès, de pèrdua de temps i de maltractament cap als seus usuaris.

Entre el gener i el setembre d'aquest any, a la xarxa de rodalies i de regionals s'hi han registrat 922 incidències greus, és a dir, aquelles que provoquen retards de més de cent minuts o directament cancel·lacions de trens. Això vol dir més de tres incidències greus de mitjana al dia. I aquestes incidències han provocat que 1.984 trens acumulessin fins a 270.000 minuts de retard i que 3.054 combois es veiessin directament suprimits. I, en conseqüència, el que hi ha darrere de tot això, que és que més de 3,4 milions de persones usuàries s'han vist afectades per aquest mal funcionament. Per tant, consellera, pensem que hi han dades que parlen per si soles. El noranta-tres per cent dels dies d'aquest 2025 fins al setembre hi ha hagut incidències al servei o, dit d'una altra manera, només una vintena de dies de normalitat en el servei.

I, quan busquem el perquè d'aquesta situació, les dades són inequívokes. Prop de la meitat de les incidències són responsabilitat directa d'Adif, perquè són produïdes per avaries a la catenària, a la senyalització, als sistemes de comunicació, en els canvis d'agulles, és a dir, tot allò que toca la infraestructura de la xarxa. I la tercera causa d'incidència més freqüent són els problemes amb el material rodant: frens, portes, eixos dels trens que no estan al dia i, per tant, deixen de funcionar.

I això no són simples dades d'una maquinària que és evident que està obsoleta i que no funciona, sinó que darrere de cada tren que no arriba, darrere de cada retard, hi ha persones: hi ha estudiants que perden la classe perquè el tren els ha deixat tirats; hi ha treballadors que es plantegen deixar la seva feina perquè fer aquell desplaçament diari és inassumible, o un pare o una mare que passen més hores a l'andana que amb els seus fills. Darrere de cada incidència, doncs, consellera, hi ha milers de persones afectades pel temps de vida que hi perden, però també pel risc que suposa aquesta deixadesa.

I ho hem dit diverses vegades: les causes d'aquestes incidències cal buscar-les en les dècades de desinversió a Catalunya i en una mala gestió del Govern de l'Estat espanyol, però les conseqüències d'aquestes incidències les pateixen sempre i només la ciutadania del nostre país. I amb això, què volem dir? Doncs que, si bé aquest despropòsit ferroviari és conseqüència d'aquestes dècades de desinversió estructural i crònica per part de Renfe i d'Adif i d'una estructura empresarial totalment obsoleta, anacrònica i centralitzada, el Govern no pot fer servir d'excusa les obres de la infraestructura per justificar un caos que només veiem com fa que agreujar-se.

I per si això no fos poc, consellera, som a les portes del 2026, i la ciutadania que pateix aquest servei lamentable encara no sap quines seran les tarifes a partir del mes que ve ni si ara, a més a més, hauran de pagar el doble. I en un context així, consellera, aquesta incertesa ens sembla que és especialment greu. L'any passat ja ens van abocar a una situació similar i, fins que el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana li vam preguntar en sessió de control, no vam saber que efectivament es mantindrien les tarifes. Però un any més tard tornem a estar en la mateixa situació, malgrat que li he de dir que celebrem que, fruit d'aquesta insistència, doncs, aquesta setmana anunciés que en el cas de la T-jove mantindria el preu, mantindria la bonificació, bàsicament perquè així ho vam blindar també a l'acord d'investidura i saben que per nosaltres aquesta és una línia vermella. El que no han aclarit tampoc és què passarà amb la gratuïtat de la T-16, que també forma part de l'acord d'investidura, ni què passarà amb la resta de títols bonificats al dia d'avui.

I, per tant, aquí nosaltres volem ser molt clars, consellera, perquè des d'Esquerra Republicana i el Jovent Republicà els hi exigim que mantinguin les bonificacions als títols de transport habituals. I nosaltres, consellera –ho sap–, no som els dels discursos fàcils contra els impostos, perquè sabem que sostenir els serveis públics és costós i cal abocar-hi molts recursos. Però el que no ens sembla acceptable és que una persona que depèn del tren per anar a treballar o estudiar acabi pagant el doble del que pagava fins ara per rebre aquest tracte. Per tant, si li demanem un esforç, a la ciutadania, també li hem de poder demanar, al Govern, un esforç en termes econòmics per mantenir aquests títols bonificats.

I, per tant, això és el que estan vivint els usuaris i usuàries de rodalies, la incertesa de no saber si hauran de reestructurar la seva economia familiar, perquè potser han de preveure el doble en el títol de transport trimestral, doncs, a més a més de la impotència, de la frustració i de la ràbia de veure que cada dia arriben tard, que se'ls cancel·la un tren, que queden atrapats en una andana esperant una informació que no arriba i que, a més a més, ara potser els costarà més diners.

Però en el debat monogràfic també, consellera, vam fixar dues prioritats molt clares. La primera, el traspàs integral de rodalies, l'única solució estructural possible per actualitzar el nostre servei ferroviari al segle XXI davant la incompetència persistent dels successius governs de l'Estat espanyol, d'Adif i de Renfe. Per tant, l'única solució possible a aquest desgavell és gestionar rodalies des de Catalunya, amb criteris de servei públic, de proximitat i de responsabilitat.

I, per tant, és cert i som conscients que aquest és un procés complex i ambiciós. És cert també que no serà immediat, com no ho ha estat mai cap avenç en sobirania d'aquesta magnitud. Però també és cert que està encarrilat i que esperem veure resultats importants, avenços importants en els propers dies. Perquè, si alguna cosa hem après és que, només quan es gestiona des del territori i des de la proximitat, els serveis públics milloren.

I el segon que assenyalàvem en aquest debat monogràfic és el mentrestant. I aquest mentrestant, consellera, com dèiem, els pertoca perquè és on la responsabilitat recau directament sobre vostè i sobre el seu Govern. Perquè, mentre el traspàs es materialitza i s'inicia, doncs, aquesta reparació cap a Catalunya en termes d'inversió, amb unes infraestructures que s'han abandonat i s'han abandonat també les persones que viuen i treballen a Catalunya, hi ha mesures que són urgents i són improrrogables, moltes de les quals les vam situar fa uns mesos i no estan complint al ritme que haurien.

I li poso alguns exemples, consellera. En primer lloc, l'acord nacional per al transport públic, un acord proposat per Esquerra Republicana fa més d'un any amb la voluntat de ser aquest espai de treball compartit amb tots els actors implicats en matèria ferroviària. Han tingut més d'un any i tan sols l'han convocat dues vegades i de forma parcial, perquè no han volgut comptar en aquesta taula amb les entitats territorials

que també batallen en aquest tema. I també un espai que ens sembla que podia servir també per abordar qüestions de model, com, per exemple, el cas de les tarifes o les bonificacions dels títols de transport.

Segona qüestió, en relació amb la transparència i el retiment de comptes a l'hora d'afrontar les vergonyants incidències, no només no han acordat amb els grups parlamentaris els criteris de les anomalies en el servei de rodalies i de Renfe que han de comunicar el Govern, sinó que tampoc han redactat ni fet públics els informes mensuals amb les incidències, els retards i les supressions dels serveis de rodalies, de regionals i de mitjana distància, amb la concreció del motiu, la responsabilitat del gestor i les demores ocasionades, afavorint, ens sembla, d'aquesta manera, l'opacitat en la informació que envolta aquestes dues empreses i dificultant el retiment de comptes davant de la ciutadania.

I mentrestant també renunciem a donar la resposta necessària pel que fa a l'abast del pla de mesures urgents de rodalies de Catalunya que el mateix Govern hauria d'haver presentat abans de finalitzar el primer semestre de 2025. I, per tant, aquí urgeix incloure aquelles actuacions territorialitzades en termes d'atenció als usuaris, d'accessibilitat, de seguretat, d'il·luminació, de senyalització i de dignificació dels trens i les instal·lacions de Renfe i Adif, que han quedat excloses del pla actual 20-30.

I una altra qüestió que ens preocupa moltíssim, que són els plans alternatius de transport. Consellera, són un autèntic desgavell. Executar les obres i les inversions pendents, sí, només faltaria, però no a costa d'anar perdent cada vegada més persones que fan servir el tren. No poden dir que són suficients basant-se en les cada vegada menys persones que els utilitzen perquè no tenen més remei que fer-ho. I li poso un exemple en el cas del macrotall de l'R3. En el primer dels divuit mesos d'obres, Renfe, la mateixa Renfe, ha comunicat la pèrdua del vint per cent dels passatgers.

Per tant, per no allargar-me més en aquest memorial de greuges, en quin punt també tenim la integració tarifària única en l'àmbit de Catalunya i per a tots els títols? Però a través de la T-mobilitat, aquesta infraestructura tecnològica de mobilitat que també ens ha de permetre assegurar el dret a la mobilitat al país sencer.

Per tant, consellera, arrosseguem dèficits importants d'infraestructures de mobilitat a Catalunya, resultat d'anys d'abandonament i de desinversió. Hi ha molt marge de millora que és a les seves mans. I, consellera, la ciutadania no pot esperar més, i el país no admet més retards. Per tant, li torno a posar la pregunta sobre la taula i li prego concreció. La pregunta és simple, i la ciutadania se la fa cada dia: es mantindran o no les bonificacions als títols de transport per al 2026? I, en el cas que el Govern espanyol finalment no aporti la seva part com fins ara, què farà el Govern de la Generalitat de Catalunya?

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, diputada. Per respondre és el torn ara de la consellera, i té la paraula l'honorable consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, i portaveu del Govern, la senyora Sílvia Paneque i Sureda.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Moltes gràcies, diputada. Novament agrair-li l'oportunitat de poder parlar de diferents aspectes que sé que preocupen el seu grup parlamentari, avui de mobilitat. Escoltant aquesta primera intervenció, dividiré la meva resposta en tres blocs. Un primer sobre l'àmbit més de planificació ferroviària i de com podem millorar un sistema que m'han sentit dir moltes vegades que no és ni òptim ni fiable als nivells que exigeix i necessita Catalunya. Un segon àmbit vinculat a l'àmbit tarifari, integració tarifària, i també de cost dels títols. I un últim bloc amb diferents qüestions que m'ha plantejat a l'entorn del pla de xoc o de les eines de governança o d'eines d'interlocució que tenim amb el seu i d'altres grups parlamentaris del Parlament de Catalunya.

Començo, doncs, amb l'àmbit de modernització del transport públic a Catalunya i ferroviari en particular, per tal de crear una estructura..., jo en diria una estructura de país adaptada a les noves condicions de Catalunya, tant siguin demogràfiques com d'un increment importantíssim de la ciutadania al transport públic. Això és una bona notícia, però es produeix en un moment... De fet, en interurbans estem –m'ho han sentit dir, eh?– tenint creixements de dos dígit; en el transport interurbà i en l'àmbit

del metro, de ferrocarrils i de rodalies. Per tant, és una bona notícia, però ens trobem amb un sistema en l'àmbit de rodalies amb unes deficiències que hem d'atendre.

I és veritat... Vostè ho deia, i jo li vull agrair sempre la feina que des del seu grup parlamentari fan en favor d'aquesta modernització en l'àmbit de rodalies, de la governança. Això és així. D'altres grups reclamen molt en aquests moments, però jo haig de dir que aquests deu últims anys –repassin hemeroteca– en el debat polític, de tot l'àmbit del transport públic, no se n'havia parlat gaire, i s'havia fet menys, i planificat, nul. Per tant, estaria bé que tothom assumís la seva part de responsabilitat.

En l'àmbit de planificació, l'estratègia ferroviària que vàrem presentar fa poques setmanes, que el que vol, precisament, és establir una visió coherent del sistema ferroviari català, la Catalunya ferroviària l'any 2050. I, per tant, aquí saben que hem parlat de l'eix orbital, transversal, el paper de ferrocarrils, dels tramvies i, per tant, dibuixar la Catalunya ferroviària per tal de que no ens tornem a trobar amb la situació actual, d'abocar ciutadans al transport públic amb un sistema que està tensionat i amb algunes deficiències. També el marc del traspàs integral de rodalies i també la coordinació amb plans d'infraestructures i terminals logístiques i intermodals, que estem treballant en aquests moments i que les properes setmanes els podrem presentar també.

Els objectius, vostès els coneixen, els hem reiterat de manera insistent els últims mesos. Primer, incrementar la quota modal del transport de mercaderies per ferrocarril, alineada amb l'estratègia del Govern de l'Estat per tal de que, el 2030, el deu per cent de les mercaderies de Catalunya puguin circular per via ferroviària. També fomentar la cohesió social i territorial i, per tant, assegurar aquests alts nivells de qualitat i fiabilitat dels serveis, i potenciar la formació i l'ocupació del sector ferroviari. Saben que aquest també és un aspecte on tenim recorregut de millora.

En els últims vint-i-cinc anys, Catalunya ha registrat un increment significatiu de la mobilitat, especialment en aquelles corones –segones i terceres corones– de l'àrea metropolitana externes a Barcelona i que tenim algunes comarques amb un alt creixement demogràfic. Per tant, suposo que estarem d'acord que l'increment de la mobilitat no ha anat vinculat a una inversió integrada en un projecte global per adaptar

aquestes infraestructures i que, per tant, el transport públic en aquests moments està en unes condicions on hem de córrer allò que no s'ha caminat les últimes dècades.

Des del Govern estem determinats a complir aquest objectiu de modernització en l'àmbit ferroviari, específicament, en adaptar el nostre sistema públic de transport a unes noves condicions que, com els deia, ens situen en un marc absolutament diferent del que teníem fa deu anys.

Tenim ara l'oportunitat –i els hi agraeixo l'acompanyament– d'establir un nou model de gestió d'aquest transport a través del traspàs de rodalies, que vostè també en feia esment. Per tant, un dels grans desafiaments que tenim el Govern i Catalunya: la millora del sistema ferroviari.

En xifres d'inversió, en aquests anys es volen invertir 6.000 milions d'euros per a la modernització d'aquest sistema de rodalies. S'ha començat a fer. Vostès varen començar a executar. De fet, hi ha més de 2.000 milions executats, amb l'arribada del Govern actual, i fins als 6.000 milions en aquests moments en licitació i adjudicació hi ha un gran gruix en aquestes més de cent vuitanta obres i inversions en tot el sistema de rodalies.

Entre el 2001 i el 2025 la demanda ferroviària ha crescut un seixanta-sis per cent, i rodalies en aquests moments manté la quota més gran de trens/quilòmetre. La xarxa, encara que menys extensa respecte a la del nostre entorn europeu o amb qui ens podríem comparar en l'entorn europeu, des del 2001 ha rebut 30.000 milions d'euros d'inversió pública, que han estat distribuïts entre alta velocitat, metro, Ferrocarrils de la Generalitat i línies convencionals.

Aquesta estratègia ferroviària, com bé saben, defineix tretze línies d'actuació, seixanta-tres mesures –no m'allargo més–, els horitzons 2030 i 2050, que ens han de permetre tenir aquesta planificació i també amb aquestes xifres d'inversió en el curt i en el mitjà.

I, respecte a la governança, que vostè també en feia esment, tenim una confiança gran en que rodalies de Catalunya, que començarà a funcionar a partir de l'1 de gener del 2026, com li deia, sigui una eina de governança des de la proximitat, on la

Generalitat de Catalunya pugui tenir incidència més clara, més determinada, sobre la millora que hem d'assumir els propers anys.

Respecte a l'àmbit tarifari, vostè deia... Vull recordar d'on venen aquestes bonificacions, perquè ara sembla que això ha estat sempre així i ara aniríem a un altre escenari. Això s'inicia –el sistema actual de bonificacions– al setembre del 22, vinculat a la guerra d'Ucraïna, la crisi energètica associada. I s'aprova un reial decret –el Govern d'Espanya– l'any 22 amb aquestes mesures urgents, on s'apliquen bonificacions en aquells títols que tenen major recurrència: la T-usual, la T-jove, amb unes bonificacions de fins al cinquanta per cent, i la T-casual, fins a un trenta per cent.

Des d'aquell setembre del 22 fins al primer semestre del 25, aquest cinquanta per cent s'aportava amb la següent proporció: trenta per cent, Administració general de l'Estat, i vint per cent, ATM, d'aquests dos títols. Aquesta aportació d'aquest vint per cent es porta a terme amb les entitats, administracions consorciades a l'ATM, i aquest era precisament un dels condicionants de l'Administració general de l'Estat per aplicar també la seva bonificació.

Segon semestre del 2025: hi ha un canvi per part de l'Administració general de l'Estat, fa un canvi de les condicions, aporta la totalitat del cinquanta per cent de bonificació en la T-jove i redueix un deu per cent la bonificació dels títols associats a la T-usual, passant del trenta per cent que bonificava al vint per cent. I precisament aquest deu per cent..., perquè els usuaris catalans no es trobin amb un canvi de preu de títol enmig d'un any, aquest deu per cent, com li deia, l'assumeix ATM.

Això no és innocu. Això, en termes econòmics, té un impacte, que és de 4 milions d'euros addicionals, que hem d'assumir amb pressupostos prorrogats i enmig de l'any. Per tant, l'esforç –vostè deia «esforç per part del Govern de la Generalitat»– hi és.

Només a títol informatiu, i també perquè jo crec que hem de fer pedagogia a la ciutadania que això té uns costos i que els assumeix l'Administració pública amb els seus impostos, però només per fer-nos-en una idea: des del setembre del 2022, quan s'aproven, fins al desembre del 2025, aquest impacte serà de 725 milions d'euros, dels quals 280, assumits per les administracions consorciades. I de tot això, a més a més, vull destacar que aquestes bonificacions són addicionals als títols socials que ja

s'estan validant en tot el sistema integrat de l'àrea de Barcelona, que després, si em dona temps, li puc detallar.

Per tant, no és que desapareguin les bonificacions ni que hi hagi perill –ho dic perquè alguns missatges...–, sinó que ja hi ha unes bonificacions determinades i en aquests moments, efectivament, estem en converses amb el ministeri, igual que l'any passat, per veure en aquestes bonificacions quines contribucions hi ha i quins impactes econòmics hi haurà.

I em quedaran pocs segons, però després li podré aprofundir més de l'últim bloc que vostè m'aportava. Integració tarifària: acabarem l'any amb la integració tarifària per demarcacions. I, per tant, en el calendari que havíem previst d'una integració tarifària total a tot Catalunya el 2027, anem amb bon calendari i això serà possible.

I, finalment, després, si vol, li donaré més detall del pla de xoc; també de quins són els criteris i transparència respecte a les dades de les incidències en la xarxa, i de l'acord nacional, perquè lamentablement he esgotat el temps, però a la segona intervenció li dono detall.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera. Per fer la rèplica, té la paraula ara la diputada d'Esquerra Republicana, la diputada Mar Besses Casanovas.

Mar Besses Casanovas

Consellera, jo li agraeixo que vingui aquí i doni explicacions de coses que ja estan en marxa, però crec que també els diputats d'aquesta cambra mereixem un respecte quan venim aquí a adreçar-li diferents preguntes i qüestions. Que jo crec que he sigut molt concreta, li he formulat sis preguntes concretes en relació amb temes concrets, i vostè ha dedicat trenta segons a intentar justificar una mica el tema de les bonificacions. Llavors, jo agrairia que, si sortim en aquest faristol a adreçar preguntes concretes al Govern, intentem també, doncs, donar una resposta a allò que se'ns està preguntant.

Perquè en la qüestió de les bonificacions li he preguntat molt concretament: «Mantindran les bonificacions, sí o no? I què faran si el Govern espanyol no manté la

seva part de la bonificació com fins ara?» Està bé recordar d'on venen aquestes bonificacions, està bé parlar de l'estratègia ferroviària del 2050, però jo li estava preguntant què passarà d'aquí a tres setmanes, quan acabem l'any. I això, doncs, no m'ho ha contestat, i era l'objectiu principal pel qual li fèiem aquesta interpel·lació. I vostè ho sap. I vostès sabien que la nostra interpel·lació aniria per aquí. Per tant, ens sap una mica de greu, doncs, que no responguin a les preguntes que li formulem.

També li he posat sobre la taula una qüestió que ens preocupa moltíssim, com li he dit, que és el tema dels plans alternatius provocats per totes les obres que hi han actualment. I ens preocupen especialment tres talls que s'estan produint, en el cas, per exemple, de l'R3, una línia que sabem històricament abandonada i que finalment ha iniciat les obres del desdoblament entre la Garriga i Parets. Per tant, parlem de divuit mesos amb un tall total en el servei. Un servei alternatiu que en un inici va ser caòtic, però sí que reconeixem que s'han anat corregint les deficiències gràcies també a la implicació de les entitats en defensa del transport públic. Disset quilòmetres de via a desdoblar en divuit mesos, és a dir, aproximadament un quilometret al mes. I, tot i això, el coll d'ampolla continuarà sent el mateix, si no es resol el que és l'entrada a Barcelona. Per tant, podem millorar un tram, sí, però ens sembla també que cal focalitzar allà on realment tenim els colls d'ampolla.

Si parlem d'un altre tall important, en aquest cas el del corredor sud, un dels més maltractats del país, la situació no és gaire millor, perquè les obres al túnel del Garraf obligaran a reduir tota la circulació a una sola via entre Garraf i Vilanova. I quan dic «a una sola via» no parlo de circumstàncies puntuals, sinó que parlem d'un dels corredors ferroviaris més utilitzats de Catalunya, amb centenars de trens i amb milers de persones afectades cada dia. Però sobre això no tenim una data confirmada: si serà a finals d'any, si serà a inicis de l'any vinent... Per tant, li prego si ens podria concretar sobre aquesta qüestió, perquè tampoc es coneixen a dia d'avui els serveis alternatius en relació amb aquest transport.

I amb tot això, doncs, passarà de quatre a dos trens per hora entre Barcelona i Vilanova, i es veuran afectades, de retruc, doncs, les línies R13, R14, R15, R16 i R17, que veuran reduïdes les seves freqüències dels trenta minuts actuals a un tren cada hora. Per tant, un impacte que no és menor. I, per tant, alguns dels serveis, a més a

més, s'hauran de desviar per la línia de Vilafranca, que sabem que és també una de les línies amb més incidències del país. Per tant, menys oferta, més saturació, més incertesa i més dificultats per a la ciutadania.

Per tant, consellera, li torno a insistir: creiem que el país està assumint obres estructurals que són imprescindibles, sí; però el que no pot assumir la ciutadania és la manca de planificació, la manca de transparència i la manca de garanties, en què tot aquest sacrifici es tradueixi finalment en un servei millor. I no pot ser que cada gran actuació que es faci per millorar la xarxa es converteixi en un nou maldecap per als usuaris. Per tant, com li deia, les obres són necessàries, sí; sabem que en certa manera poden comportar impediments per a la ciutadania, però no de la manera que s'estan gestionant.

Per tant, torno a insistir també en el tema de les bonificacions i de les tarifes. Som conscients que vam començar, donada la situació d'excepcionalitat, degut a la crisi d'Ucraïna, però creiem que el sistema ferroviari actual al nostre país també es troba en una situació d'excepcionalitat degut a tots els estralls que s'estan produint, però no només pels talls en si, sinó per les afectacions que això està tenint de cara a la ciutadania. I, per tant, ens sembla que davant d'aquest panorama no és el moment d'apujar els preus o, si més no, de doblar el preu dels títols de transport. I, per tant, li demanem quines són les alternatives que té el Govern sobre la taula en cas que el Govern espanyol no mantingui els preus fins ara.

I, per últim, no volia acabar aquesta interpel·lació sense fer-li una pregunta en relació amb una proposta de la qual, des del Grup d'Esquerra Republicana, vam fer d'altaveu en el marc del debat de política general en relació amb la proposta que ens traslladava el Consell Nacional de la Joventut per tal de crear un títol de transport multizona, multipersonal, intermodal i assequible, per tal de donar resposta a les necessitats de mobilitat que tenen aquestes entitats. Per tant, li pregunto, consellera, si ho tenen sobre la taula, si ho estan estudiant i si serà una realitat de cara al 2026.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara, per fer la rèplica, és el torn de la consellera Sílvia Paneque i Sureda.

La consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (Sílvia Paneque i Sureda)

Diputada Besses, sense acritud, eh?, també, però a mi també em sap una mica de greu. Vostè deia: «Falta planificació.» I li parlo de l'estratègia ferroviària 2050 i em diu que no li estic responent. És a dir, a mi també em sap greu que menystingui algunes de les informacions. Li pot semblar que no li estic donant resposta, però ara faré un repàs de les últimes qüestions que em deia, però jo crec que li he donat resposta a totes les qüestions que vostè em plantejava.

Ara hi insistiré, però, si li apporto informació que matisa algunes de les seves afirmacions, a mi també em sap greu que no les atengui o que em venti aquí que no li estic contestant la seva interpel·lació.

Vostè em preguntava: «Què farà el Govern de Catalunya si es modifiquen les aportacions de l'Administració general de l'Estat respecte a les bonificacions?» I jo li he respost que estem en converses amb el ministeri per veure finalment quina és l'aportació i com ho podem atendre des del Govern de la Generalitat. Però li dic més: és que això ja ha passat, això ha passat el 2025. I el Govern de la Generalitat, amb un pressupost prorrogat i, per tant, sense haver-hi una partida pressupostària prevista per a això, davant la situació que es disminuïa un deu per cent l'aportació de T-usual per part de l'Administració general de l'Estat, amb uns pressupostos prorrogats, el Govern de la Generalitat ja va fer l'esforç d'aplicar aquest deu per cent i assumir-lo. I li he dit que això va tenir un cost econòmic important i l'hi he traslladat. Per tant, això no és fer volar coloms, és que això ja ha passat. I és que això ja ho hem fet. Per tant, el Govern de la Generalitat ja ha demostrat el seu compromís amb el transport públic i amb que sigui amb caràcter d'equitat. Per tant, jo diria que la primera qüestió li ha quedat resolta.

Estem veient en aquests dies quina és la contribució de cadascú. Què li puc assegurar? El cinquanta per cent de la T-jove. Això ho he dit públicament i ho puc reiterar avui aquí. I és veritat que des del Govern de la Generalitat voldríem l'actualització, igual que l'any passat, del tres per cent, d'acord amb l'IPC, de tots els

títols. Per tant, això sí que l'hi puc dir amb tota seguretat. I, respecte a la T-usual, com li dic, estem en converses amb el ministeri.

Dos: els criteris sobre les incidències. Miri, aquest estiu vàrem donar a conèixer el sistema pel qual mesuraríem tots plegats, amb els mateixos criteris, les incidències – Renfe, Adif i, per tant, el propi Govern de la Generalitat. I a partir d'aquell moment, a partir d'aquest estiu, s'estan donant de manera setmanal les dades de les incidències de les quals vostè ha aportat dades. Per tant, no em digui que no hi ha transparència, si vostè mateixa l'ha dit des d'aquest faristol. Per tant, quan ens hem posat d'acord amb el sistema unificat de donar aquestes incidències, des d'aquell moment, cada setmana s'estan donant aquestes dades amb total transparència, i no són les desitjables, i no són les que voldríem, eh?

Tercer: plans alternatius de transport. M'estranya que vostè digui que són insuficients. Tant els ajuntaments, quan hi va haver el tall de Roda de Berà, com en aquest cas a l'R3..., un cop aplicades les millores respecte a la planificació inicial, el que ens arriba dels usuaris i dels ajuntaments és que els plans alternatius són òptims, que també tenen un cost. Pensi que en aquest tall de l'R3 la inversió és de 110 milions d'euros, i el pla alternatiu són 60 milions d'euros. Per tant, és un desplegament de recursos important que crec que és adequat a les necessitats. Si vostès detecten alguna mancança, ens ho facin arribar, que ho estudiarem, però el que ens havia arribat respecte als ajuntaments i els usuaris és que estava ben dimensionat i adequat al tall.

Obres del corredor sud i de les obres del Garraf. No, en aquests moments no hi ha un calendari encara determinat. Quan hi hagi el calendari d'inici d'aquestes obres i de la durada, serà quan podrem dissenyar el pla alternatiu. I no pateixin que de seguida que estigui determinat, tant amb els grups parlamentaris com amb els ajuntaments, hi haurà, com hem fet fins ara, tota la interlocució perquè sigui òptim.

I, ja que em parlava del corredor sud, precisament, la finalització de les obres del corredor sud han permès poder millorar alguns d'aquests serveis per tal de que la ciutadania vegi que després d'unes obres hi ha millores en les freqüències des de Tarragona, des de Reus i també des de Valls.

I la integració tarifària, l'última proposta; em sap greu, faci'm arribar aquesta proposta que em comentava. En aquests últims segons ho valorarem. Però vostè em parlava

d'integració tarifària, i insisteixo en el fet de que acabarem l'any amb la integració tarifària de les comarques en la seva demarcació, i al llarg del 2026 es faran tots els treballs per tal de que puguem començar el 2027 amb una integració tarifària total a tot Catalunya.

Gràcies.

La vicepresidenta primera

Gràcies, consellera.

Interpel·lació al Govern sobre els recursos associats a la dependència severa

300-00224/15

Atenent que l'onze punt de l'ordre del dia és la interpel·lació que queda posposada, passaríem, tot seguit, al dotzè punt de l'ordre del dia. En aquest cas, la interpel·lació al Govern sobre els recursos associats a la dependència severa, presentada pel Grup Parlamentari de Junts. I per exposar-la té la paraula per un temps de deu minuts el diputat Jordi Fàbrega i Sabaté.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Gràcies, vicepresidenta. Honorable consellera, diputades, diputats, molt bon dia a tothom. Desitjo que estigui recuperada, consellera. Gràcies, li agraeixo molt, eh?, que avui estigui aquí sabent que ha estat malalta aquestos dies.

Bé, com bé sap, el passat 31 d'octubre de l'any passat, de l'any 24, es va publicar al BOE i, per tant, va entrar en vigor la llei ELA. Una llei que, en paraules de la Fundació Miquel Valls, la Fundació Catalana d'ELA, proporciona un marc legal per garantir una atenció especialitzada per a les persones amb diagnòstic d'ELA i altres malalties greus i irreversibles amb característiques similars, com falta de cura, progressió ràpida i dependència extrema.

Permeti'm saludar tres de les persones que més han treballat per fer possible aquesta llei ELA i que avui ens acompanyen a l'hemicicle: la diputada del Congrés dels Diputats Pilar Calvo, ponent de la llei, i l'Esther Sellés i la Mònica Pablo, de la

Fundació Catalana d'ELA. Benvingudes. Gràcies per la feina feta, per la que feu i per la que fareu.

L'esclerosi lateral amiotròfica, l'ELA, és una malaltia neurodegenerativa que afecta les neurones motores del cervell, del tronc encefàlic i de la medul·la espinal. La degeneració d'aquestes neurones fa que la capacitat del cervell per iniciar i controlar el moviment muscular es perdi. Per tant, els pacients presenten una atrofia muscular que avança fins a la paràlisi progressiva.

A part de l'autonomia motora, és a dir, del moviment, també afecta la parla, la deglució, la respiració. És una malaltia que té una evolució molt ràpida en la majoria de casos, de tres a cinc anys, i que encara no es disposa de cap tractament que permeti aturar el procés degeneratiu. Per tant, no té cura.

En la majoria de casos, la persona afectada és plenament conscient de la seva situació i del procés evolutiu de la malaltia, perquè l'ELA no afecta la consciència, no afecta els sentits –per tant, no afecta la vista, no afecta l'olor, no afecta reconèixer el tacte–, però el cos es converteix en una presó.

En poc temps, l'afectat es torna totalment dependent d'una assistència especialitzada i d'unes cures permanents, les quals han de ser al domicili perquè no es disposa de centres o de residències especialitzades. És l'única alternativa. I això comporta que la família suporti la càrrega de les cures fins que es posi en funcionament aquesta llei ELA. I, malauradament, ho he de dir en futur, perquè, tot i que la llei està aprovada fa un any, avui en dia encara no és present.

Aquesta llei ELA garanteix una garantia pública de supervisió i d'atenció contínua especialitzada les vint-i-quatre hores del dia per prevenir el risc de mort evitable; no només en pacients amb ELA, sinó també amb altres malalties d'alta complexitat i curs irreversible en aquella fase avançada de la malaltia que comporta una dependència completa per a activitats bàsiques de la vida diària, assistència instrumental i personal per a aquests problemes respiratoris i de deglució.

I, tot i que la llei ELA, doncs, aporta o aportarà una solució a una de les necessitats més dures, no cobreix totes les necessitats. La llei o l'ELA, més aviat, és una malaltia molt cara, i no només per la necessitat progressiva de suport de cures especialitzades

fins a les vint-i-quatre hores al dia en fases avançades, sinó pel cost de tot el material ortopèdic que s'ha d'adquirir, adaptacions a la llar i també el lucre cessant, no?

A més, tenint en compte que les ajudes recollides a la llei ELA estan vinculades amb un estat avançat de la malaltia, les famílies, abans d'arribar a aquest estat, ja han hagut de fer una gran inversió econòmica. I, de fet, en la majoria de casos, algun familiar ha hagut de deixar de treballar per cuidar el malalt, no? Habitualment, la persona afectada d'ELA passa a tenir un grau III de dependència en menys d'un any des del diagnòstic i, per tant, ja ha fet una inversió molt elevada en molt poc temps.

Segons un estudi de l'any 2024 de la Fundació Luzón, en col·laboració amb entitats ELA de tot l'Estat espanyol, incloent-hi la Fundació Catalana d'ELA, els costos no mèdics que han d'assumir la persona afectada i el seu entorn familiar inclouen cures professionals extrahospitalàries, rehabilitació extrahospitalària complementària al CatSalut, adequació de l'habitatge, aparells ortopèdics o de suport que no facilita el CatSalut, desplaçaments no coberts i despeses legals.

Aquest mateix estudi evidencia que, en qualsevol fase de la malaltia, les despeses, especialment aquelles associades a la cura a casa, representen la major càrrega econòmica. Amb la nova llei ELA aquestes quedaran cobertes en fases avançades, però no en les prèvies. I estem parlant, diputats, de despeses mitjanes fixes no cobertes d'uns 11.750 euros en fases inicials fins a gairebé 28.000 euros en fases finals cada mes.

A part, hi hem de sumar les despeses per cures extrahospitalàries, rehabilitació extrahospitalària complementària: uns dos mil euros en fases inicials, entre 3.700 i set mil en fases intermèdies o fins a gairebé deu mil euros en fases avançades. I només aquesta part final de fases avançades és la que està inclosa en la llei ELA, no?

Facin comptes, diputats. Amb aquestes despeses i una esperança de vida entre tres i cinc anys, la majoria de casos, doncs, ja veuen la gran inversió que han de fer les persones afectades d'ELA i el seu entorn familiar al llarg de la malaltia, no?

Com poden imaginar, un diagnòstic d'ELA desestabilitza totalment l'economia i el benestar de les famílies i les posa en un risc de vulnerabilitat, especialment aquelles

que ja parteixen d'unes condicions precàries o al límit. Els números econòmics esgarrifen, certament, però és que darrere de cada número hi ha un malalt o una malalta atrapada en un cos que no respon i una família que comparteix l'enorme patiment i l'angoixa, no?

Malauradament, ha passat més d'un any des d'aquell 31 d'octubre del 24 fins al 21 d'octubre d'aquest any, quan, finalment, s'ha aprovat el reial decret que ha d'impulsar la llei ELA i reforçar el sistema de dependència.

Un any en una malaltia temps dependent, una malaltia on el temps s'esmicola entre els dits en forma de pèrdua de qualitat de vida, en forma de pèrdua de vida –permeti'm que els hi digui–, és inadmissible. I, com diu la Fundació Catalana d'ELA, durant aquest temps, moltes persones afectades han perdut la vida sense poder-se'n beneficiar. Una realitat que evidencia la urgència d'accelerar-ne el desplegament.

Com saben, el reial decret introdueix el grau III+ de dependència extrema, pensat per garantir aquesta atenció personalitzada vint-i-quatre hores al dia a les persones amb ELA i altres malalties en fase molt avançada. I preveu una prestació econòmica mensual de fins a gairebé deu mil euros per pacient destinada a cobrir aquestes cures vint-i-quatre hores, que ha de ser finançada a parts iguals entre l'Estat i les comunitats autònomes, no?

Però, consellera –i ara torno a manllevar les paraules de la Fundació Catalana d'ELA–, restem a l'espera de conèixer els detalls sobre la seva aplicació i el calendari. És urgent que aquest marc legal es tradueixi en ajudes efectives, reals i accessibles per a totes les persones que la normativa empara.

L'ELA no té cura, i el seu tractament són les cures domiciliàries. Per tant, l'Administració se n'ha de fer càrrec. En l'actualitat no disposem de cap medicament capaç de curar o d'aturar la malaltia. El riluzol és l'únic medicament aprovat per al tractament d'ELA, tot i que l'efecte en la supervivència és de pocs mesos, no?

El que més han demostrat millorar la supervivència i la qualitat de vida són les unitats d'expertesa clínica en malalties de neurona motora, les XUEC –Sant Pau, Vall d'Hebron, Bellvitge, Trias i Pujol amb l'Institut Guttmann i el Parc Taulí. El nostre agraïment a tots els seus professionals. Sou àngels.

Però el que també ha demostrat millorar la supervivència i la qualitat de vida són les cures d'assistència especialitzada i les cures permanents a domicili. El riluzol i les XUEC estan finançades; les cures a domicili, no, i són el que més milloren la qualitat de vida i el temps en una malaltia on el temps és or, on el temps és vida.

Dient-ho amb altres paraules, la quimioteràpia és el tractament del càncer, i està finançada, com ha de ser. Les cures a domicili són el tractament de l'ELA i altres malalties incapacitants, i no estan finançades, com hauria de ser.

Per això, consellera, necessitem saber com aplicarà aquest decret, aquesta llei ELA, que ja portem un any de retard. I des de les associacions de malalts necessiten respostes, no?, i més en una situació d'inestabilitat i fins i tot d'ansietat que pot generar o que està generant el Departament de Drets Socials o el departament de dependència. Dos directors que han dimitit, un nou contracte programa que no inclou suficient finançament per al SAD, per a l'envelliment, per al transport adaptat, per a la cura de l'autonomia personal, etcètera, no?

Per això, des de Junts per Catalunya fem aquesta interpel·lació per fer-nos nostres les preguntes de malalts i d'associacions. D'aquests 9.860 euros al mes que marca la llei, quina és la quantitat que aportarà l'Estat? La meitat, 4.930, i Catalunya, llavors, la resta, o el cinquanta per cent del total que es determini? Com ho faran? Qui ho rebrà? El pacient per fer front a les despeses o és el Govern qui finançarà directament aquestes cures imprescindibles? I també, i sobretot, com ho faran? Millor dit, quan ho rebran els usuaris?

I una darrera i important: ho aplicarem a les persones valorades amb un grau III+ l'Ordre 130/2014, del 22 d'abril, amb els mateixos criteris establerts per predeterminar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries per prestacions de servei no gratuïtes i les prestacions econòmiques destinades a l'atenció en situació de dependència que estableix l'actual cartera de serveis socials?

Consellera, en altres paraules, des de Junts per Catalunya li demanem que no s'apliqui el copagament a les persones amb grau III+ de dependència extrema. Parlem de famílies arruinades per la malaltia que no podem permetre que hagin de renunciar a aquestes ajudes perquè no poden fer front al copagament. Recordem-ho,

amb la llei ELA se'ls podran finançar 9.860 euros al mes, d'unes despeses totals que van entre setze mil i 28.000.

En resum –i acabo–, s'ha trigat massa a aprovar la llei ELA; s'ha trigat un any a aprovar el decret que ha de garantir-ne les ajudes. Crec que no podem trigar ni un minut més a fer-ho efectiu, i que les ajudes, que no són ajudes, que són el seu tractament, arribin de veritat als pacients que les necessiten per viure, per guanyar minuts de vida, per mantenir al màxim una qualitat de vida en què el temps, com aquells rellotges tous de Dalí, s'esmuny sense compassió.

Hi insisteixo, malalts d'ELA, però també de moltes altres malalties d'alta complexitat irreversibles que també ho necessiten i també ho mereixen, i que, des de fa un any, hi tenen dret. Consellera, fem que avui sigui un millor dia.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta primera

Moltes gràcies, diputat. Ara, per respondre, té la paraula la consellera de Drets Socials i Inclusió, l'honorable Mónica Martínez Bravo.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, vicepresidenta. Diputats, diputades... Una especial menció de les persones que ens acompanyen de la Fundació Miquel Valls i la diputada del Congrés.

Diputat, li volia agrair, doncs, el tarannà i el tema de la seva intervenció. Crec que il·lustra molt bé com, quan podem posar l'enfocament en les qüestions que realment importen a la ciutadania, podem fer política útil des del Parlament i des del Congrés dels Diputats. I tant de bo puguem estendre això a moltes altres qüestions.

Diputat, des del Govern de la Generalitat hem posat com a prioritat des del minut u incrementar els recursos, el rigor i les millores tècniques en tot l'àmbit de la dependència i també per a la dependència més severa.

Parlant..., fent primer un apunt sobre el tema de la dependència més en general, doncs, és una qüestió que, com he repetit des d'aquesta tribuna en diverses ocasions, al Govern ens ocupa i ens preocupa. Tenim un envelliment de la població creixent en què cada any hi ha 35.000 persones addicionals amb més de seixanta-cinc anys i

13.800 persones addicionals de més de vuitanta anys. Un percentatge d'aquestes persones requereixen uns suports importants que hem de ser capaços d'atendre. I les dades del sistema de dependència a Catalunya també ho posen de manifest. Hem passat de 176.000 persones en situació de reconeguda dependència el 2019 a 244.000 persones a l'octubre del 2025, que és la darrera dada. És a dir, en cinc anys ha augmentat un quaranta per cent les persones amb un grau reconegut de dependència. Lògicament, això posa de manifest que hem de redoblar els esforços, que ho estem fent i ho estem fent en un context de creixent demanda.

Però, diputat, com que m'ha preguntat pel tema dels malalts d'ELA, crec que és també important posar l'enfocament en la situació d'aquests malalts, perquè comparteixo la urgència i la necessitat de donar una resposta a aquestes persones que tenen unes necessitats severes, malauradament, per la seva situació i que, si moltes vegades jo dic que en alguns col·lectius l'estat del benestar és redoblar els esforços per protegir certs col·lectius, en els malalts d'ELA s'haurien de triplicar o quadruplicar els suports que els hi donem, i és una qüestió de justícia i d'humanitat.

I per això hem posat fil a l'agulla amb el pla d'abordatge integral per a malalts d'ELA i altres malalties complexes irreversibles. Perquè volem millorar l'atenció i la qualitat de vida que rebran aquestes persones, i és fonamental fer-ho al seu entorn familiar. Portem ja mesos preparant aquest pla d'abordatge des de que es va aprovar la Llei 3/2024 al Congrés dels Diputats al novembre del 2024. La llei reconeix nous drets per a les persones amb ELA, que els busca garantir una atenció especialitzada i continuada vint-i-quatre hores al dia. Són drets extensibles també a altres col·lectius que pateixen malalties amb altres processos neurodegeneratius d'alta complexitat.

Hem començat per un itinerari prioritari d'avaluació de dependència i discapacitat d'acord amb el pla d'atenció individualitzat per a les persones afectades per ELA, amb un màxim de tres mesos, que ja vam implementar a principis d'any. Tres mesos potser continua sent un temps llarg, però hem de ser conscients que és un alleugeriment del tràmit molt substancial amb relació a altres persones que també demanen aquesta valoració de dependència. I el mes passat, finalment, es va aprovar per unanimitat el reial decret al Congrés per aplicar completament la llei ELA i dotar-la dels recursos que necessitava. Amb aquesta iniciativa es reconeix de forma específica la realitat de

les persones amb ELA i altres malalties d'alta complexitat que rebran el nou grau III+ de dependència extrema.

Queden parts del procés pendents de tancar a nivell estatal, com és l'aprovació del consell territorial de serveis socials d'atenció a la dependència aquesta propera setmana, que ha de fixar els criteris finals de valoració d'aquest grau. Però el meu departament i el Departament de Salut ja portem temps treballant diligentment i conjuntament en aquesta direcció per desplegar el nou sistema de dependència per a les persones que contempla la llei, i tenim l'objectiu de tenir-ho totalment operatiu des del principi del 2026.

En aquesta primera fase estimem que entre cent i dos-cents persones puguin entrar amb aquests criteris que estableix la normativa per al grau III+, i estem encara analitzant com les altres malalties neurodegeneratives podrien entrar també en aquest criteri de la llei que estem pendents de tancar amb el consell territorial. Estem treballant perquè aquestes persones puguin tenir el grau III+ i que puguin percebre els serveis i les noves prestacions vinculades al més aviat possible.

Com deia, s'està coordinant amb Salut, també, sobre com agilitzar l'informe mèdic necessari per part dels metges especialistes perquè donin el reconeixement del grau de dependència extrema. S'està adaptant la plataforma digital que sosté el sistema de dependència i que ha d'introduir l'opció per fer sol·licituds específiques de grau III+ i els corresponents plans d'atenció especialitzada. D'acord amb la prioritat del departament, s'està treballant amb la interoperabilitat de sistemes als departaments per reduir els esforços burocràtics per part dels pacients. I s'estan finalitzant les ordres que han de permetre als equips de la Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat gestionar les prestacions, també, vinculades a les famílies

Què més estem fent? Doncs estem configurant un equip de deu gestors de casos que des de l'àmbit social puguin coordinar amb els centres de salut i les àrees bàsiques de serveis socials una línia d'atenció integrada social i sanitària. I, finalment, s'està desenvolupant un pla per oferir formació sobre cures especialitzades en casos d'ELA als treballadors, familiars, assistents personals, gestors de casos i professionals sanitaris. Poder arribar a aquest punt suposa una conquesta de drets, dignitat i justícia

social important per a les vuit-centes persones, aproximadament, amb ELA diagnosticades a Catalunya.

Agrair també la voluntat, la col·laboració de les entitats socials que agrupen els pacients d'ELA i les seves famílies, especialment la Fundació Miquel Valls, entitat de referència a Catalunya.

I amb tot això reafirmem el nostre compromís amb un model de país que cuida, que acompanya i que no deixa ningú enrere. Per això som conscients que la llei arriba tard per a moltes famílies que han hagut de fer front pel seu compte a la malaltia, i en molts casos ha suposat un endeutament inassumible per fer front a totes aquestes despeses. En aquest context, estem totalment compromesos i estem treballant de valent en coordinació amb Salut perquè aquesta llei arribi i sigui efectiva per a les persones a Catalunya el més aviat possible.

En relació, diputat, amb les preguntes més concretes que em feia, el nostre objectiu és que les prestacions..., agilitzem al màxim tots els processos perquè aquestes prestacions arribin al més aviat possible a aquestes famílies. Però ho volem fer en el marc de les prestacions de dependència, que és on podem obtenir aquest cofinançament tan necessari de l'Estat, i ho agilitzarem d'aquesta manera.

Revisarem els protocols de copagament, perquè, si bé creiem que és necessari que com a norma general qui tingui més recursos pugui copagar alguns serveis, som conscients també que, en l'àmbit d'unes prestacions necessàries però tan cares, això pot desbordar l'economia familiar, inclús de famílies amb recursos. Llavors, ho analitzarem per veure com podem canalitzar els recursos perquè siguin assumibles per reforçar les famílies, però sobretot perquè el teu codi postal o la xifra del teu compte bancari no marqui el teu destí ni l'atenció que poden rebre els malalts i les seves famílies.

Moltes gràcies.

El president

Per fer la rèplica té la paraula el diputat senyor Jordi Fàbrega i Sabaté.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Gràcies –ara sí–, president. Bé, consellera, li agraeixo molt les respostes. Sentint la seva veu, l'hi agraeixo, li torno a agrair que estigui aquí i que hagi fet l'esforç per ser-hi, eh?

Però sí que convindrà amb mi que la classe política està –estem– en deute amb els malalts amb l'ELA. No ho hem fet bé, no s'ha fet bé, i és veritat que aquesta interpel·lació no pretenia fer retrets, sinó buscar solucions, no? Aquest diputat que parla té tot el respecte als malalts d'ELA i a les seves famílies, com molts dels que ho hem viscut de prop. Em consta que algun altre diputat d'aquesta cambra també ho està vivint ara mateix molt de prop; per tant, tot el nostre suport. I per això he intentat fer la intervenció amb el màxim de respecte i admiració per tots els malalts d'ELA i les famílies, no? Perquè és molt important, com vostè diu, no perdre més temps quan parlem de salut. Parlem moltes vegades de malalties temps dependents, quan parlem de l'ictus o quan parlem, a vegades, dels infarts, però és que l'ELA també és una malaltia temps dependent i, a més, amb una crueltat, doncs, com tots saben, acarnissant.

Per això és important fer-ho ràpid. Vostè ara ens ha parlat de gener del 26. Doncs que sigui l'1 de gener del 26, que no sigui el 31 de gener del 26. Fem els criteris el més fàcils possible, disminuïm la burocràcia el més fàcil possible, però sobretot fiquem els recursos, no? No ens ha quedat clar si l'Estat realment ficarà aquestos gairebé cinc mil, o si es determina que són vuit mil en total només en ficarà la meitat. Jo crec que aquest és un tema important, perquè crec que nosaltres el que hem d'aconseguir és que l'Estat fiqui el màxim, i després Catalunya ja farà el màxim que es pugui i intentant que aquest sigui el màxim. Però jo crec que aquest és un punt important, no?

Quan es va aprovar el decret, vostè va anunciar un pla de xoc amb 686.000 euros, si no vaig errat, que en realitat no eren tants. Però és que, si fem els números –si fem els números–, deu mil euros mensuals per dotze mesos són 120.000 euros mensuals. Vostè ara ens acaba de dir que entre cent i dos-cents pacients són els que calculen; la xifra que es va traslladar al *ministerio* crec que eren cent disset malalts que podien tindre un grau III+. Cent disset malalts per 120.000 euros són 14 milions d'euros. Per tant, aquestos 680..., que en realitat no eren 680 perquè eren menys, perquè ja hi

havien altres projectes recurrents de la fundació. Doncs la fundació ha fet miracles amb aquestos 426.000, però se n'han beneficiat vint-i-un pacients. Dels cent disset se n'han beneficiat vint-i-un pacients, només amb un màxim de vuit hores diàries de cuidadors només els dies laborables, no? Per tant, què fem les altres setze hores? I sobretot, què fem amb els altres, com a mínim, entre noranta-vuit o cent setanta pacients, no?

Per tant, doncs, consellera, Madrid no ha complert. Es va trigar molt temps, una eternitat per als malalts d'ELA, per aprovar la llei. Des de l'octubre del 24 ha passat un any. Durant aquest any també s'ha enredat ConELA amb una pastanaga de 10 milions d'euros que finalment tampoc s'ha pagat, no? I ara estem així. I el pitjor de tot plegat –el pitjor de tot plegat– és que durant aquest any hi ha hagut 134 malalts d'ELA que han mort a Catalunya, mil cent a l'Estat espanyol. Per tant, 134 malalts i mil cent famílies que no han pogut gaudir dels beneficis de la seva llei i d'una llei a què tenien dret.

Per tant, aquest és el marc d'aquesta interpel·lació i de la moció posterior, de la qual no m'ha acabat de contestar totes les preguntes. Però jo el que li vull transmetre, sobretot, i el que vull transmetre també a tota la cambra és la urgència que els drets que reconeix la llei ELA no triguin ni un minut més a aplicar-se als malalts, perquè ho necessiten per viure el màxim de temps que aquesta malaltia tan curta els permeti, i perquè des d'octubre del 24 hi tenen dret, és que hi tenen dret.

La moció subsegüent ja li avanço que serà senzilla, i alguns dels temes ja els ha dit. L'hem d'acabar de polir, però és minimitzar tots els tràmits burocràtics, fer-ho el més ràpid possible i resoldre amb la màxima celeritat la valoració d'aquest grau III+ de màxima dependència, però sobretot –sobretot– que es modifiqui aquesta ordre perquè les persones valorades amb el grau III+ de dependència extrema quedin exemptes del finançament, perquè fins a arribar a aquest grau III+ les famílies, fins i tot aquelles amb molts recursos, ja s'han arruïnat pràcticament.

Ja saben que aquestos deu mil euros que ha de garantir la llei ELA no cobreixen ni molt menys les necessitats d'aquestos malalts. I hi insisteixo una vegada més –amb els trenta segons que em queden–: els pacients oncològics no han de pagar la seva

quimioteràpia, com ha de ser; doncs els pacients amb ELA tampoc han de pagar el seu tractament, que són les cures domiciliàries.

Fem-ho pel Juan Carlos, fem-ho per l'Hilde, fem-ho pel Xavi, fem-ho per la Manoli. Per tots ells i elles, no deixem que el rellotge es fongui del tot sense rebre el que necessiten i al que des de fa més d'un any tenen dret.

I acabo, consellera, manllevant aquestes paraules seves: «La llei ELA no és només una norma; és una conquesta col·lectiva en drets, dignitat i justícia social, i confirma el nostre compromís amb un model de país que cuida, que acompanya i que no deixa ningú enrere.» Consellera, que no siguin només paraules, que siguin fets.

Moltes gràcies.

El president

I per fer la rèplica té la paraula l'honorable consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, diputat. Doncs bé, nosaltres... Mai les meves paraules són només paraules. Sí que és veritat que de vegades triguen a fer-se realitat més del que ens agradaria, però sens dubte reafirmem el nostre compromís.

I crec que també, diputat, ho ha il·lustrat molt bé. El Govern va posar en marxa un pla de xoc per fer el que es podia per donar una resposta a aquestes famílies, perquè les seves necessitats són urgents. Però per, realment, transformar el sistema necessitem vincular aquestes ajudes plus mitjançant la llei de dependència, mitjançant el sistema que, amb les seves mancances, amb el seu marge de millora, és un sistema que ha transformat el nostre estat del benestar, i és un dels avenços més grans, que és la llei de dependència, que aviat celebrarà vint anys.

Llavors, en aquest sentit –com també vostè deia, diputat, i hi estem totalment d'acord–, el que hem de fer és agilitzar els tràmits perquè arribin dins del sistema de la dependència aquests suports extres a aquestes persones, però dins del marc de la dependència. I en aquest objectiu estem treballant, i és un objectiu transversal –ja ho coneixen– de tot el Govern la transformació de l'Administració perquè els tràmits vagin el més ràpid possible. Però duplicarem, triplicarem, quadruplicarem els esforços

d'agilitat per a aquest col·lectiu, perquè cada dia, cada hora i cada minut compten, i en som totalment conscients.

Però, com deia també al principi de la meva intervenció, crec que hi ha molts altres àmbits on faríem bé de posar-nos d'acord i d'impulsar els grans avenços que les persones en situació de dependència tenen. I aquí també vull fer una breu menció de la reforma de la llei de la dependència que s'ha posat sobre la taula des del Govern d'Espanya, un govern de progrés, que ha augmentat els recursos de la dependència de manera substancial; que, tot i això, som conscients que no són suficients, i jo mateixa he reivindicat al consell territorial, al ministre Bustinduy i a la resta del Govern, que Catalunya també necessita més finançament per a la dependència, com ho han fet moltes altres comunitats autònomes. I el ministre n'és conscient i comparteix aquesta necessitat.

Faríem bé, doncs, també de veure com podem avançar, com podem fer també aquesta política útil perquè el Govern d'Espanya tingui les eines per posar més recursos a la dependència i aconseguir que aquesta llei de dependència a Espanya, que en gran mesura està inspirada o recull moltes de les coses que ja estem fent a Catalunya, pugui ser una realitat el més aviat possible.

I en aquest punt, doncs, jo crec que també és bo pensar qui ha estat al costat d'aquests reforços de la llei de la dependència, qui la va impulsar en el seu moment, qui està lluitant per redoblar els esforços i millorar-la, i com des de governs de progrés aconseguim que les persones en situació de dependència i de dependència severa facin passos de gegant en la qualitat de l'atenció, no només de salut, però també en l'àmbit social.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, consellera.

**Interpel·lació al Govern sobre les polítiques d'abordatge del
sensellarisme**

300-00222/15

El tretzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre les polítiques d'abordatge del sensellarisme. És presentada pel Grup Parlamentari Comuns, i per fer-ne l'exposició té la paraula la diputada senyora Núria Lozano Montoya.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. Bon dia, consellera. Gràcies per l'esforç. Diputades, diputats... Catalunya viu una situació d'emergència social i habitacional sense precedents i el sensellarisme representa un autèntic fracàs col·lectiu com a forma més extrema d'exclusió social i vulneració dels drets humans que exigeix polítiques valentes. Les persones sense llar pateixen no només la falta d'habitatge digne, sinó la pèrdua de vincles socials i familiars, l'aïllament, la inseguretat i l'estigmatització. I només si prioritzem el dret a l'habitatge, a la cura i a la vida digna per sobre de la criminalització, podrem donar resposta a les seves necessitats. No oblidem mai que el sensellarisme és quelcom més que no tenir sostre; és no tenir oportunitats.

Les dades són clares. Segons el Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social –CETIS–, impulsat pel seu departament, el nombre de persones sense sostre escala imparablement, i Barcelona registra un rècord de persones sense llar: 1.784 persones van dormir al carrer al novembre. Les causes són moltes, però feina estable i habitatge en són determinants. Segons l'informe, el seixanta-dos per cent de les persones sense llar a Catalunya ho són pel preu de l'habitatge, un tretze per cent van perdre la llar per problemes d'addicció, un disset per cent per hospitalització o problemes de salut, i un vint-i-set per cent perquè van perdre la feina, fet que dona una idea de la nostra vulnerabilitat.

La pobresa laboral afecta el deu per cent dels treballadors a Catalunya. El treball ja no et protegeix de l'exclusió, sinó que la inestabilitat i el sensellarisme són també resultat d'aquesta mateixa precarietat.

La manca d'habitatge assequible i els desnonaments sense alternativa residencial cronifiquen l'exclusió i afecten cada cop més les dones, que representen ja el quaranta-dos per cent de les persones sense llar a Catalunya, una emergència sovint invisibilitzada.

Consellera, una societat que exclou no pot considerar-se justa, i la nostra no ho és. Una dada de l'enquesta financera de les famílies del Banc d'Espanya ens mostra que el vint-i-cinc per cent amb menys recursos no s'ha recuperat encara de la gran crisi de 2008, potser perquè rep només el dotze per cent de les prestacions. I la situació pot esdevenir encara més greu en cas de no prorrogar-se novament la moratòria dels desnonaments iniciada en pandèmia, cosa que junt amb la finalització de la vigència de cinc anys de 300.000 contractes de lloguer podria donar lloc a una situació desesperada arreu de l'Estat. Una societat on el mercat expulsa i les institucions no protegeixen és insostenible. Quan aprendrem que invertir en prevenció és més efectiu que multiplicar dispositius d'emergència?

Perquè, més enllà de les dades, la realitat és que Catalunya no està donant resposta a l'exclusió residencial. Potser perquè correm massa a posar-nos les ulleres policials en lloc de parlar de drets amb la vista al futur. Quin futur volem construir si deixem que les persones dormin al carrer? No podem seguir mirant cap a una altra banda.

Quan una societat normalitza que algú dormi al carrer i es limita a assenyalar el problema sense oferir solucions, perd la seva humanitat. Quina humanitat hi ha a abandonar persones als marges del sistema? Necessitem més compromís polític, coordinació i empatia.

Mentrestant, el marc d'acció de sensellarisme, que finalitza la seva vigència aquest 2025, no incorporava cap compromís amb capacitat per incidir sobre la realitat. Cal un pla d'acció transversal que vinculi drets socials, habitatge, ocupació, salut mental i cures, i que abordi de forma integral les diverses dimensions de la problemàtica. Cens únic, l'obertura de l'oficina antidesnonaments pactada amb el Grup de Comuns i dispositius supramunicipals són claus per abordar una problemàtica agreujada per la mobilitat d'aquestes persones.

Una qüestió clau: el padró com a porta d'entrada als drets que cal garantir sense obstacles. Els drets i la seva garantia no poden dependre del padró. Cal complir la normativa i garantir l'accés universal a aquest, en la línia dels compromisos del pacte pel padró subscrit per part dels grups d'aquest Parlament. Just el camí invers a l'expressat per l'alcalde de Vic, que pretén transformar un dret en un obsequi atorgat a caprici del govern municipal de torn. Suposo que és així com Junts pretén posar fi

a aquests assentaments que tant els amoïnen. Però els ajuntaments necessiten finançament real en la prestació dels serveis socials bàsics per afrontar l'exclusió residencial. Sense professionals de referència, sense plans locals, el sensellarisme no té resposta.

El darrer contracte programa Generalitat - ens locals incloïa la fitxa 48, que aporta recursos econòmics per assegurar que totes les àrees bàsiques de serveis socials puguin comptar amb un referent de sensellarisme professionalitzat i amb dedicació completa. I el nou contracte programa, en procés de negociació, considerem que l'hauria de blindar i també dotar de nous recursos per fer front a aquestes necessitats.

El sensellarisme té solució si hi ha voluntat política i coordinació institucional, si reconeixem drets, lluny de plantejaments aporofòbics i politivistes. No sempre és així. Alguns exemples. L'edifici B9 a Badalona, edifici de titularitat municipal desocupat des del 2011, des de fa més de dos anys, un assentament informal en condicions indignes i de greu vulnerabilitat social que acull unes quatre-centes persones amb una situació d'exclusió residencial cronificada. Està en risc de desallotjament forçós imminent, incomplint l'ajuntament de forma reiterada els requeriments de la sindicatura de greuges. Assentaments de barraques a la llera del Besòs, a Santa Coloma, Sant Adrià i Montcada. Unes quatre-centes barraques, algunes amb inquilins fixos, horts, residus, vehicles desballestats. Malgrat la situació, el Consorci del Besòs no dedica ni un euro a inversió social per atendre barraquisme o sensellarisme. O aquelles ordenances que sancionen l'ús de fonts municipals per accedir a aigua potable, per prohibir omplir garrafes, ampolles o qualsevol altre recipient a les fonts, amb sancions que poden arribar als 750 euros en municipis com Martorell. Cal assegurar que la regulació de l'espai públic, les polítiques de convivència respectin els drets fonamentals i evitin la criminalització i estigmatització de necessitats bàsiques com l'accés a l'aigua. Quan parlem de sensellarisme, generalment es pensa en entorns urbans, però, tot i que els municipis petits presenten especificitats, també hi és present.

L'agricultura és un pilar fonamental de l'economia a Catalunya i, en particular, de comarques com les de Ponent, on la campanya de recollida de fruita genera activitat econòmica i ocupació vinculada a la sobirania alimentària i a l'equilibri territorial, i que se sustenta en bona part en el treball de milers de persones temporeres, moltes d'elles

d'origen migrant, que cada any arriben per cobrir les feines estacionals. Tant les treballadores temporeres com els municipis que les acullen pateixen situacions de vulnerabilitat associades a la falta d'allotjament digne, empadronament i tràmits d'estrangeria. Cal situar la dignitat de les persones treballadores al centre de l'activitat econòmica que fan possible, com a condició imprescindible per garantir també un model agrari sostenible, socialment just i eficient.

El sensellarisme no és una qüestió d'espai públic, sinó de vida digna i de voluntat política. I avui volem interpel·lar directament el Govern. Si us plau, no es deixin arrossegat per les pressions d'aquells que volen abordar el sensellarisme com una qüestió de seguretat o de neteja de l'espai públic. El sensellarisme no és un problema d'ordre públic, sinó de drets humans. No hi ha res més insegur que viure al carrer. Viure al carrer és precari, viure al carrer és perillós. Les persones sense llar són víctimes d'agressions físiques, verbals, sexuals o d'invisibilització, i la situació és encara més dura quan arriba l'hivern i les temperatures cauen en picat, com està succeint aquests dies.

Fa temps que Comuns reclamem una estratègia de país per garantir una vida digna per a tothom, alineada amb el compromís de la Unió Europea de posar-hi fi el 2030 a través de la Plataforma Europea de Lluita contra el Sensellarisme. Cal que la Generalitat lideri la lluita per posar fi a aquesta situació, que recuperem la lògica dels drets per treballar plegats per un país més just, més inclusiu, més generós i més valent.

Consellera, què pensa fer per acabar amb el sensellarisme i garantir recursos a tot el territori? Quin percentatge del pressupost executat aquest exercici s'ha destinat o es destinarà a sensellarisme, i també a la implementació dels recursos residencials, centres de baixa exigència i espais de dia de proximitat arreu del territori? Com pensen garantir l'equitat en la implementació d'aquests recursos al territori? Amb quin termini pensen crear i publicar el primer cens sobre sensellarisme i quina periodicitat han pensat que tinguin els recomptes i diagnòstics? La mesa d'emergències està col·lapsada. Què es fa per posar a zero la mesa d'emergències i quan preveuen assolir aquesta fita? Quan entrarà en funcionament l'oficina antidesnonaments i quins

mecanismes legals s'impulsaran per posar fre al preu del lloguer i a compres especulatives? Pensen garantir l'accés equitatiu al padró per a tothom?

Consellera, una societat que garanteix habitatge i drets per a tothom és una societat que no deixa ningú enrere. Però, si posem els drets al centre, ningú hauria de viure al carrer en un país com el nostre. Garantir aquests drets és la nostra responsabilitat, és la seva responsabilitat. Oferir seguretat i certeses és l'obligació que tenim de manera col·lectiva, però mentre hi hagi persones dormint al carrer no podem parlar de seguretat, no hem de parlar de seguretat, perquè la veritable seguretat comença per tenir un sostre.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Per respondre té la paraula l'honorable senyora Mónica Martínez Bravo, consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Moltes gràcies, president. Diputada... Bé, com que tinc la veu com la tinc, diputada, jo crec que vaig directament al titular. Estem pràcticament d'acord amb la pràctica totalitat de les qüestions que posava sobre la taula. I la segona part del titular és que ja ho estem fent. Llavors, ara passo a concretar. I també agrair-li que hagi portat al debat al Parlament aquest tema, perquè el sensellarisme és sovint una realitat en gran mesura invisibilitzada i, en gran mesura, no diagnosticada correctament i, en gran mesura, tergiversada estratègicament per alguns grups que volen posar una llum i una orientació molt determinada.

Estic totalment d'acord, diputada, amb el que ha dit: no és una qüestió d'ordre públic, no és una qüestió de tenir una ciutat o un poble més o menys endreçat; és una crisi humana, és una vulneració de les necessitats més bàsiques que poden tenir els éssers humans.

I precisament amb aquest compromís de posar llum, posar rigor, el segon informe que hem presentat pel Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social, que va posar en marxa el meu departament ja fa mesos, ha volgut prioritzar i posar llum i rigor en el tema del sensellarisme. I aquest informe que la diputada ha esmentat i que

ha fet servir alguna de les dades, el vam fer públic el passat dilluns; un encàrrec que aporta, com deia, llum i rigor a un fenomen massa sovint invisibilitzat.

I aquest equip d'experts ha elaborat una diagnosi rigorosa i operativa, construïda a partir de l'evidència disponible i de les millors pràctiques a nivell internacional. L'informe proposa un conjunt de recomanacions i mesures concretes. I m'agradaria destacar-ne tres.

La primera té a veure amb la informació disponible. Hi ha una manca de dades important en l'àmbit del sensellarisme per la pròpia naturalesa del fenomen i que també és compartida a nivell internacional. Hi ha una dificultat de mesurar el fenomen, entendre el fenomen, i això ens limita la capacitat d'avaluació i de donar respostes efectives. Per això, el CETIS, aquest comitè d'experts, ens proposa desplegar un cens anual i un sistema de dades unificat amb una metodologia harmonitzada entre administracions, que és una de les qüestions que, donada aquesta recomanació, recollim aquest quant i posarem en marxa el més ràpid possible.

La segona proposta, molt pertinent, fa referència a la prevenció, perquè el sensellarisme no comença al carrer, comença molt abans. És fruit d'un acumulat de pèrdues i mancances que desemboquen finalment en la pèrdua d'una llar. I les dades assenyalen que estem davant d'un fenomen estretament lligat a la crisi de l'habitatge. Trenta-dos per cent dels casos de sensellarisme s'originen per desnonaments; setze per cent, per la no renovació d'un contracte de lloguer, i catorze per cent, per no poder assumir el lloguer. Llavors, amb això, què ens estan dient les pròpies persones en situació de carrer? Que en un seixanta per cent la situació que ha provocat la seva condició de sensellarisme s'origina per un problema d'habitatge.

I en aquest punt vull recordar i posar en valor el recent acord del Govern amb el seu grup parlamentari per posar en marxa el servei de protecció i estabilitat residencial, que també liderarà la consellera Paneque. Un nou servei que posa el focus en la prevenció de la pèrdua de l'habitatge, desplegant una intervenció integral que inclou l'activació de mecanismes de prevenció, acompanyament i amb suport econòmic i jurídic personalitzat, i un treball coordinat per facilitar alternatives disponibles. Perquè prevenir un desnonament és molt més eficaç en termes humans i econòmics que intentar revertir una situació de carrer.

La tercera recomanació que ens fa el comitè d'experts, el CETIS, té a veure amb la coordinació dels serveis a escala territorial. Tot i que la competència directa en sensellarisme recau en els ajuntaments, cap municipi pot afrontar sol aquesta realitat, i existeix una asimetria en la prestació de recursos i en la capacitat de resposta. També és veritat que hi ha ajuntaments que..., no tots els ajuntaments tenen la mateixa voluntat de resposta, i aquesta és una situació que també hem d'abordar.

I per això és molt important dir que l'abordatge del sensellarisme necessita una mirada supramunicipal i un lideratge i uns instruments compartits a tota Catalunya. I aquí vull subratllar que no partim de zero. A Catalunya disposem d'un instrument que va començar a donar coherència a les polítiques de sensellarisme des d'una òptica supramunicipal, amb el marc d'acció per l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025. Aquest marc d'acció ha permès avançar cap a una governança compartida, un finançament que s'impulsa des del Govern de la Generalitat. I aquí crec que també és important reflexionar, perquè de vegades sembla que el Govern de la Generalitat no estigui fent res, quan realment està posant tots uns recursos fonamentals per abordar el tema del sensellarisme a través del contracte programa – 19 milions d'euros l'any 2025, més 6 milions d'euros per a subvencions a entitats del tercer sector. I també desenvolupa un model d'atenció i acompanyament a les persones sense llar. Però som conscients que hem de fer més, que la realitat ha canviat i ha desbordat l'actual marc d'acció, i hem de redoblar els esforços.

És el moment d'obrir una nova etapa, i portem mesos treballant en definir com fer-ho amb les millors pràctiques i mobilitzar els recursos necessaris. I també és el moment de posar el focus en la prevenció, amb una col·laboració molt més estreta amb les polítiques d'habitatge. Què hem fet? I quines són les properes passes? El primer trimestre del 2026 està prevista l'avaluació d'aquest marc d'acció per part d'Ivàlua. A més, tenim molt avançades les converses amb les entitats municipalistes pel que fa al nou contracte programa. Volem donar un impuls decidit a la lluita contra el sensellarisme amb més recursos i reforçar els equips de carrer i ampliar la xarxa de serveis, que són precisament les àrees on les millors pràctiques ens empenyen a avançar.

I, a més, també anuncio que tenim molt avançat un pla de resposta immediata. Hem estat coordinant-nos estretament amb altres administracions públiques –l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona– i amb la participació de diferents departaments com Presidència i Salut, sota el lideratge de Drets Socials. Hem fet reunions d'alt nivell polític i reunions de caràcter tècnic, i també hem fet contactes amb diferents municipis arreu de Catalunya per buscar emplaçaments. I ja estem en converses avançades amb una desena d'ajuntaments compromesos en donar una resposta al sensellarisme i ampliar la xarxa de serveis.

També traslladem i traslladarem les recomanacions d'aquest comitè d'experts a la proposició de llei sobre el sensellarisme, amb la creació d'una oficina tècnica, amb un sistema d'informació integrat, amb l'acompanyament també a l'accés a les prestacions, perquè volem que la futura llei del sensellarisme també sigui un punt d'inflexió.

Diputada, crec que estem molt a prop de tenir un veritable full de ruta, i estic convençuda que entre tots aconseguirem els consensos suficients per obrir aquesta nova etapa. El president Illa ha dit diverses vegades que el pols d'una societat no es mesura en el PIB *per capita*, sinó en com tracta les persones més vulnerables de la nostra societat. Aquesta realitat, el fenomen del sensellarisme, ens exigeix una resposta humana, basada en la dignitat i en el respecte. És una competència municipal, però el Govern no s'hi posarà de perfil; acompanyarà i recolzarà els ens locals per donar una resposta supramunicipal basada en les dades, en el rigor i en les millors pràctiques a nivell internacional.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, consellera. Per fer la rèplica té la paraula la diputada senyora Núria Lozano Montoya.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. Diputades... Consellera, gràcies per la resposta, però és cert que la gravetat de la situació requereix bastant més que el que fins ara s'ha pogut fer. Per això, des del nostre grup volem ser precisos. Si l'estratègia actual és, tal com diem,

insuficient, necessitem més dades, més accions concretes, que és cert que fa massa temps que no en disposem, d'aquestes dades. I volem saber què pensen fer, perquè garantir un habitatge digne és la política social més eficient i més humana per a aquestes persones. I això passa per un concepte ample d'exclusió residencial, perquè qui viu en una nau industrial o en un local comercial o qui viu en una caravana o en un vehicle no viu en un habitatge, està a anys llums de ser-ho.

Entenem la complexitat del problema, però no podem acceptar que el marc d'acció es limiti a aquesta enumeració actual, perquè no té calendari, no té uns recursos específicament destinats al marc d'actuació. L'emergència de les persones sense llar no pot esperar a que ho fem possible. Per tant, preguem que es faci amb la màxima urgència i claredat. El dret a l'habitatge és un dret fonamental, i el nostre deure com a representants públics és garantir-ho de manera efectiva. Si bé l'objectiu general és lloable, la realitat ens demostra que l'actuació, ara com ara, segueix sent deficient. Per ser efectius, per no fallar les persones més vulnerables de la nostra societat, hem de donar respostes.

Avui no venim a parlar de grans xifres macroeconòmiques; venim a parlar de la vergonya silenciosa del nostre país, venim a parlar de persones que aquesta nit dormiran al carrer, de persones que, a ulls de l'Administració, no formen part de les prioritats, perquè, si ho fossin, fa molt de temps que hi hauríem donat resposta. La realitat és que el sensellarisme creix; no creix per atzar —estem totalment d'acord al respecte—, sinó per la falta d'una acció política prou decidida. El fracàs en garantir un dret fonamental és un fracàs del Govern, i el que s'ha de fer és aplicar polítiques efectives, perquè el sensellarisme té solució. No tenim prou voluntat política, falta coordinació institucional.

Som conscients de l'existència del marc d'acció, però no és ben bé un pla; és un escrit de bones intencions, si m'ho permet. I a ulls d'aquestes persones és paper mullat, perquè no té aquest calendari, no té fites i, sobretot, no té prou compromís real amb les persones que pateixen aquesta situació. No és suficient amb bones intencions. Les persones sense llar necessiten pressupost, necessiten sostre i saber quan el tindran. Només amb una estratègia de país podrem garantir una vida digna i en equitat per a totes les persones.

Justament això vol dir construir un país just. Construir un país just vol dir garantir oportunitats i no criminalitzar la pobresa, com de ben segur seria d'utilitat l'existència de mecanismes de transparència que facin públics els requisits i dispositius dels diversos ajuntaments, facilitant d'aquesta manera el coneixement de la falta de simetria en les tramitacions del padró per les diverses administracions. Cal garantir l'accés de totes les persones que viuen a Catalunya al padró, més enllà del municipi de residència o de la situació habitacional, des del reconeixement dels seus drets, donant compliment, per tant, a la normativa vigent i observant la màxima diligència, però també donant a conèixer aquest dret i la seva condició de porta d'accés a altres elements associats als drets de ciutadania de les persones.

És treballant de forma col·laborativa i constructiva que podrem fer possible una Catalunya on tothom tingui accés als seus drets sense que un acte administratiu arbitrari els pugui privar d'exercir-los. Per tot això, el que ens preguntem no és què fer –crec que sabem què és el que cal fer–, però sí que cal preguntar-se quan i amb quins recursos ho faran. Ens calen dades, ens calen terminis i ens cal un retiment de comptes.

Segons l'informe de la sindicatura de greuges, les queixes que rep la institució des de fa anys mostren que, si bé l'Administració garanteix en quasi tots els casos una valoració de la situació d'emergència residencial mitjançant els serveis socials i les meses d'emergències, després no hi ha una actuació efectiva posterior de l'Administració per garantir que les persones afectades puguin accedir a un habitatge alternatiu en un període de temps de caràcter raonable. Transcorreguts cinc anys des de la presentació de l'informe, la sindicatura constata que la situació s'ha agreujat notablement, atès que, segons les dades de la pròpia mesa d'emergències, el temps d'espera per a l'adjudicació d'un habitatge social atorgat el 2024 és de setze mesos, i el vint per cent dels casos el temps d'adjudicació supera els dos anys. Suposo que convindrem que és un temps no raonable, perquè la gravetat de les situacions que travessen aquestes persones no pot esperar. Consellera, les persones sense llar no poden esperar més, i és la nostra obligació posar fil a l'agulla.

Gràcies.

El president

Per respondre té la paraula la consellera de Drets Socials i Inclusió.

La consellera de Drets Socials i Inclusió (Mónica Martínez Bravo)

Gràcies, president, diputada. Diputada, com li he dit al principi de la meva intervenció, estem d'acord amb moltes de les qüestions que ha posat sobre la taula. I en termes de prioritització, i en termes de compromís polític, doncs, com li deia, estem molt d'acord.

Crec que també aquest..., ho he dit diverses vegades, però crec que aquest és el moment també d'emfatitzar-ho: la problemàtica del sensellarisme el que ens diuen les dades és que és la part més crua de la crisi de l'habitatge transversal per a tota la societat. I això també indica que el Govern correctament ha prioritzat, en la seva acció de govern, l'abordatge de la crisi més important i també posar els fonaments de la solució de la crisi de l'habitatge i també del tema del sensellarisme.

Però també som conscients que, com bé diu, diputada, les persones que dormen al carrer necessiten recursos i necessiten atenció de manera immediata. També crec que és important posar en valor que no partim de zero, que hi ha entitats, hi ha ajuntaments, hi ha ens locals, hi ha dispositius d'atenció a aquestes persones, hi ha equips de carrer. S'estan fent moltes coses. Jo he parlat amb persones que han estat recentment en situació de sense llar que, gràcies a l'acció protectora de les administracions i de les entitats, han pogut desenvolupar i acabar fent el que en l'àmbit del sensellarisme es coneixen com a sortides autònomes, acabar sortint d'aquella situació i trobant un habitatge, una habitació compartida, sortint d'aquella situació de carrer.

S'estan fent coses, però som conscients que encara hem de fer més. I per això, com he dit a la meva intervenció, tenim un pla de xoc, un pla de xoc immediat molt avançat, amb converses amb ajuntaments sobre com podem ampliar la xarxa d'atenció. És un pla de resposta immediata, però lògicament un equip de carrer, un alberg o un programa de «Housing first» no es poden desenvolupar de la nit al dia.

D'una banda, per això necessitem aquests treballs tècnics que porten mesos fent-se, però també necessitem els recursos suficients. I per això, amb els pressupostos o

amb la negociació pressupostària que es pugui encetar, també és l'espai lògic per reforçar tots aquests compromisos.

Des del Govern de la Generalitat volem i estem liderant la coordinació i l'acompanyament als ens locals perquè puguin donar una bona resposta, perquè hi ha molts ajuntaments compromesos, hi ha molts ajuntaments que ens demanen aquest recolzament. I aquest procés també d'acompanyar els ajuntaments ens servirà també per retratar quins són els ajuntaments compromesos, que n'hi ha i estan fent moltes coses, però també hi ha altres ajuntaments que s'estan posant de perfil i que no fan part de la seva feina.

El Govern de la Generalitat acompanyarà els ens locals, posarà ordre. I tant el pla de xoc de resposta immediata com el futur marc d'acció del sensellarisme, com la llei del sensellarisme, són els instruments que ens han de permetre obrir aquesta nova etapa, que ja l'estem obrint, i que tots confiem que arribi el més ràpid possible per fer front a una realitat que ens interpel·la a tots com a societat, que és una crisi humana.

I, mirin, acabo amb un apunt personal. Jo ara tinc poca veu per una grip, però soc conscient que la recuperaré d'aquí a uns dies perquè em cuidaré. Però les entitats del sensellarisme, què ens diuen? Que a les persones en situació de sense llar se'ls hi atrofien les cordes vocals perquè no tenen ningú amb qui parlar. El cinquanta-set per cent de les persones en situació de sense llar no tenen absolutament a ningú. Si això no commou consciències i no ens interpel·la a tots en aquesta cambra a donar una resposta humana, no sé què ho farà.

Però estiguiu tranquils, que, des del Govern de la Generalitat, el compromís és ple en acompanyar els ajuntaments per, entre tots, donar una resposta humana, perquè no podem fer una altra cosa, com una societat avançada, com un país ric i pròsper que és Catalunya.

Moltíssimes gràcies.

El president

El catorzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre l'increment del cost de la vida a Catalunya.

Interpel·lació al Govern sobre l'increment del cost de la vida a Catalunya

300-00220/15

És presentada pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, i per fer-ne l'exposició té la paraula el diputat senyor Joan Garriga Doménech.

Joan Garriga Doménech

Gràcies, president. Bona tarda, senyors diputats. Señora *consellera*, le pido que escuche con atención, porque lo que le voy a decir no es una opinión; es la realidad que ustedes se niegan a ver: hoy en Cataluña y en toda España trabajar no garantiza llegar a fin de mes. Hoy en Cataluña y en España tener una nómina no te salva de la pobreza. Y hoy en Cataluña uno de cada cinco vive en exclusión social, y más de 1,3 millones de catalanes están atrapados en la precariedad. Esto, señora *consellera*, no es progreso; es una emergencia social, creada por ustedes, sostenida por ustedes y negada por ustedes.

Pequeño diagnóstico de un país más pobre, España. El PIB *per capita*, por persona, en 2008 estaba en el noventa y seis por ciento de la media europea; apenas llega ahora al ochenta por ciento. En 2008, nuestro PIB, en comparación con Estados Unidos, era del setenta y tres por ciento; apenas llega ahora al cuarenta por ciento, la mitad.

Hoy, tras años de socialismo, separatismo y globalismo económico, el poder económico de los españoles se ha partido por la mitad. Han destrozado la clase media. Hay muchos «forratis», algunos extranjeros, sobre todo, y gente, mucha gente, abajo, que lo pasa muy mal y no llega a fin de mes, incluso trabajando. (*Alguns aplaudiments.*) Y ustedes nos venden progreso, y lo que han traído es pobreza, dependencia y ruina.

Ahora desgranaré varios factores. Primero, en el tema del trabajo. Señora *consellera*, mientras ustedes presumen de ocupación récord, en toda España el paro supera los 2,6 millones de personas. En Cataluña, más de 352.000 personas que buscan empleo y no lo encuentran; un auténtico drama. Y, por cierto, en España hay 1,6 millones de extranjeros inactivos y 638.000 parados extranjeros. O sea, 2,2 millones de

extranjeros que no trabajan y no se sabe de qué viven –2,2 millones. Y luego viene el Banco de España o «Foment de la Immigració», bueno, perdón, Foment del Treball, y el bipartidismo, y afirman que falta más inmigración. Son unos auténticos irresponsables. (*Alguns aplaudiments.*)

Por otro lado, más del cincuenta y cinco por ciento de los excluidos en Cataluña tienen trabajo, es decir, no cubren trabajando, teniendo nómina, los gastos básicos –vivienda, comida, energía... Y la precariedad es la norma: contratos temporales, discontinuos o mal pagados. Esto no es empleo; es supervivencia laboral.

Otro tema, la cesta de la compra: es un auténtico drama. Supongo que usted, como todo el mundo, va a comprar cada mes o cada semana con el carrito de la compra, en el supermercado, cada vez más ofertas. Y es desolador: con el mismo importe, llenas la mitad del carro. Los alimentos básicos han subido entre un cuarenta y un setenta por ciento desde que gobiernan los socialistas –un cuarenta y un setenta. El precio del aceite, un cuarenta por ciento en origen; ciento veinte por ciento en los supermercados. La carne de vacuno, el último año, un dieciocho por ciento más. Y las familias tienen que elegir entre fruta fresca buena o pagar la luz y poner la calefacción. Y se han cambiado los usos y costumbres alimentarios, la dieta, pero no por gusto, sino por necesidad, porque lo que antes era normal, que era pescado, carne, fruta fresca, se ha convertido muchas veces en un auténtico producto de lujo.

Tema clave también: pagamos más impuestos y vivimos peor. La factura fiscal por español, desde que gobiernan los socialistas, ha subido 2.416 euros más de media al mes desde 2017. La pobreza infantil, en cambio, ha pasado del treinta al treinta y cuatro por ciento. Los pisos de propiedad han subido el sesenta y nueve por ciento. Los alquileres, un cuarenta y cinco por ciento. El precio de la luz en quince años, 145 por ciento más; 10 millones de personas no pueden calentar su casa. Lideramos la pobreza energética de Europa. Y se dedican a querer cerrar nucleares, a cerrarlas y que parezca normal que haya apagones.

Y cuando los progres –eso es una advertencia– hablan de resiliencia climática –que suena como algo extraño e incluso podría sonar bien–, ¿qué significa? Que los españoles, los catalanes, nos tenemos que acostumbrar a pasar frío. Eso, señora *consellera*, es crueldad disfrazada de ecologismo.

Capítulo aparte merece la vivienda. Aquí en Cataluña el veinte por ciento de los catalanes sufre de exclusión residencial. El doce por ciento vive compartiendo habitación, la nueva modalidad habitacional. Los jóvenes propietarios han pasado del sesenta y cinco al veinticinco por ciento en dos décadas. Hay un dato curiosísimo – bueno, dramático, más que curioso–: comprar una casa exige entre diez y doce años de salario íntegro; todo lo que ganas en un año por diez o por doce, eso es lo que te cuesta una vivienda. Y, ya que les gustan los aniversarios, hace cincuenta años, en 1975, comprar tu vivienda habitual te costaba dos, tres años de salario íntegro; ahora, diez o doce. Es un auténtico drama. Han hundido el acceso a la vivienda. Feliz aniversario, y lo digo con ironía. (*Alguns aplaudiments.*)

Somos la comunidad donde más se huye del alquiler. ¿Por qué? Porque ustedes han convertido la vivienda en un bien prohibitivo. Sus políticas han creado la generación..., ni *boomer* ni Z: la «generación caracol», que los jóvenes tienen que ir a cuestras para ver dónde pueden ir de alquiler. Once meses aquí, dos años para allá..., y así es imposible arraigar, hacer barrio, formar una familia. Y, por si fuera poco, con la ayuda de los Comuns, han hundido con sus leyes también la oferta de alquiler, y es un auténtico drama poder acceder, en una competición, a un contrato de alquiler.

Y en este contexto general, creado por años de bipartidismo, especialmente de socialismo, Cataluña es la cara más dura de la crisis social. Hay un informe, supongo que se lo han podido leer desde el Govern, el informe..., no es de VOX; el informe Foessa, de Cáritas. Y es clarísimo: 1,3 millones de catalanes excluidos, el diecisiete por ciento de la población; la mitad de ellos, trabajando. Este es el auténtico drama: *sensellarisme* y que los que trabajan tampoco llegan a fin de mes. Setenta y cinco mil niños más en riesgo de pobreza, más que hace ocho años. Y el veinticuatro por ciento de los catalanes, en pobreza o en exclusión. Y ya le digo, no son datos de VOX; son datos de Cáritas.

Y, mientras Cataluña sufre, ustedes siguen gastando millones en chiringuitos ideológicos, 37 millones en chiringuitos extranjeros, arreglando el mundo, cuando aquí tenemos dramas reales, gente sin hogar; campañas lingüísticas, gastando el dinero en eso también, *en imposicions lingüístiques de la nostra llengua, del català*; oficinas de países imaginarios; subvenciones a entidades afines, a medios de

comunicación –el conde Godó, regado en subvenciones, porque le hace falta dinero para mantener el RAC y *La Vanguardia*, parece ser–; viajes, embajadas, observatorios, duplicidades... Lo que ustedes llaman «fer país», y los catalanes vivimos con una factura totalmente impagable. (*Alguns aplaudiments.*)

Señora *consellera*, su Gobierno y sus años de gobierno socialista han fallado en lo esencial: proteger a los catalanes. Han convertido Cataluña en un territorio donde se pagan los impuestos de Suiza, se cobra como en Grecia y vamos, pero vamos, descendiendo a toda velocidad como si fuéramos un país en vías de empobrecimiento acelerado. Y este –este– es el legado del socialismo, del separatismo y del bipartidismo: miseria, frío y prechabolismo.

Luego, en la réplica le propondré las medidas de VOX para revertir esta situación. Y ya me adelanto –me adelanto– porque usted me dirá: «*Ja sé lo que vol, senyor Garriga: tancar hospitals, escoles...*» No, no hay que tocar nada de eso, ni infraestructuras ni seguridad ni escuelas... Hay que fortalecer eso, pero sí que hay que acabar con todo lo prescindible. Y me ofrezco –me ofrezco– a quedar un día. No va de una tarde; esto es una semana entera, punteando todo lo que sobra, que es muchísimo, y lo podemos hacer, si le apetece.

Pero hay un dato que lo resume todo: la mayoría de los catalanes tiene trabajo y aun así no llega a fin de mes. Esa es la clave de esta interpelación: aun trabajando, no llegas a fin de mes. Y no es mala suerte, no es la guerra de Ucrania, no es la meteorología; es su gestión, su ideología y su negligencia. (*Alguns aplaudiments.*)

Y, para acabar, le haré dos preguntas, porque es una interpelación. Primero: ¿piensan reconocer este fracaso? –¿piensan reconocer este fracaso? Segunda pregunta: ¿piensan tomar medidas para evitar que los catalanes sigan sufriendo?

Muchas gracias.

La vicepresidenta primera

A continuació, per respondre, és el torn ara de la consellera, i té la paraula l'honorable consellera d'Economia i Finances, la senyora Alícia Romero i Llano.

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

Gràcies, presidenta. Diputat Garriga, vostè ha fet una fotografia esbiaixada. No dic que no sigui real, no dic que les dades que ha dit no siguin veritat, que ho són, algunes. I, de fet, com a consellera d'Economia, moltíssimes vegades quan faig conferències o xerrades, les exposo. El que passa és que vostè l'ha fet esbiaixada perquè només ha explicat les negatives. No ha explicat aquelles que són bones, aquelles dades econòmiques bones que tenim o aquells elements que són forteses de Catalunya. I, clar, si només explica les dolentes, doncs el catastrofisme és el que apareix en la seva intervenció. Un catastrofisme tremend amb relació al nostre país. I crec que és injust.

I, miri, l'hi dic jo, que portem quinze mesos al Govern. M'ha fet gràcia que diu «años de gobierno», bé, *años, años*, no; quinze mesos, setze mesos, eh? No passa res, eh?, però són quinze o setze mesos. I, per tant, a mi m'agradaria, amb una mica de serenor, comentar algunes coses.

Miri, la inflació es va desbocar durant l'època..., a partir del 2020, després de la pandèmia, molt provocada per la guerra... –i ho sap vostè perfectament–, provocada en gran part per la guerra d'Ucraïna i la crisi energètica. I aquí va haver-hi una inflació molt important, que avui, per sort, ara s'ha reduït i s'ha estabilitzat i estem al 2,6 d'inflació, per sota de la mitjana espanyola. I, per tant, portem ja uns anys d'una certa tranquil·litat pel que fa a la inflació, que és un dels elements de què vostè ha parlat parlant de l'estabilitat de preus i del cost de la vida. Per tant, és veritat que hem passat èpoques difícils. Jo crec que en aquests moments està més estabilitzat, i crec que val la pena això també dir-ho.

Ara bé, la inflació no depèn només d'un govern, depèn de moltíssims factors. I aquí és veritat que els governs, i en concret el Govern d'Espanya, han treballat perquè la inflació, per exemple, pel que fa al preu de l'energia, es reduís, amb aquest treball que va fer a Europa amb l'excepcionalitat ibèrica. Doncs això ha fet que avui es pagui la llum molt més barata que fa quatre o cinc anys. I això també val la pena reconèixer-ho. En tot cas, hem tingut una inflació fa uns anys alta, ara està estabilitzada i, per tant, això crec que és una bona notícia.

Vostè ha dit moltíssimes coses, eh? A mi, per anar d'una a una i a veure si podem entrar-hi... A veure, és veritat, estem amb uns índexs de pobresa infantil –abans la

consellera parlava del sensellarisme, de la desigualtat– que són preocupants. Ens preocupen a nosaltres. Per això, nosaltres estem desenvolupant unes polítiques de generació de prosperitat que puguem compartir, perquè les societats desiguals no són bones per a l'economia ni, evidentment, per al benestar de les persones. I nosaltres estem desenvolupant polítiques que ajuden a això. El pla «Catalunya lidera» n'és un exemple clar. Un pla que vol impulsar el lideratge econòmic, que parla de talent, que parla d'igualtat d'oportunitats, d'infraestructures, etcètera, no? Perquè l'economia té a veure també amb quines oportunitats donem a la gent i com permetem aquest creixement de la igualtat d'oportunitats.

Ha dit i ha parlat vostè de moltíssimes coses, eh? En aquests quinze mesos estem treballant per anar posant polítiques públiques que alleugereixin aquestes dades, que no ens agraden. Com es pot imaginar, no ens agrada que hi hagi aquests índexs de pobresa infantil ni d'exclusió social. Ara bé, jo vull escoltar també les seves receptes, perquè segurament no van en la línia de les que nosaltres plantejem, i de màgia no se'n pot fer. També li dic que, de màgia, és complicat fer-ne amb el pressupost de la Generalitat. Però, en tot cas, el cost de la vida augmenta i va augmentant, tot i que ara està molt estabilitzat, per diferents factors.

Vostè parla de l'habitatge. Bé, doncs, quines respostes té vostè en habitatge? Perquè nosaltres és un dels temes que hem prioritzat. Volem construir cinquanta mil habitatges abans del 2030 perquè creixi el mercat d'habitatge públic protegit. Hem comprat ja més de 1.500 habitatges que s'han incorporat al mercat públic i, per tant, estem engrossint la capacitat també de l'Administració de poder gestionar aquelles famílies més vulnerables. Però donem gairebé 150 milions d'euros en ajuts al lloguer a col·lectius vulnerables –joves, famílies monoparentals, etcètera. Hem posat en marxa els préstecs d'emancipació, amb la participació de les entitats financeres. Hem signat ja quatre-centes hipoteques, quatre-cents joves que han comprat un habitatge. És a dir, sí, hi han molts reptes a la societat, però nosaltres estem intentant donar-hi respostes. Unes tardaran més a donar resultats, i altres ja els estan donant.

Jo li volia dir també una cosa amb relació al talent i la diversitat del que ha parlat vostè. Justament aquest matí, a primera hora, he estat en una jornada en què parlaven sobre talent i diversitat, els quatre motors d'Europa. I, miri, ja sé que vostè

amb això no hi coincidirà, però estaria bé també que llegissin experts en això i acadèmics. Miri, en aquests moments, a les societats que són més diverses, la capacitat que tenim d'atraure talent divers ens fa més fortes. Aquelles economies que atrauen talents diversos en funció de diferents experiències, gènere, sexe, orígens, són més innovadores, tenen més capacitat de ser competitives. De fet, avui les empreses que tenen talent més divers innoven un vint o un trenta per cent més que les altres. Nosaltres volem atraure talent d'aquest tipus, divers, per ser una societat més rica, perquè les nostres empreses siguin més competitives. Això vol dir atraure talent d'arreu.

De fet, avui el vint-i-nou per cent de les persones que hi ha a Catalunya ja tenen un origen estranger. I aquesta és una realitat, i nosaltres el que volem és que aquestes persones no només les acollim, sinó que es formin, que les qualifiquem, que puguin entrar en el mercat laboral, que necessita persones que vinguin d'arreu. De fet, ho dic jo, òbviament un govern d'esquerreres, però ho va dir ahir un senyor que no el podem acusar de ser massa d'esquerreres, que és Josep Sánchez Llibre, president de Foment del Treball, que deia que necessitem la immigració com l'aigua que bevem o l'aire que respirem. Per què? Perquè hi ha una densitat de demanda, una demanda de mà de treball brutal. El que necessitem és que els que vinguin es formin, vinguin formats i es puguin incorporar al mercat de treball sense generar una societat de dues velocitats. Ara bé, és importantíssim tenir, atraure talent i un talent divers, perquè això ens fa més rics i ens fa més forts i ens fa més competitiu. I ho diuen premis Nobel; no ho dic només jo.

Per tant, escolti'm, vostè diu: «El cost de la vida.» Sí, el cost de la vida ha pujat, la inflació està molt controlada i després, com li deia, els governs han portat a terme polítiques per intentar pal·liar això. Una seria la d'habitatge, per exemple. Salaris. Els salaris es pacten en els sectors a través del diàleg social. Suposo que vostès deuen estar d'acord amb el diàleg social, amb que els agents socials i econòmics pactin els diferents convenis. Doncs, miri, ara fa uns dies van pactar el del metall, amb un augment del quatre per cent i el tres per cent dels salaris; el de l'hostaleria, amb un quatre per cent diferents anys i el tres per cent més endavant, amb clàusules perquè no es perdi poder adquisitiu. Per tant, es va treballant per aconseguir que també els

sous vagin creixent per sobre de l'IPC i que, per tant, les famílies puguin tenir més poder adquisitiu.

També amb el salari mínim interprofessional. No sé si està d'acord vostè, si està d'acord el seu grup amb el salari mínim interprofessional. Que li haig de dir que, des del 2018 fins al 2025, ha crescut un seixanta-u per cent. Hem passat de 735 euros a 1.184. Doncs, miri, això també és ajudar a que les famílies puguin tenir més poder adquisitiu, més capacitat, sí, per a la compra i per fer front a les seves obligacions. M'agradaria saber si vostès amb això hi estan d'acord. O l'augment de les pensions. Hem viscut anys a Espanya en què les pensions augmentaven un 0,25. Ara estan augmentant el vuit i el cinc per cent. Això també és millorar la capacitat adquisitiva, per exemple, dels nostres jubilats, que són tan importants en quantitat i en qualitat al nostre país.

I, escolti'm, també hem pres mesures. Vam aprovar una rebaixa de l'IRPF per a les rendes per sota els 35.000 euros, també per reduir aquesta pressió fiscal i que puguin tenir més capacitat de compra i més capacitat adquisitiva. És a dir, el Govern de la Generalitat, amb les seves capacitats, el Govern d'Espanya, òbviament, han pres mesures perquè, malgrat que el cost de la vida vagi pujant molt estable en els últims anys, les famílies tinguin cada vegada més poder adquisitiu. Ara bé, hem de seguir treballant, és veritat, perquè hi hagi més habitatge, perquè la sanitat sigui més forta, l'educació, les infraestructures.

Vostè ha dit que després em donarà propostes. Jo li dic una cosa: 16.000 milions, Salut; 8.000 milions, Educació; 4.000 milions, Drets Socials. A veure exactament què reduirà perquè puguem dedicar molts més recursos amb un pressupost de despesa financera no finalista de 40.000 milions. No és tan senzill. I, en tot cas, no facin tanta demagògia amb això de tancar «xiringuitos», perquè aquí l'important és tenir recursos i gestionar-los bé per poder desenvolupar polítiques públiques a favor de la gent.

Moltes gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula el diputat senyor Joan Garriga Doménech.

Joan Garriga Doménech

Gràcies, senyora consellera. Bé, li he fet dos preguntes i jo pensava que suspendria les dos amb un zero, però a la primera, «Pensen reconèixer aquest fracàs?», li poso un cinc perquè ha reconegut almenys la meitat. *(Alguns aplaudiments.)* Segon: «Pensen prendre mesures per evitar que els catalans continuïn patint?» Vostè m'ha dit que sí, «hi estem treballant i no es pot fer màgia». Bé, és una resposta, però en aquesta li he de posar un u sobre deu. Suspens en les respostes. *(Alguns aplaudiments.)*

Responsabilitat. Miri, disset mesos, no; dels últims cinquanta anys a Espanya, en porten governant trenta! Trenta. Jo crec que alguna responsabilitat tenen.

Tema habitatge. Tres receptes de VOX, que me les ha demanat, però la interpel·lació era al revés. Però, bé, jo li dic les tres receptes. Primer, llibertat, perquè hi hagi més oferta. Segon, menys impostos, zero impostos per a la «vivenda» habitual, per construir, per conservar i per adquirir. I, tercer, «vivenda» social amb perspectiva de família i prioritat nacional. *(Alguns aplaudiments.)*

Després vostè m'ha donat unes dades econòmiques bones: el PIB, la inflació, el «POB», les xifres «macro», que tenen a veure amb les grans empreses, amb les tendències de l'economia en general, però no amb la realitat de les famílies. Jo li vull portar aquí aquesta realitat de les famílies que treballen. Per exemple, una família, un matrimoni amb dos fills, salari mitjà a Catalunya, 2.100 euros nets al mes, que són 32.000 euros bruts l'any, no? Paguen vuit-cents euros al mes d'IRPF i tants d'IVA. Despeses mensuals aproximades. Hem dit 2.100 euros nets, no? Doncs habitatge: lloguer pis mitjà, 1.200 euros; subministrament, aigua, llum, gas: cent cinquanta; internet, dos mòbils, l'oferta, cinquanta euros. Total habitatge: 1.400 euros. Educació dels fills: a la pública, perquè la concertada vostès l'estan discriminant contínuament. Però, clar, hi ha material escolar, menjador, activitats: cent cinquanta per fill, tres-cents euros. Sanitat: a la pública, a fer cues i amb les llistes d'espera, d'acord, però en dentista cinquanta euros almenys s'han de poder gastar. Dinar i supermercat: família de quatre, sis-cents euros. Transport: si van en públic, són cent trenta, però si tenen un cotxe, doncs, entra el pàrquing, la gasolina, l'assegurança..., cent setanta. Altres despeses, que són roba, farmaciola, noranta euros. Resum mensual. Estem cobrant 2.100 euros, un matrimoni amb dos fills. Habitatge, 1.450; educació, 350;

salut, 170; dinars, 600 euros, transports, 170; altres, 100 euros. Despeses, 3.000 euros –3.000 euros. I n'estem guanyant 2.100 per culpa dels impostos i de l'IVA, de l'IRPF i de l'IVA. En queden nou-cents de dèficit mensual. I aquesta és la realitat.

La conclusió és aquesta: una família catalana amb salari mitjà i dos fills viu en números vermells cada mes. Les despeses bàsiques superen el salari mitjà. I com sobreviuen? Tirant d'estalvis, tirant de família, tirant de crèdits, la targeta, tornant rebuts, no anant al dentista... I cap d'aquestes despeses essencials –habitatge, menjar, educació, salut– es pot deduir de l'IRPF, i sí la quota, per exemple, d'En Comú Podem –se la poden deduir de l'IRPF.

I com que els socialistes no tenen solucions... Perquè, miri, que no poden fer màgia, que estan treballant... Des de VOX li presentarem una moció molt clara. Són dotze punts. Avui crec que la registràvem, però l'hi resumeixo amb dos conceptes. Fiscalment, reduir l'IVA de la compra dels productes bàsics. No fem negoci amb l'oli, amb la carn, amb la fruita, amb la llum. Aquí no, aquí no fem negoci. Rebaixa de l'IRPF: mínim exempt de 22.000 euros és l'oferta de VOX –és espectacular– i deduccions per a despeses en «vivenda» i manteniment de la família per poder arribar a fi de mes. I prioritat nacional, evidentment, en ajuts socials, no en tema tal, sinó en ajuts socials, amb habitatge i amb incentius a la producció nacional davant la competència deslleial perquè hi hagi no tants treballadors discontinus, sinó treballadors fixos –fixos–, que es puguin fer projectes familiars.

I per fer-ho possible, evidentment, eliminació de la despesa política supèrflua, per no haver de tocar lo que s'ha de pujar, que és incrementar la despesa en salut, educació, seguretat i infraestructures. En conclusió, la nostra proposta: apujar el sou i el poder adquisitiu dels catalans, reduint els impostos que afecten la compra bàsica de les famílies i el sou dels treballadors i les famílies, reduint –reduint– la despesa supèrflua i política, que és més o menys un trenta per cent, 18.000 milions d'euros, lo que es gasten en Salut i en Educació.

I, com que no fan cas, ja l'hi dic, cada vegada més exsocialistes donen suport a VOX, i estem passant del *cinturón rojo* a l'esperança verda.

Gràcies.

El president

Per fer la rèplica, té la paraula la consellera d'Economia i Finances.

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

Gràcies, president. Molt ràpid. Diputat Garriga, sap que li tinc estima, eh? Sap que fa uns anys que ens coneixem i que tinc una bona relació amb vostè, perquè és una persona correcta i educada. I em sap greu dir-li algunes coses, però és que nosaltres no podem tocar l'IVA. L'IVA és una competència estatal. És que nosaltres no podem... «Ay, llame por teléfono.» Però, vostè no té un grup allà de VOX? Doncs proposi-l'hi allà. *(Alguns aplaudiments.)* El que no s'hi val és venir aquí a dir lo que han de fer allà. Vagi vostè al seu grup parlamentari allà i digui que rebaixin l'IVA d'alguns aliments. Aquí no ho podem fer. No, porti'm vostè una proposta de resolució que dirà una cosa que aquí no podem fer. No tenim competències en IVA, per si no ho saben. No podem tocar això. Això s'ha de modificar al Congrés dels Diputats.

I els hi vull dir: s'han fet reduccions d'IVA en productes de necessitat. S'ha fet, s'ha anat fent al llarg d'aquests anys. En tot cas, aquesta és una proposta –em sembla– demagògica, perquè aquí no podem fer això. I amb l'IRPF també hem abaixat el mínim exempt. I, ho torno a dir, hem abaixat l'IRPF a tots els trams de menys de 35.000 euros a moltíssimes famílies que veuen reduïts els impostos que paguem. Ara, hi insisteixo, quan vostès demanen aquestes rebaixes d'impostos haurien de dir què deixaran de fer. Llavors, diu vostè: «Chiringuitos.» Miri, escolti'm, és que no. Les grans partides del pressupost de la Generalitat són Salut, Educació i Drets Socials. Empresa... És a dir, no hi ha espai per a això que vostè diu. Què s'estalviarà, 2 milions d'euros? Amb això no millora el que necessitem perquè realment tinguem una societat més igual.

Una de les coses que m'ha agradat de la seva interpel·lació és que sembla –sembla– que vol una societat més igual, amb més oportunitats per a tothom. Això és una bona notícia venint de VOX. Ara bé, les seves receptes no responen a aquest objectiu. El que cal és posar més recursos –més recursos– a la bossa pública per poder desenvolupar polítiques públiques, i això no es fa reduint impostos en general. El que s'ha de fer és intentar que qui més té, més guanya, més contamina, més hereta, inverteixi una mica més a la bossa comuna. I, evidentment, el que hem fet nosaltres,

que és reduir els trams baixos de l'IRPF per descarregar les famílies d'una certa pressió fiscal.

Ara bé, seguirem fent polítiques per ajudar les famílies. I l'hi he dit: ajuts al lloguer, 150 milions d'euros. Estem dedicant més de 1.200 milions d'euros anuals a l'habitatge. Hem comprat gairebé..., 20.500 no –m'he equivocat–, quasi dos mil habitatges del mercat immobiliari aquest any, només aquest any 2025. Hem posat en marxa els préstecs d'emancipació. Ja l'hi he dit. Més de quatre-centes hipoteques ja signades. Estem reforçant el nostre sistema de salut, que vostè sembla que l'ha menystingut parlant de les mútues. No, tenim el millor sistema de salut –quasi podríem dir– del món –del món–. Home, no el menystingui –no el menystingui. Que hem de fer a vegades una certa espera per a algunes operacions que no són urgents? Doncs l'hem de fer, perquè hem passat de 6 a 8 milions d'habitants i estem adaptant el nostre sistema sanitari, igual que l'educatiu. Però tenim un bon sistema educatiu.

La xarxa pública d'educació és bona, i tenim grans professionals al seu front. I l'ha vostè també menystingut. I nosaltres, a l'escola concertada, tot el suport. L'escola concertada també és xarxa pública. I nosaltres, en aquest sentit, hi treballem d'una manera molt directa, perquè la majoria d'escola concertada té vocació de servei públic i treballa normalment en zones també amb famílies vulnerables, i ajuden a que la xarxa generi més igualtat d'oportunitats. Però, compte, perquè ha semblat que vostè parlava amb un cert menyspreu de lo públic. I lo públic és el més preuat que tenim. I aquelles persones amb menys recursos necessiten que nosaltres garantim serveis públics de qualitat. I això es fa també pagant impostos. Els que més tenen, els que més guanyen, els que més hereten, els que més contaminen. Però necessitem que sigui així per poder mantenir aquest nivell de qualitat.

Ara bé, amb la millor gestió, amb el màxim rigor i professionalitat. Això també és veritat, i ho estem fent. En aquests quinze o setze mesos –no cinquanta anys, quinze o setze mesos– que el Govern de la Generalitat presidit per Salvador Illa està tirant endavant una política per garantir aquesta igualtat d'oportunitats.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, consellera.

Interpel·lació al Govern sobre la situació del treball autònom

300-00226/15

El quinzè punt de l'ordre del dia és la interpel·lació al Govern sobre la situació del treball autònom. És presentada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i, per fer-ne l'exposició, té la paraula la diputada senyora Míriam Casanova i Domènech.

Míriam Casanova Domènech

Gràcies, president. Consellera Romero, aquests dies milers d'autònoms han sortit als carrers de les principals ciutats catalanes per reclamar al Govern solució a problemes que els asfixien des de fa temps i que ja no poden més. Les reivindicacions són: fiscalitat justa, protecció social equiparable a la dels treballadors assalariats, establiment de quotes a la seguretat social vinculades amb les prestacions i reducció de la burocràcia administrativa.

Sabem que les més de 567.000 persones afiliades per compte propi a la seguretat social a Catalunya configuren un col·lectiu molt divers, tant per les activitats que desenvolupen com per la tipologia i formes d'ocupació. Però en conjunt s'enfronten a una carrera d'obstacles cada dia perquè estan condicionats a una facturació reduïda i una estructura rígida i a l'alça de costos per la inflació, a més d'elevats impostos, les quotes i la burocràcia administrativa, que posen en perill la continuïtat de l'activitat i dels seus llocs de treball. Per això, des del Partit Popular, avui interpel·lem el Govern de la Generalitat, per saber quina resposta donaran a aquestes reclamacions de les persones autònomes, el col·lectiu econòmic més vulnerable i, per tant, el que més necessita que l'Administració estigui al seu costat.

Entrarem, doncs, en cadascuna de les reclamacions més que justificades, al nostre entendre, per part dels autònoms. Fiscalitat justa. Consellera, vostè veu bé que els autònoms suportin el tram autonòmic de l'IRPF més alt i amb un ampli ventall d'impostos, tributs propis i taxes? Des del Partit Popular creiem que els diferents governs de la Generalitat han convertit la fiscalitat en una màquina de fer diners

públics sense control, i ara cal iniciar el camí cap a una fiscalitat justa, que incentivi l'inici com el creixement de l'activitat i els llocs de treball dels autònoms.

En aquest sentit, són moltes les mesures d'incentiu fiscal que es podrien aplicar a favor dels autònoms, tal com el mateix president de la Pimec li va recordar la Nit dels Autònoms. Sobretot creiem que s'ha d'incidir en l'IRPF, i especialment dirigit als autònoms amb rendes més modestes. Així, defensem que el Govern de la Generalitat rebaixi el tipus impositiu de l'IRPF en els trams autonòmics de renda baixa, però també mitjana, per compensar la pèrdua del poder adquisitiu pels efectes de la inflació. Proposició de llei que vam defensar el dimecres aquí al Ple, però que malauradament no ha rebut el suport de les esquerres ni tampoc d'Aliança Catalana.

També proposem que apliqui una deducció en l'IRPF per tal de reduir la càrrega tributària dels treballadors autònoms amb uns rendiments nets de fins a 35.000 euros anuals. I que s'eliminin tributs propis i taxes que afecten directament els autònoms. També creiem necessari en l'àmbit de l'IRPF demanar al Govern de Pedro Sánchez que ofereixi un tracte fiscal més just per als autònoms, permetent que una part dels rendiments nets derivats de l'activitat econòmica es considerin com a estalvi i se'ls hi apliqui, per tant, un tipus de gravamen més baix que el general.

I, molt important també, clarificar i augmentar les despeses deduïbles en l'IRPF. No té sentit que un autònom hagi de constituir una societat mercantil per poder deduir més despeses de la seva activitat i així pagar menys impostos. A més, en el pla nacional del Partit Popular per als autònoms que ja es va presentar, hem anunciat que aplicarem l'exempció de l'IVA als autònoms amb ingressos no superiors a 85.000 euros anuals, donant compliment a la directiva europea, que, per cert, Espanya és l'únic país de la Unió Europea que la té bloquejada.

Segon, protecció social. Consellera, li sembla adequada la protecció social que s'ofereix als autònoms a Catalunya? Per part de la Generalitat, no s'ofereix cap exempció ni reducció de quotes als autònoms per ajudar a l'inici de l'activitat ni per fer front a situacions excepcionals o possibilitar la conciliació familiar. En canvi, dotze comunitats autònomes, entre elles Castella - la Manxa o Astúries, que no estan governades pel Partit Popular, sí que concedeixen una ajuda als nous autònoms perquè tinguin una quota zero durant el primer any d'activitat, i en el segon any en la

majoria de regions. Per què Catalunya ha de ser l'excepció? No ofereix aquesta ajuda ni cap altra per reduir quotes als autònoms.

Per això, des del Partit Popular creiem que cal tenir altura de mires i modificar la normativa estatal per oferir al conjunt dels autònoms exempcions de quotes per a nous autònoms, durant els dos primers anys; per maternitat o paternitat, durant també els dos primers anys; mentre durin les baixes laborals per malaltia greu, i per contractar indefinidament un primer treballador, durant el primer any i bonificat al cinquanta per cent el segon any.

Per altre costat, no pot ser que es continuïn denegant el seixanta per cent de les sol·licituds dels autònoms per accedir a la prestació de cessament d'activitat a Catalunya. S'han de flexibilitzar els seus requisits, tal com ja vam proposar en la moció presentada l'any passat.

Tercer, establiment de les quotes a la seguretat social per als propers anys. Encara bo que la forta oposició exercida per les entitats d'autònoms ha fet rectificar el Govern de Pedro Sánchez, que pretenia aplicar excessives pujades de les quotes als autònoms en els propers anys –26, 27 i 28. Però, consellera, creu que aquesta rectificació és suficient? Des del Partit Popular creiem que hem d'avançar cap a un sistema de quotes basat en la facturació real i amb major progressivitat, afavorint els trams d'ingressos més baixos. I és important tenir en compte que qualsevol increment de quotes dels autònoms ha d'estar condicionat a una millora efectiva, objectiva i prèviament avaluada de les prestacions que rebran a canvi, tendent a equiparar íntegrament el règim de protecció social amb el règim general.

Quart, burocràcia administrativa. Consellera, li sembla bé que la finestreta única empresarial no sigui útil per als autònoms, perquè és complexa i només possibilita fer tràmits autonòmics i de forma telemàtica? Per què no s'ha complert la moció del Parlament de novembre de l'any passat impulsada pel Partit Popular per posar en funcionament el 2025 l'oficina d'atenció al treball autònom, que havia de servir de punt d'informació, de gestió i assessorament als treballadors autònoms?

Des del Partit Popular creiem que l'Administració ha de garantir una atenció telemàtica i presencial en col·laboració amb la xarxa d'oficines i entitats existents al llarg del territori per informar, gestionar i assessorar els autònoms, especialment en ajuts

públics, contractació de compres públiques, cursos de formació i finançament adaptat a les seves necessitats. I qualsevol tramitació administrativa ha de ser fàcil i ràpida sota el principi d'una vegada i prou, reduint els costos econòmics i temps per als autònoms.

En definitiva, consellera, fa massa temps que els autònoms han de fer front a enormes dificultats cada dia per poder treballar, i no sabem què farà el Govern per ajudar-los. Per la meua part, consellera, li he avançat com el Partit Popular donaria resposta a cadascuna d'aquestes reclamacions –ho torno a dir– més que justificades per part dels autònoms. No diguin després que no fem política constructiva. Però ara li toca a vostè explicar-nos les mesures que adoptarà el Govern de la Generalitat per ajudar a superar la situació insostenible que pateix el col·lectiu dels autònoms.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Per respondre té la paraula l'honorable senyora Alícia Romero Llano, consellera d'Economia i Finances.

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

Gràcies, president. Bé, bon dia, diputada. Vull excusar, en primer lloc, el conseller Sàmper, que saben que està en un viatge a l'estranger i, per tant, avui el substitueixo en aquest tema, que és evident que és de la seva competència.

És veritat, ens vam trobar a la tercera Nit dels Autònoms de Pimec, en un acte de reconeixement als autònoms de Catalunya; 570.000 autònoms que tenim al país. I és evident que són un pilar fonamental de la nostra economia. Crec que tots estem d'acord amb que sense ells el nostre teixit productiu seria molt més feble. De fet, Catalunya està formada en el noranta-nou per cent per teixit petit: petita i mitjana empresa, menys de deu treballadors i, molts d'aquests, autònoms. Per tant, és veritat que conformen un teixit molt potent, estratègic, però, també és cert, vulnerable. I per això jo crec que des de fa anys els governs han anat actuant per intentar pal·liar aquesta vulnerabilitat i enfortir la seva posició.

Vostè ha comentat algunes propostes, que és veritat que nosaltres en alguns casos hem rebutjat. Tampoc és cap novetat que probablement el Partit Popular i el Partit

Socialista no coincideixen en política econòmica. En algunes coses crec que ens podríem trobar en l'àmbit dels autònoms. Però, en tot cas, jo li explicaré alguna de les coses que nosaltres hem fet.

Però, en tot cas, en el tema de les cotitzacions, que és competència estatal, de nou, no és una competència nostra, no podem nosaltres aquí..., més enllà de transmetre al Govern de l'Estat la nostra opinió. Jo li vull dir que va haver-hi una reforma l'any 2022 pactada entre els agents socials i econòmics –que a vegades ens n'oblidem–, patronals i sindicats. Va ser una reforma molt ben rebuda, perquè basava les cotitzacions en els guanys, és a dir, en els ingressos reals dels cotitzants, eh?, i dels autònoms. Aquesta havia sigut una petició (*veus de fons*) llargament... President, hi ha molt soroll. Perdoni, eh? Ho dic perquè és que...

El president

Els prego...

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

...si no som una mica respetuosos...

El president

...que respectin... La consellera, que està intervenint, ha de poder ser escoltada.

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

Bé, doncs, una reforma que es basava, com dic, en els ingressos reals, una petició llargament feta per part del col·lectiu dels autònoms, i crec que amb una progressivitat també molt positiva. Va haver-hi un primer desplegament de trams fins a aquest 25, i s'ha posat, ara, s'ha tancat ja aquesta proposta per al 26, 27 i 28, amb augments des dels tres euros fins als trenta-vuit. És a dir, que, finalment, és veritat, hi ha hagut una rectificació o un apunt amb relació a la primera proposta que s'havia fet, i crec que aquesta és molt més ajustada al que necessita el col·lectiu i al que han demanat també els agents socials i econòmics. Per tant, va en la línia del que nosaltres sempre hem dit, que qui més paga més ha d'ajudar, diguéssim, a la bossa comú. I, en aquest sentit, crec que és de justícia que això sigui així.

Després, vostè ha parlat de l'escala autonòmica de l'IRPF, d'algunes deduccions. Bé, jo li vull dir que el marc estatal a nosaltres no ens permet fer trams o reduir trams per a col·lectius específics. Nosaltres podem fer..., és a dir, pots reduir els trams amb alguns elements, però no pots fer-ho, no hi ha jurídicament possibilitat de que tu estableixis uns trams per a col·lectius determinats. Per tant, no podem fer uns trams específics..., és a dir, no podem diferenciar per trams diferents col·lectius, i això, evidentment, ens condiona. Si canviem la normativa estatal, ho podrem fer. Tampoc deduccions autonòmiques per a col·lectius específics com els autònoms. Llavors, aquí hem de buscar altres mecanismes, que no dic que no hi siguin, eh? I, per tant, també els hi estenc la mà, a veure com podem veure, a través de la política fiscal, una reducció de la pressió fiscal als autònoms. Però per la via de l'IRPF, per aquesta part autonòmica, ens és bastant complicat per les dificultats que tenim de capacitat normativa.

Ara bé, sí que avui justament hem fet una jornada des del Departament d'Economia, conjuntament amb l'Institut d'Economia de Barcelona, per revisar, per reflexionar sobre la fiscalitat a Catalunya. I una de les coses que s'han posat sobre la taula és la fiscalitat relacionada amb l'activitat econòmica, no?, com podem millorar aquesta fiscalitat per facilitar l'activitat econòmica, que vol dir la dels autònoms, l'augment de la dimensió empresarial, l'atracció de talent, és a dir, elements que en aquest Parlament n'hem parlat molt sovint. Un és analitzar, potser, alguns tributs propis. Catalunya, és veritat, és la comunitat autònoma que més tributs propis té. Doncs hem fet un encàrrec a l'Institut d'Economia de Barcelona, des del punt de vista acadèmic, perquè analitzin –i ja ho estan fent– aquests impostos per veure si n'hi ha algun que realment està perjudicant l'activitat econòmica, per exemple, en el cas dels autònoms.

Un altre dels elements que sabem que cal millorar és la simplificació administrativa –vostè ha apuntat algunes coses, no? És veritat, i crec que el Govern està fent un esforç amb la reforma de l'Administració per anar simplificant tràmits i reduint burocràcia. És un dels reptes que tenim com a país. I ja fa temps que hi estem treballant també. Seria injust dir que ho hem començat a fer nosaltres. Jo recordo que, l'any 2020, vam aprovar la llei de facilitat de l'activitat econòmica, que també tenia com a objectiu reduir la burocràcia. Ara, és veritat, és tanta que costa molt arribar-la al mínim. Però és veritat que és un dels objectius –i ho saben vostès– d'aquest

Govern. Al final, si aconseguim això, també donem més seguretat jurídica, perquè, com vostè diu, doncs, donar la informació una única vegada facilita molt la vida a les empreses, però, evidentment, als autònoms, que és qui s'ho fan tot.

Ara, vostè diu: «Quins programes estan desenvolupant?» Bé, en tenim alguns. Jo els citaré per no oblidar-me'n cap, però, per començar, el programa «Consolida't», que ofereix –una de les coses que vostè deia– assessorament personalitzat, formació als autònoms, també ajudes per fer créixer el negoci, perquè probablement l'objectiu i la satisfacció d'un autònom és poder contractar persones. Doncs aquí hem tingut, en els programes, més de dotze mil participants anuals i més de seixanta mil des de que es va crear aquest programa. Per tant, un programa que està funcionant bé i que ens acostava als autònoms.

També un programa TU+1, autònom que contracta una altra persona i que incentiva aquesta contractació del primer treballador, que després pot donar pas a contractar-ne d'altres. També noves línies d'ajuts a l'autoocupació, i ho estem fent a través, per exemple, del pla de transició nuclear. Aquí, doncs, tenim una línia molt clara per als autònoms. En tots els sectors tenim molts autònoms, però al sector agroalimentari, sector comerç, sector turisme n'hi ha. I, per tant, en tot el que fa referència a aquella zona geogràfica hi ha una línia també i un programa obert.

També –i ho vaig explicar en un ple anterior– la creació de l'oficina virtual del treballador autònom, que ha d'aconseguir que centralitzem els ajuts, els tràmits, la informació, la formació en un espai digital en el que no fem traslladar físicament l'autònom, que té poc temps i el que necessita és una facilitat des de casa, des del taller, des de la seva pròpia empresa. I estem també desenvolupant, amb el Servei d'Ocupació de Catalunya i el Consorci per a la Formació Contínua, també programes específics de requalificació i formació professional, importantíssims, perquè, evidentment, és molt important la formació al llarg de la vida, en el cas dels autònoms també, i la seva fragilitat fa que moltes vegades això els hi sigui molt complicat.

Per tant, he dit «Consolida't», eh?, per assessorar-los, per formar-los; el TU+1; línies d'ajut a l'autoocupació; aquesta oficina virtual de treball autònom. I estem també treballant, a través de l'Institut Català de Finances, amb productes específics per als autònoms. Nosaltres tenim una penetració molt alta, des de l'ICF, en pimes –

moltíssim, el setanta per cent del client és pime—, però és veritat que en autònoms no és tan alta. I creiem que aquí tenim molta feina a fer, i estem ja treballant, pensant en nous productes que puguin acostar-nos als autònoms i que els hi puguem facilitar també la vida, perquè sabem que els hi és difícil moltes vegades, pel mercat privat bancari, aconseguir suport per tenir finançament, circulant o per a inversió, i crec que aquí sí que tenim nosaltres propostes a fer.

Per tant, aquest col·lectiu és molt rellevant per al país; per al nostre teixit econòmic és una peça clau, i amb això coincidim. En la capacitat que té el Govern de la Generalitat hi estem treballant. Segur que podem fer més coses. I també li agraeixo molt el to, que és un to constructiu. Jo crec que podem trobar-nos en algun punt per veure si podem enfortir encara més les polítiques dedicades als autònoms. En tot cas, jo m'he apuntat algunes coses. En fiscalitat tenim algunes limitacions, però estic convençuda que —per què no?— ens podem trobar en algun punt per seguir reforçant el suport a aquest col·lectiu.

Moltes gràcies.

El president

Per fer la rèplica té la paraula la diputada senyora Míriam Casanova Domènech.

Míriam Casanova Domènech

Gràcies, president. Bé, doncs, si el Govern hagués estat convençut que el col·lectiu dels autònoms és clau per al creixement socioeconòmic i la creació d'ocupació a Catalunya, no hagués rebutjat la proposta del Partit Popular de rebaixar l'IRPF no només a les persones amb renda baixa, sinó també mitjana. *(Alguns aplaudiments.)* I hagués estat un pas endavant cap a un IRPF raonable per als autònoms, que els permetés generar un cert estalvi per garantir l'activitat i créixer en dimensió, en comptes de buidar-los les butxaques amb un impost sobre la renda el més alt d'Espanya.

A més, s'ha de tenir en compte que al llarg d'aquests darrers anys els autònoms han fet un gran esforç per adaptar-se a l'elevada inflació, i aquest esforç no ha estat compartit per l'Administració, que, contràriament, ha aprofitat per recaptar més, reduint la capacitat econòmica real dels autònoms. És immoral que la Generalitat hagi

rebut 3.400 milions d'euros més en el tram autonòmic de l'IRPF el 2024 i 2025 fins a l'octubre a costa d'empobrir els autònoms. És que és veritablement immoral. A canvi, el Govern socialista de la Generalitat es limita a continuar amb unes línies d'ajudes directes, que ja es concedien per part dels governs anteriors i que només beneficien menys d'un u per cent dels autònoms. Segons resposta del propi Govern, el 2024 només es van concedir 1.462 ajuts, quan hi havia al voltant –vostè ho ha dit també– de 570.000 autònoms a Catalunya.

Amb aquestes xifres, per principi d'eficàcia, s'hauria d'haver avaluat el disseny, el funcionament i l'impacte de cadascun d'aquests programes d'ajuts als autònoms, amb l'ànim, simplement, de millorar els seus resultats. Però el Govern no ho ha fet, malgrat que es va acordar també en la moció impulsada pel Partit Popular l'any passat. Per això, davant la inacció del Govern, demanarem a la Sindicatura de Comptes que elabori un informe de fiscalització sobre aquests ajuts i els seus resultats. Però a aquestes alçades de la pel·lícula, doncs, tenim claríssim quin és el model del Govern de les esquerres: exigir elevats impostos als autònoms i, a canvi, oferir ajudes que només beneficien uns pocs.

Però sorprèn que, tot i agradar-los tant les ajudes públiques, Catalunya és de les poques comunitats autònomes on l'Administració autonòmica no subvenciona les quotes dels nous autònoms ni per ajudar a fer front a situacions excepcionals o imprevistes, a diferència del que succeeix a la majoria de regions. Això sí, ens trobem davant un govern que continua apostant per una administració d'esquena als autònoms, sense la finestreta, oficina o canal específic d'atenció i assessorament als autònoms i amb les mateixes traves administratives.

En conclusió, els treballadors autònoms estan orfes de l'Administració, perquè estem davant d'un govern de la Generalitat que els esprem a impostos i càrregues administratives, i a canvi dona unes ajudes a uns pocs. I sense oblidar que el Govern de Pedro Sánchez hagués apujat desproporcionadament les quotes als autònoms, carregant especialment sobre els que menys ingressen, a no ser per la forta oposició de les entitats d'autònoms i determinats grups polítics com el Partit Popular.

Consellera, així no anem bé. Han de promoure, han de cuidar, han d'empoderar els autònoms. Per això esperem que amb aquesta interpel·lació reflexionin. Ja sé que el

ritme de vida que portem fa que no tinguem massa temps, no?, per pensar i per reflexionar, però cal reflexionar, reaccionar i anunciar en breu mesures de suport i foment als autònoms. I, per descomptat, es poden inspirar en les propostes que avui he anunciat en nom del Partit Popular.

Moltes gràcies.

El president

I, finalment, per fer la rèplica té la paraula la consellera d'Economia i Finances.

La consellera d'Economia i Finances (Alícia Romero Llano)

Gràcies, president. Diputada, hi insisteixo, la capacitat normativa que té la Generalitat no ens permet establir ni tipus ni trams específics per als col·lectius dels autònoms – no ens ho permet. Per tant, no podem fer per als autònoms una reducció o de tipus o de trams per a ells a l'IRPF. No ens ho permet la llei i, per tant, no ho podem fer. I només podem crear deduccions per circumstàncies personals o familiars, no per a un col·lectiu com els autònoms. És a dir, que és que no ho podem fer. Em sap greu. Hem de buscar altres mecanismes. Jo no dic que no n'hi hagin, però aquest de l'IRPF, no. I, per tant, haurem de veure..., si realment aquesta és una política que és rellevant per als autònoms, doncs cercar-la per altres vies, però no aquesta. Potser podem parlar d'impostos propis –no dic que no–, però no d'aquest.

En tot cas, a mi m'agradaria fer també..., llençar un missatge positiu, perquè vostès estan fent, hi insisteixo, una mica com VOX, un discurs una mica catastrofista. Tenim 570.000 autònoms que els hi costa molt cada matí anar a treballar i aixecar el seu negoci i fer-lo créixer. I el Govern ha reconegut i reconeix la feina que fan, i estem treballant en desenvolupar programes, alguns que ja existien des de fa temps i que han funcionat, per donar suport als autònoms. I n'he dit: programes de formació, programes de suport, programes de foment de la contractació. Posarem en marxa aquesta oficina virtual on simplificarem tràmits, on assessorarem i hi trobaran tots els programes i ajuts dedicats als autònoms. És a dir, ja li he posat sobre la taula alguna de les propostes que el Govern està treballant. I que no està treballant sol; està treballant amb els agents socials i econòmics, perquè ells tenen un coneixement molt de primera mà de tots aquests recursos possibles.

Ara bé, jo l'hi vull dir: d'ajudes, no només als autònoms, en general, en donem, per exemple, al transport públic, on dediquem molts recursos per bonificar el transport públic, i això també afavoreix els autònoms, o els ajuts al lloguer, 140 milions d'euros d'ajuts al lloguer. El que..., segur que molts afavorits són autònoms, però també els recursos que dediquem a la sanitat, a l'educació o a les infraestructures.

Per tant, jo crec que, més enllà d'aquelles polítiques que van directes a la millora de la seva realitat, també n'hi han d'altres, òbviament, que ajuden a que els autònoms puguin tenir igualtat d'oportunitats i viure en un estat del benestar que els hi doni resposta. I crec que és important també recordar que, en el tema de les cotitzacions socials, que és molt rellevant per a ells, s'ha fet una proposta, que està sobre la taula, que els beneficia clarament, perquè l'augment és minso. I, per tant, crec que això també és rellevant.

Per tant, seguirem treballant amb el col·lectiu per millorar les seves circumstàncies, per millorar la seva situació, per seguir reforçant la seva vida professional en tots aquests programes que li he dit. I, en tot cas, malgrat el que vostè diu, nosaltres hi insistim: mà oberta a tothom que tingui propostes per poder enriquir-les amb les nostres i poder-les tirar endavant.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, consellera.

Se suspèn la sessió, que reprendrem a dos quarts de cinc de la tarda.

La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i catorze minuts.